

BULLETIN

**BULLETIN
NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY**

Vydavatel:

Policie České republiky
Národní protidrogová centrála
Služby kriminální policie a vyšetřování

Vedoucí redakční rady:

Miloš Vaněček
Tel.: 974 836 429

Adresa:

Policejní prezidium
České republiky
Poštovní příhrádka 62/NPC
170 89 PRAHA 7
bulletinnpc@centrum.cz

Vydává:

oddělení vydavatelství obchodního odboru
Tiskárny MV, nám. Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha 4
tel. 974 816 485, 974 816 486
fax. 974 816 843

Tiskne:

Tiskárna MV, p. o., Bartůňkova 4,
149 01 Praha 4
tel. 272 957 001 fax 974 887 395
Vychází 4x ročně, cena 63,- Kč
Roční předplatné 252,- Kč
plus distribuční poplatky

Objednávky přijímá a vyřizuje

Obchodní odbor MV, p. o.
nám. Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha 4
tel. 974 816 485, 974 816 486
fax. 974 816 843

Distribuci vyřizuje

Jindřich MATOUŠ – distribuce tiskovin

Za věcnou správnost příspěvků ručí autoři

Přetisk povolen

pouze se souhlasem redakce
Podávání novinových zásilek
povolila Česká pošta s. p.,
Odštěpný závod Praha,
čj. 6119/96 ze dne 15. 10. 1996

Určeno pro služební potřebu Policie ČR,
obecní policie, SZ,
soudů a vybraných institucí
Povoleno MK ČR – 7834
ISSN 1211-8834

Titulní strana:

Foto ze slavnostního předávání cen vítězům
projektu „Svět očima dětí“, z Bambiriády 2006,
Dne s Policií ČR na Letné a Dětského dne ve Znojmě

„Kdo zlu nebrání, dobru škodí“ a „Čest a spravedlnost“, dvě základní motta útvaru Policie České republiky, jenž vznikl 1. 11. 1991 pod názvem Protidrogová brigáda.

Snad nic tak necharakterizuje naše patnáctileté úsilí snažíc se a vycházejíc z principů cti a spravedlnosti bojovat proti zlu a stát na straně dobra.

Proti zlu v jeho nejtransparentnější podobě!
Proti zlu v podobě drog!

Národní protidrogová centrála by nikdy nedošla na své 15leté cestě až do současné doby, nebýt také vynikající spolupráce a podpory stovek a stovek kolegů v ostatních součástech Policie ČR, detektivů, procesualistů, expertů KÚ a OKTE, výcvikářů, psodů, psychologů, bojovníků URNA a zásahových jednotek, uniformované policie, kolegů z Městské policie, výkonných pracovníků, pedagogů, lékařů, spolupracovníků z Inspektorátu OPL MZ a GŘC MF, soudců, státních zástupců, pracovníků nevládních organizací a sdružení, i té hrstky novinářů a politiků, kterým není zneužívání drog lhostejné a vědí, jakým nebezpečím pro současnou lidskou společnost jejich užívání, respektive zneužívání jest!

Všem těm, kdo oněch 15 let stáli po našem boku a leckdy v nelehkých podmínkách pracovali a pracují proti tomuto zlu lidské civilizace, vyjadřuji jménem Národní protidrogové centrály co nejvřelejší a nejsrdečnější poděkování!

Současně všem, kdo na této tak těžké a tak odpovědné problematice pracují a podílejí se na jejím snižování, přeji mnoho sil, entuziasmu a úspěchů.

Vaše úspěchy v této problematice jsou úspěchy nás všech!

Děkuji a s přáním všeho dobrého

ředitel NPC
plk. JUDr. Jiří Komorous

OBSAH:

3. VÝBĚR POLICISTŮ K NPC
plk. Ing. Gabriel BERZSI, NPC,
por. Mgr. Simona MĚCHOVÁ, NPC
7. ÚTVARY ČESKÉ POLICIE V BOJI
PROTI DROGÁM
Miloš Vaněček, NPC
27. PŘÍPAD NEÚSPĚŠNÉHO KLIENTA
Andrea TIBENSKÁ,
Ladislav HOSÁK,
Radka MAIXNEROVÁ,
Dagmar VALEŠOVÁ,
Psychiatrická klinika Fakultní nemocnice
v Hradci Králové
30. NOVÁ TERITORIA ORGANIZOVANÉHO
ZLOČINU NA BALKÁNĚ: BOSNA
A HERCEGOVINA
Miroslav NOŽINA,
Ústav mezinárodních vztahů
33. DVD MALÁ POLICEJNÍ AKADEMIE
JE JIŽ NA PRVNÍCH ŠKOLÁCH
npor. PhDr. Lucie PTÁČKOVÁ, Ph.D.,
PIS OŘP České Budějovice,
mjr. Bc. Miloš VANĚČEK, NPC
34. UDÁLOSTI V PREVENTIVNÍM
PROJEKTU ODBORU TISKU A PUBLIC
RELATIONS MINISTERSTVA VNITRA
„SVĚT OČIMA DĚTÍ“
Mgr. Lucie VYHNÁLKOVÁ,
odbor tisku a public relations Ministerstva
vnitř
37. DROGOVÁ KRIMINALITA V ČR OD
ROKU 1995 VE SVĚTLE STATISTIK
JUDr. Petr ZEMAN, Ph.D.,
Institut pro kriminologii a sociální prevenci
Praha
49. 2 x MOTOCYKL V BARVÁCH POLICIE
Miloš VANĚČEK, NPC
53. MALVAZINKY 25. SRPNA 2006
Miloš VANĚČEK, NPC
54. KNIHOVNIČKA
Miloš VANĚČEK, NPC

VÝBĚR POLICISTŮ K NPC

V letošním roce uplyne 15 let od založení Protidrogové brigády – předchůdce současné Národní protidrogové centrály. Od původní PDB se současná NPC významně liší. Byla provedena řada organizačních změn souvisejících se změnou drogové scény v ČR i ve světě, došlo k významnému nárůstu počtu pracovníků NPC. Za těch 15 let se u NPC vystřídal značný počet policistů. Ne všichni, kdo kdy k NPC nastoupili, se osvědčili, ne všichni odešli dobrovolně. I ti, kdo se velmi osvědčili, odešli na zasloužený odpočinek, přešli na jiné útvary nebo součásti Policie ČR. Ne všichni, kdo projevíli zájem nastoupit k NPC, sem také nastoupili.

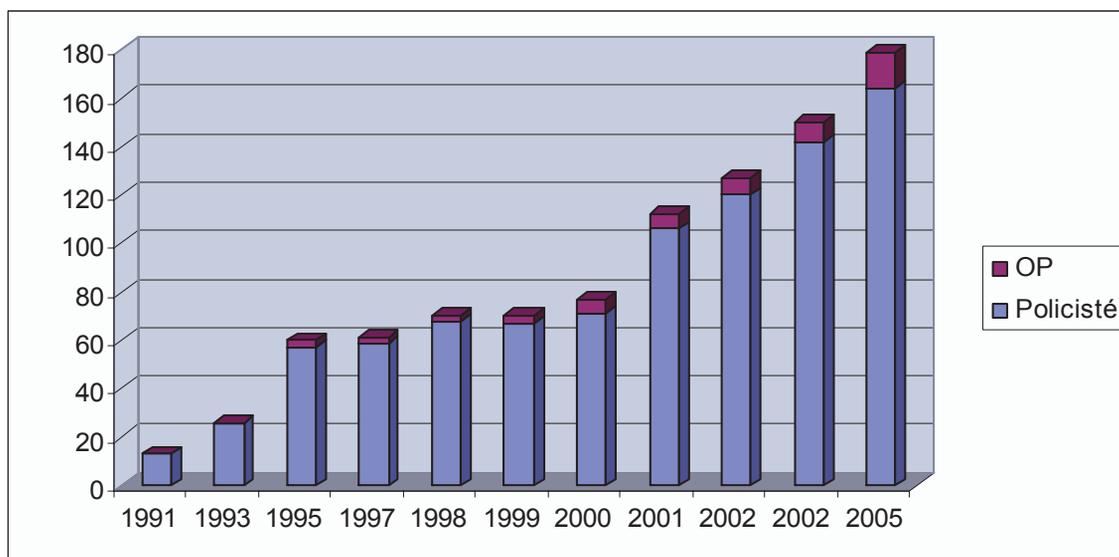
Každý vedoucí pracovník zná slasti i strasti personální práce. Každý vedoucí by si své podřízené měl vybírat sám. Každý dobrý vedoucí by si své podřízené rád vybíral sám. Ovšem ne každému vedoucímu je dána možnost vlastního výběru pracovníků. A pokud vedoucí tuto možnost dostane – pak teprve začínají problémy. Jak stanovit kritéria pro výběr? Kdo je má stanovit? Koho vybrat z těch, kdo kritériím vyhoví, když výběr je ještě velmi limitován ochotou stávajících nadřízených uvolnit policistu, který všem požadavkům vyhověl.

Kvalita výběru je také významně ovlivněna velikostí řízeného kolektivu, počtem doplňovaných jedinců...

A právě o doplňování uvolněných a o obsazování nově vytvořených systemizovaných pracovních míst by se autoři tohoto článku chtěli zmínit.

Pro lepší orientaci čtenáře úvodem uvádíme změny počtu pracovníků NPC, změny jsou vázány k jednotlivým zlomovým okamžikům v dosavadní historii NPC.

	Vznik PDB	Vznik Odboru drog ÚOZZ SKP	Vznik odboru drog ÚOOZ SKPV	Posílení z rozhodnutí vlády	Vytvoření 6. oddělení	Posílení logistiky	Vznik samostatné NPC	Posílení NPC	Sloučení SKP s ÚV	Vytvoření expozitur	Dokončení poslední reorganizace
	1991	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2002	2005
Policistů	13	26	57	59	68	67	71	106	120	142	164
OP	0	0	3	2	2	3	6	6	7	8	15

Z uvedeného je myslíme naprosto zřejmé, že v oblasti výběru nových pracovníků muselo dojít v průběhu dosavadní existence NPC k zásadním změnám.

Tyto změny nutně souvisely jak se změnami počtů systemizovaných pracovních míst, tak s organizačními změnami útvaru.

Podle základních principů výběru policistů se dá historie NPC rozdělit do následujících etap :

1. PDB (1991 – 1993)

Společným rozkazem tří tehdejších ministrů vnitra je zřízena Protidrogová brigáda Federálního policejního sboru, počet pracovníků celkem 13. Vzhledem k délce fungování PDB se zde samostatná personální práce v podstatě neprováděla.

2. Odbor drog útvaru organizovaného zločinu a zpravodajství ústředny kriminální policie (1993 – 1994) – byl z pohledu personální práce spravován centrálně, společně s dalšími složkami ÚKP. Vedoucí odboru drog měl možnost ovlivňovat výběr policistů NPC. Byla zavedena praxe „ručitele“ za nově příchozí policisty. Byli přijímáni policisté pouze na základě doporučení některého z členů odboru, tedy na základě osobní znalosti adepta. Ručitel nesl odpovědnost za kvalitu nového člena a za jeho zaškolení.

3. Odbor drog ÚOOZ SKPV PČR (1995 – 2001) – personální práce zabezpečována centrálně pro všechny součásti ÚOOZ. Vedoucím jednotlivých odborů ponechána možnost vlastního rozhodování v oblasti doplňování stavů. NPC (tehdy NPDC) zpočátku pokračuje v praxi „ručitelství“. Po několika zklamáních vytváří vedoucí NPDC svůj „personální štáb“. Rozhodování o vhodnosti či nevhodnosti se stává kolektivním, upouští se od výlučného doplňování policistů osobně známých pracovníkům NPC, i když osobní znalost hraje při rozhodování významnou roli. Do výběru se zapojuje psycholog ÚOOZ. Zavádí se osobní pohovor s kandidátem v rámci personálního štábu.

4. Vytvoření samostatné NPC až do okamžiku sloučení SKP a ÚV. NPC v rámci osamostatnění získává možnost provádění vlastní personální práce. Ředitel NPC má úplnou personální pravomoc, zřizuje se systemizované místo personalisty NPC a psychologa NPC. Vzhledem k počtu systemizovaných míst NPC vzrůstá i migrace pracovníků. Systém „ručitelství“ ustupuje do pozadí. Negativní stanovisko psychologa je definitivní. Provádí se „šetření“ na dosavadním pracovišti zájemce za účelem vyloučení problematických jedinců. Rozšiřuje se „personální štáb“ ředitele NPC a provádí se řízené pohovory se zájemci o přijetí k NPC. Vytvoření expozitur NPC ještě komplikují možnost využití systému „ručitelství“. O přijetí se rozhoduje v podstatě na základě závěru psychologického vyšetření a prvního dojmu vytvořeného žadatelem na členy personálního štábu.

5. Vznik SKPV, reorganizace NPC. Rozhodnutí o převedení pracovníků Úřadu vyšetřování na NPDC běží na nadřízené úrovni. Není v pravomoci vedení NPC rozhodovat o přijetí – nepřijetí pracovníků Úřadu vyšetřování. NPC dostává seznam policistů a OP kteří budou z ÚV převedeni na NPDC.

6. Reorganizace NPC, redukce počtu oddělení v Praze. Toto je zlomový okamžik mimo jiné i pro systém výběru policistů k doplnění NPC. Reorganizaci předchází rozsáhlý interní audit (mimochoodem třetí v historii). Jedním z nejčastěji konstatovaných problémů je kvalita nových policistů nastupujících k NPC. Zde nastává definitivní rozloučení se systémem ručitelství. Je rozhodnuto o zavedení „výběrového řízení“ sestávajícího ze tří kroků – posouzení splnění kvalifikačních požadavků, psychotesty a absolvování „soustředění“. Neexistuje výjimka pro jinou cestu k přijetí pro policisty na výkonné součásti. Neexistuje jiné než kolektivní doporučení pro finální rozhodnutí ředitele. Neexistuje přijetí ředitelem bez kolektivního doporučení a bez absolvování „soustředění“.

Posledně uvedená etapa je stávající praxí pro doplňování nových policistů na výkonných součástech NPC, tedy na 1. a 2. oddělení a dále na všech expoziturách NPC u systemizovaných pracovních míst se směrem vykonávané práce 01. Změnou oproti předcházející etapě je zavedení soustředění místo řízeného pohovoru.

Soustředění je upraveno rozkazem ředitele NPC. Probíhá na výcvikové základně Útvaru rychlého nasazení. Jedná se o třídní zaměstnání za účelem hloubkového prověření znalostí, dovedností, fyzických i mentálních schopností uchazečů. Podmínkou pro zařazení do soustředění je doporučení k zařazení na soustředění od konkrétního vedoucího výkonné součásti, zástupců ředitele NPC, dále souhlasné stanovisko pro přijetí k NPC od psychologa a souhlas žadatele s informováním svých

stávajících nadřízených o záměru nástupu k NPC. Po dosažení počtu osmi žadatelů splňujících popsané požadavky jsou jejich nadřízení požádáni o vyslání na služební cestu k NPC k absolvování soustředění.

V rámci samotného soustředění jsou žadatelé rozlosováni do dvojic a plní řadu úkolů, mimo jiné:

- další psychologická vyšetření, včetně zátěžových psychotestů
- střelecké a fyzické prověrky, taktika zákroků
- testy ze znalostí služebních předpisů a zákonů
- řešení modelových situací (zatčení pachatele, výslech podezřelého, prohlídka jiných prostor)
- analýza konkrétního případu se stanovením dalšího postupu, vyšetřovacích verzí apod.
- operativní plnění úkonů dle dožadání jiného pracoviště
- orientační běh s plněním testu všeobecných znalostí

Za NPC se soustředění účastní zástupce ředitele, zástupce ředitele pro výkon, pověřený důstojník pro trestní řízení (koordinátor trestního řízení u NPC), psycholog, bojař a vedoucí všech výkonných součástí, ke kterým se v konkrétním soustředění hlásí uchazeči o přijetí.

Tímto způsobem je umožněno vedení NPC důsledně a individuálně posoudit vhodnost každého uchazeče, je umožněno rozhodovat o přijímání na jednoznačně definované místo se znalostí požadavků případných nejbližších spolupracovníků žadatele. Každý ze zúčastněných pracovníků NPC zpracuje krátké písemné zhodnocení ke každému žadateli s vyznačením doporučení nebo nedoporučení k přijetí. Výsledný názor se předkládá řediteli ke schválení. V případě pozitivního rozhodnutí ředitele NPC se žadatel vyrozmývá o souhlasu NPC s jeho přijetím a zpracovává žádost o změnu služebního zařazení.

Rozhodnutí služebního funkcionáře s personální pravomocí v případě nesouhlasu se předkládá ke konečnému rozhodnutí personálnímu štábu policejního prezidenta.

Po realizaci dosud osmi soustředění lze konstatovat, že tato varianta rozhodování se plně osvědčila. V průběhu tří dnů fakticky nepřetržitého kontaktu a bezprostředního pozorování jednotlivých uchazečů lze získat komplexní přehled nejen o jejich znalostech a dovednostech, ale také o jejich adaptabilitě, flexibilitě, odolnosti k únavě, nasazení, organizačních schopnostech, schopnosti vést kolektiv a dalších vlastnostech, které neodhalí ani sebelépe připravený řízený pohovor.

Dále uvádíme přehled počtů uchazečů celkem, počet policistů, kteří absolvovali soustředění, počty policistů, kterým byla nabídnuta možnost zařazení k NPC a v neposlední řadě počet policistů skutečně přijatých k NPC – rozuměj uvolněných svými původními vedoucími.

ANALÝZA PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ DO PŘÍMÉHO VÝKONU od 10/2004 – 9/2006

V analýze nejsou zahrnuti uchazeči, kteří byli odmítnuti v 1. kole z důvodů nesplnění základních kvalifikačních požadavků.

Do výkonu se **od října 2004 do září 2006** přihlásilo a vyšetření podstoupilo celkem: **96** lidí

Celkový počet uchazečů, kteří absolvovali soustředění: 65

Na soustředění nebylo doporučeno: 20

Ředitel Prahy I. na soustředění nepustil: 8

Ředitel Prahy III. na soustředění nepustil: 1

Personální štáb Policejního prezidia nepovolil přestup k NPC: 1

Soustředění si rozmysleli: 3

Přijetí si rozmysleli: 1

Celkový počet přijatých k NPC: **23** lidí

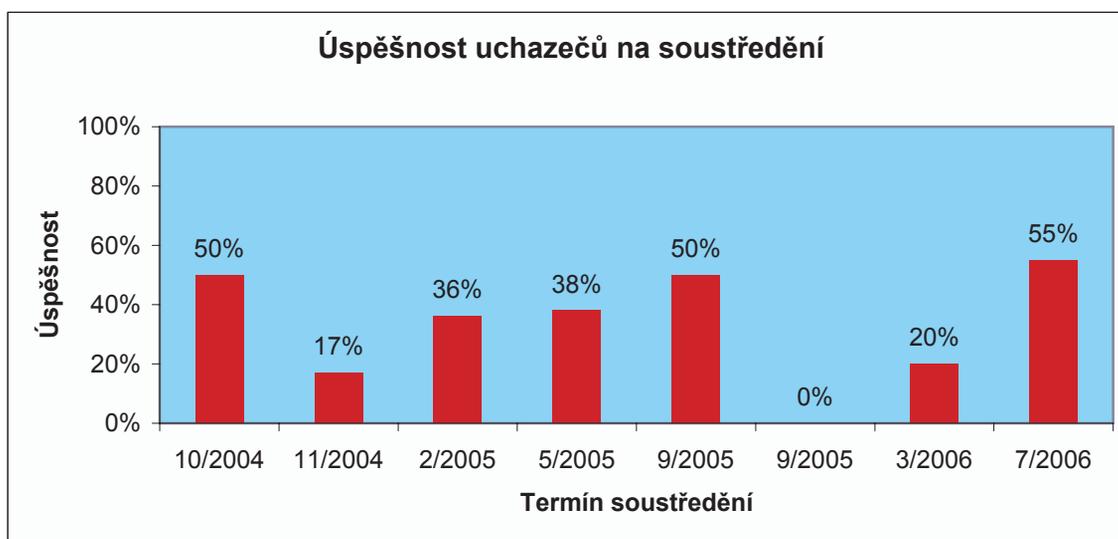
Celková úspěšnost přijímacího řízení do výkonu: 24 %

Soustředění celkově od října 2004 do července 2006

Celkový počet uchazečů na soustředění: 65

Celkový počet doporučených k přijetí: 25

Celková úspěšnost soustředění: 38 %

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA OSTATNÍCH POZICÍCH (od 1. 2. 2005)

OPERAČNÍ STŘEDISKO

Počet uchazečů u psychologa: 8

Počet přijatých: 2

Úspěšnost: 25 %

SIT – Skupina informačních technologií

Počet uchazečů u psychologa: 3

Počet přijatých: 1

Úspěšnost: 33 %

SEKRETARIÁT

Počet uchazečů u psychologa: 18

Počet přijatých: 5

Úspěšnost: 33 %

SANFP – Skupina analytiky a National Focal Point

Počet uchazečů u psychologa: 1

Počet přijatých: 1

Úspěšnost: 100 %

SMP – Skupina metodiky a prevence

Počet uchazečů u psychologa: 1

Počet přijatých: 1

Úspěšnost: 100 %

Celkový počet psychologických vyšetření 2004 – 2006

Rok 2004 = 28

2005 = 84

2006 = 41 (stav k 8. 9. 2006)

Celkem = 153 lidí

Informace o kvalifikačních předpokladech jsou uveřejněny na webových stránkách Národní protidrogové centrály SKPV a o nabídce volných míst jsou k dispozici na intranetových stránkách náborového střediska Vltavská.

plk. Ing. Gabriel BERZSI, por. Mgr. Simona MĚCHOVÁ

ÚTVARY ČESKÉ POLICIE V BOJI PROTI DROGÁM

Resort MV a policie si poměrně velmi rychle uvědomily nutnost reagovat na změněnou drogovou scénu v Československu. Předlistopadový systém se jednak rozpadl, jednak pracoval za zcela jiného právního rámce a proti zcela jiné struktuře drogového podsvětí.

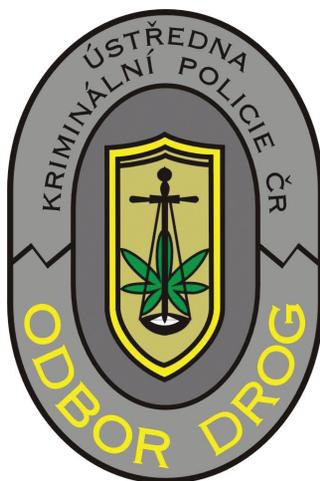
Bylo tedy nutné velmi rychle zřídit a budovat centrální výkonný operativní policejní úřad s dosahem na celé území tehdejší federace, který by se začal efektivně věnovat odhalování drogových deliktů a trestné činnosti v této problematice na všech úrovních a zároveň se stal i garantem za tuto oblast v mezinárodní spolupráci, jež si také urychleně vyžadovala partnera.

Na počátku v roce 1990 to byla hrstka detektivů Federální kriminální policie a nově založené protinarkotické oddělení Správy hl. m. Prahy, a to bylo v podstatě vše.

Vývoj na drogové scéně ovlivňoval i budování jednotlivých policejních útvarů. Jejich zřizování bylo přímou reakcí na drogovou scénu a tak se nakonec z Protidrogové brigády Federálního policejního sboru z roku 1991 stala současná Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování. Vývoj jednotlivých útvarů byl následující:

**Protidrogová brigáda
(1991)**

**Odbor drog
(1993–1994)**

**Národní protidrogová centrála
(1995–2006)**

PROTINARKOTICKÉ ODDĚLENÍ

Podobné problémy z počátku 20. století, které vyústily založením Ústředny pro potírání nedovoleného obchodu omamnými prostředky u policejního ředitelství v Praze v roce 1928, přinesla i změna politického systému v Československu v roce 1989. Díky tomu se v roce 1990 začala velmi rychle měnit drogová scéna v bývalém Československu jako přirozený důsledek společenských změn, celkového uvolnění, ale i vnějších faktorů, kdy všechny tyto vlivy a okolnosti nejprve zvolna, posléze ve velmi krátké době odstartovaly tzv. „drogový boom“ na našem území.

Rezort MV a policie si poměrně velmi rychle uvědomily nutnost na tuto situaci reagovat, neboť předlistopadový systém se jednak rozpadl, jednak pracoval za zcela jiného právního rámce a proti zcela jiné struktuře drogového podsvětí. Několik detektivů na FKP (Federální kriminální policie – reorganizovaná nástupkyně FKÚ) nemohlo v žádném případě nějak efektivněji ovlivnit rychle se šířící drogovou zločineckou epidemií. V roce 1990 tedy kromě hrstky detektivů FKP zde poté ještě bylo jen nově založené protinarkotické oddělení Správy hl. m. Prahy, a to bylo v podstatě vše.

**JUDr. Jiří KOMOROUS –
PROTIDROGOVÁ BRIGÁDA
Praha – 3. březen 1990 – 9:15
Správa policie hl. m. Prahy – Kongresová ulice**

Seděl jsem v předpokoji kanceláře šéfa prvního oddělení pražské kriminálky majora JUDr. Milana Kapka, který se potuloval někde po budově, a čekal jsem, až se vrátí a věnuje mi svůj čas. Právě jsem absolvoval dvouletý Důstojnický internátní kurz Federálního ministerstva vnitra. Obohacen znalostmi francouzštiny a speciálních operativních dovedností jsem se celý tříšl na to, vrhnout se do klasické detektivní práce. Než jsem v roce 1988 odešel na kurz, tak jsem od roku 1984 pracoval nejprve na místě vyšetřovatele Obvodního úřadu vyšetřování Praha 9, později u Městské správy Veřejné bezpečnosti. A to mě krutě nebavilo.

Majora Kapka jsem znal ještě z „Jungmanky“, kde jsem sloužil v letech 1985-1988 ve speciálním vyšetřovacím týmu na závažnou hospodářskou trestnou činnost.

To byl tým vyšetřovatelů a kriminalistů, kteří v době tzv. „přestavby“ dostali možnost doku-

Josef Nývlt, Josef Smola, HALÓ SOBOTA
číslo 7, 16. února 1991

SVĚT S DROGOU JE KRÁSNEJ

Byl první den války a bojové televizní zpravodajství nás téměř nepřetržitě zaplavovalo fakty z Perského zálivu. Schylovalo se k večeru a někteří z těch, za nimiž za chvíli vyjedeme, si možná právě teď už plnili injekční stříkačku, vpichovali jehlu pod kůži a s napětím očekávali, až dávka začne působit. Začíná noc, ve které vyjždíme s muži protinarkotického oddělení při Správě VB hlavního města Prahy za feťáky a narkomany.

Smutná fakta

Vozy ujíždějí k bytu prvního evidovaného toxikomana ze seznamu. Za volantem našeho vozu sedí nadporučík Josef Dologh, vedoucí oddělení, vedle něho nadporučík dr. Jiří Komorous, jeho zástupce, a jízdy využíváme k improvizované besedě se šéfy.

A dovidáme se smutná fakta: V Praze je evidováno 615 toxikomanů – ovšem jen těch, kteří byli přistiženi, jak říkají kriminalisté, při činu. Ve skutečnosti je v hlavním městě lidí závislých na droze pětkrát, ale možná i desetkrát víc. V minulém roce zaplatilo šest z nich svoji vášeň životem. Čtyři se předávkovali a dva oběsili. Věk obětí drog varuje: 20, 23, 25, 27 let.

Bytů, kde se fetuje, jsou v Praze desítky. Protinarkotické oddělení jich má zatím evidováno k padesáti, ale počet se stále zvyšuje.

Co dokáže žena

Vozy míří na Žižkov. „*Je to tam nahoře,*“ ukazuje jeden z členů týmu a my hledíme na svítící okno, ve kterém visí i záclona. Na první pohled se tedy ničím neliší od ostatních a člověk by si za ním klidně dokázal představit spokojenou rodinku u večeře.

Po zavonění, když se ohlásila policie, cvakl nejprve klíč v zámku, a pak se z bytu ozvaly podivné zvuky. Teprve když se dveře otevřely, vidíme, že zevnitř byly zajištěny mohutným rámem. Prý aby se dovnitř nedostali kumpáni.

Do nosu udeří závan dezinfekce. Vcházíme do malé kuchyňky, za kterou je pokojík. Asi čtyřicátník v bílém plášti, který nám uvolnil zátaras dveří, hrdě hlásí policii: „*Se vším končíme!*“

mentovat trestnou činnost vysoce postavených funkcionářů státních podniků. Milan Kapek po chvíli mého vzpomínání dorazil do kanceláře. Nevím, jestli to byla náhoda, ale na „město“ jsem přešel v době, kdy se právě formovalo zcela nové oddělení, které mělo reagovat na rychle se měnící situaci v oblasti nelegálního obchodu s drogami v Praze – Protinarkotické oddělení. S nabídkou majora pracovat v tomto oddělení jako detektiv jsem okamžitě souhlasil. Po mém souhlasu Kapek zvedl telefon a povolal do kanceláře nadporučíka Josefa Dologha, který se mnou měl vytvořit počáteční tandem nově se tvořícího oddělení.

Dostali jsme přiděleno pět kancelářů v sedmém patře „kongresovky“. Naším úkolem bylo v krátké době vybrat tým lidí, kteří by obsadili místa detektivů tohoto oddělení a začali by systematicky pracovat na drogové problematice na území hlavního města Prahy. Josef Dologh byl pověřen vedením tohoto oddělení a já jsem se stal jeho neformálním zástupcem. Během krátké doby se nám podařilo vybrat potřebný počet policistů a nic nebránilo tomu, abychom se pustili do práce. Byli jsme zhruba „halb und halb“, co se týče věku. Polovina z nás byla mladší kategorie a druhou část tvořili starší zkušení vlci.

Členové protinarkotického oddělení

Určitě si zaslouží bližší seznámení se členy prvního protinarkotického policejního polistopadového týmu. Ten v té době tvořil jedinou silnější protidrogovou policejní skupinu v republice.

V roce 1984, po absolvování Právnické fakulty Karlovy university, jsem nastoupil na Obvodní úřad vyšetřování Praha 9. Zde jsem se taky poprvé začal zabývat problematikou mládeže a toxikomanie. Nicméně mě „vyšetřovačka“ moc neoslovila, a tak jsem využil první možnosti, jak z ní utéct. V roce 1988 jsem složil náročné přijímací testy a zkoušky na dvouletou jazykovou operativní školu Federálního ministerstva vnitra Důstojnický internátní kurz. (Z tohoto kurzu se rekrutovali i budoucí zpravodajci). Starší část kolektivu tvořili Belda, Kristas, Brouk a Plechovka, kteří sloužili již na „městě“, anebo na různých obvodech v Praze. Naprostým originálem a doyenem týmu byl Dědek, který k nám přestoupil z rozvědky. Přestože nás všechny z počátku spojovalo až jakési budovatelské nadšení, již v prvních dnech vytváření oddělení byly vidět některé diference, které později dostaly podobu otevřených konfliktů. Oddělení fakticky tvořily dvě party detektivů. Ta první, do které se počítám i já, byla tvořena Fifou, Ještěrem, Mártym, Chemikem a Dědkem a charakterizoval bych ji jako skupinu nadšenců, kteří obětovali

Děláme generální úklid! V tom už se nedalo žít, to bych měl za chvíli filcky jako pětikorunu...“

Druhý chlapík, asi o deset mladší, leží pod dekou v koutě místnosti nahý. Ramena i ruce, která vykukují, zdobí bohaté tetování.

„Pojďte klidně dál, tady už nic nechytíte, je to vydezinfikovaný,“ volá. Pak vstane a obléká se. Pravá noha modrá, oteklá jak konev.

„Co se vám stalo?“

„Ale, špatně jsem si „šlehnul“ dávku...“

Později nám kriminalisté vyprávěli, jak to tu, v bytě, kde se scházeli nejen feťáci, ale i kriminální živly, vypadalo minule. Vrstva odpadků, špína, bezpočet injekčních stříkaček, na zemi pelech, kolem staré obvazy, výkaly v nepovlečených peřinách... Takže teď policisté kroutí nevěřičně hlavami. Co je důvodem takové změny?

Je zřejmý: Žena, asi třicetiletá. Stojí v kuchyňce u sporáku a drhne letitou špínu. Jak se ukazuje, pustili ji včera z vězení a její první cesta vedla sem, do bytu, kde bydlela již dříve. Aby se tu opět zabydlela a udělala pořádek...

Zatím oba spolubydlíci, z nichž mladší je majitelem bytu a starší jejím druhem, poslouchají a plní každé její přání – jako by se doopravdy rozhodli, že začnou nový život.

Odcházíme a míjíme nádoby přetékaající obvazy, injekčními stříkačkami, baňkami... Říkáme si, že tady byl první, i když nejsnadnější krok na cestě od ďábelské drogy k životu, již učiněn. Ale ďábel toto své sevření ještě nikdy snadno nepovolil...

„Když jsem v návyku...“

I další doupe jehlařů je na Žižkově. Dva chlapi v neprůstřelných vestách (už několikrát na ně zaútočili noži, ale ani útok s pistolí není vyloučen) vbíhají v čele skupinky do starého domu. První, druhé, třetí patro. Zvonek nezvoní. Ani po druhém zabouchání nikdo neotvírá.

Škvírou nade dveřmi prochází z bytu na chodbu elektrický kabel, který končí až pod křtem světla u stropu. Tento obrázek bývá typický pro mnohé byty narkomanů. Výmluvně sděluje, že majitel už delší dobu patřil mezi neplatiče nájemného, že mu odpojili i přívod elektrického proudu do bytu. Takže teď „odebírám“ proud na chodbě, ze společného.

Konečně se dveře otevírají.

„Jó, policie... Tak to pojďte dál,“ pozve nás a pak se odpotácí dlouhou chodbou zpět do zadního pokoje asi třicetiletý muž. Napravo se ve svitu policejní baterky mihne velký pokoj bez nábytku, nalevo druhý, rovněž prázdný. Vpravo jsou pak ještě dveře do rozlehlé kuchyně. Tak

práci absolutně všechno včetně svého soukromí. Druhá parta, tvořená Pepíkem Dologhem, Broukem, Beldou a Kristasem, již měla určité návyky a spíše hleděla na vlastní zájmy. Prostě, nebylo to to pravé pro práci, která před námi stála. Naprostou originalitou byl Plechovka, který se pohyboval mezi těmito dvěma skupinami a který se snažil, aby všechno bylo OK a všechno „klapalo a šlapalo“.

sem by se pohodlně vešla šestičlenná rodina. A namísto toho..

Vpravo u skříně sálá dvouplotýnkový vařič. Na otázku policisty, zda tady někdo něco „vařil“, odpovídá majitel bytu: „Ne, nic. Jen topím.“ Slova vyslovuje ztěžka a nepamatuje si, protože se vzápětí pro změnu zase diví: „On byl zapnutý?“ Ale nic nenasvědčuje, že by se tu právě „vařila“ droga.

Jeden z týmu nachází asi půlkilový svazek receptů. Zůstala na nich jen razítka zdravotnických zařízení a podpisy lékařů. Všechno ostatní prý odstranil zmizík. A aby byly recepty jako nové, zažehlila je žehlička. Desítky a desítky starých použitých receptů, které kdosi vyhodil, a narkomani je hravě změnili v recepty opět použitelné. Stačí jen vepsat jméno, adresu, datum a název léku, který pak poslouží k výrobě drogy – perníku.

Jeden gram pervitinu se u nás prodává na černém trhu za 500–800 korun, v zahraničí za 150–180 marek. Tato droga se vyrábí výhradně v naší zemi, podomácku, a účinky se vyrovná heroinu. Protože je však levnější, je o ni velký zájem i v zahraničí. A tak mají již dnes někteří lidé snahu s „perníkem“ kšeftovat, pokoušejí se ho vyvážet za hranice.

Protinarkotické oddělení vzniklo v srpnu minulého roku (1990) a od té doby prokázal tento tým několika desítkám pachatelů trestnou činnost v souvislosti s drogami. A zdokumentoval ji. Jen jeden jediný pachatel z těch všech však byl vzat do vazby. Všichni ostatní jsou šetřeni na svobodě, přestože 99 procent z nich v trestné činnosti pokračuje.

„S některými hlavními problémy narkomanie i naší práce jsme před časem seznámili několik poslanců Federálního shromáždění,“ dodávají policisté. „Slíbili nám pomoc. Ale zatím je ticho po pěšině.“

PROTIDROGOVÁ BRIGÁDA FEDERÁLNÍHO POLICEJNÍHO SBORU

Ukázala se tedy nutnost velmi rychle zřídit a začít budovat centrální, výkonný operativní policejní úřad s dosahem na celé území tehdejší federace, který by se začal efektivně věnovat odhalování drogových deliktů a trestné činnosti v této problematice na všech úrovních a zároveň se stal i garantem za tuto oblast v mezinárodní spolupráci, která si také urychleně vyžadovala partnera.

A tak po krátké přípravné fázi zřizuje tehdejší náměstek federálního ministra vnitra Jan Ruml 1. 11. 1991 **Protidrogovou brigádu Federálního policejního sboru** (dále PDB FPS), jako historicky první samostatný, protidrogový specializovaný výkonný útvar policie s celostátní působností.

Na zřízení „pražské“ PDB navázalo zřízení PDB Bratislava, a připravovalo se zřízení

PDB „Morava“ s ještě nespecifikovaným místem dislokace.

Malý a mladý kolektiv PDB FPS začal ve velmi krátké době o sobě dávat znát a velmi rychle připravil jednu z prvních větších akcí té doby, akci „BUMERANG“, která byla zaměřena a posléze paralyzovala alespoň na určitý čas drogové podsvětí nedaleko Prahy v průmyslové aglomeraci Kladno, nebo akci „BÁRA“ proti prvním mezinárodním zločineckým arabským seskupením.

Velmi rychlý, razantní a vcelku úspěšný „rozjezd“ PDB FPS se však začal posléze zpomalovat. Toto „zpomalení“ bylo vyvoláno dvěma základními faktory. Za prvé to byla existence stále silnějších slovenských snah o osamostatnění, která se již v roce 1991 resp. 1992 odrazila v podstatě v samotném vývoji a existenci bratislavské PDB, tedy de facto v nemožnosti pražské PDB hlouběji ovlivňovat situaci na území mimo Čechy a Moravu, a je nutno přiznat, že v podstatě i na Moravě, neboť vzhledem k početným stavům, skoro nulové technické vybavenosti tehdejší PDB se tak v podstatě činnost PDB mohla projevit pouze v Praze a Středočeském kraji.

Za druhé to bylo systémové „nedotažení“

(čf+čstk) *PROSTOR*, 11. dubna 1992

POLICISTŮM SE ZASE TLESKALO

AKCI, KTERÁ SE PŘIPRAVOVALA PŮL ROKU, MÁLEM PŘEKAZILI NOVINÁŘI.

Jedna větev se uřízne,

Ale druhá hned naroste.

- Osmnáct distributorů drog za mřížemi
- Nebyl to film, zatýkalo se naostro
- V boji proti drogám se nedá zvítězit

Ve čtvrtek večer vzrušila veřejnost zpráva, že Jednotka rychlého zásahu Federálního ministerstva vnitra opět zasahovala na letišti. Tentokrát na mezinárodním v pražské Ruzyni.

V tomto případě lze však mluvit o zásahu úspěšnějším, než který se odehrál na letišti v Mošnově. Tento fakt nám potvrdily oficiální i neoficiální zdroje.

Akce proti pašerákům a překupníkům hašiše se kromě Jednotky rychlého zásahu FMV zúčastnili také příslušníci protidrogové brigády Praha, Pátrací služby Federálního policejního sboru, speciální jednotky cizinecké policie a pražští policejní vyšetřovatelé. Celkem bylo zajištěno osmnáct osob včetně čtyřiatřicetiletého M. D., který, jak vyplývá z dosud získaných důkazních materiálů, je hlavním organizátorem dovozu a distribuce hašiše v Praze. Muž byl také okamžitě obviněn z trestného činu distribuce drog a omamných látek. Ovšem předmět dohledný, tedy zásilka hašiše, policisty nalezen nebyl.

Z prohlášení tiskového mluvčího FMV Martina Fendrycha vyplývá, že akce, která začala ve čtvrtek přibližně v 11.00 hod. dopoledne a trvala až do pátečního rána, byla připravována více než půl roku. Jejím cílem bylo rozbití takzvané alžírské větve distributorů drog, kteří hašišem zásobují střed Prahy, především pak Václavské náměstí. Naprostá většina zadržených také má alžírskou státní příslušnost. V této souvislosti M. Fendrych rovněž uvedl, že na počátku letošního roku byla v Praze rozbita jiná větev obchodníků s hašišem. Pro změnu to byla větev libyjská. Ale českoslovenští narkomani si nemusejí zoufat, dvě vlašťovky jaro nedělají. Prahu prý zásobují ještě další gangsterské větve nejen z arabského světa.

v rámci resortu a ponechání problematiky drog ještě jak v působnosti FKP, tak Správy hl. m. Prahy. Nebylo stanoveno, kdo, co a jak bude v dané oblasti dělat, a počáteční zmatky, kdy se např. na případ odhaleného „polykače“ na letišti Praha-Ruzyně sjely i čtyři policejní složky (kriminalisté Prahy 6, detektivové FKP, detektivové PDB, zbylí detektivové protinarkotického oddělení Správy hl. m. Prahy), postupně přerostly v nezastírané vzájemné antipatie a lobbismus. Dotyčné útvary, bez rozdílů, nespolečupracovaly, zatajovaly si informace, což vedlo k tomu, že buď všichni dělali izolovaně na téže cause, nebo naopak nikdo.

Specialisté GŘC, nejbližší partner policie v oblasti represe mimo resort MV nevěděli, s kým a co mohou dělat, totéž se týkalo zahraničních partnerů, a do toho všeho ještě tu a tam začal integrovat Úřad pro narkotika, čímž vrcholil celkový dekoordinační zmatek. Je nutno zdůraznit, že ještě v závěru federálního období republiky se projevila velmi pozitivní snaha FMV tento problém vyřešit zřízením Protidrogové policie FMV, která by v sobě zahrnuje všechny protidrogové části různých útvarů policie federální i republikové a ukončila tento nefunkční stav.

Ale pro již pokročilý stav rozpadu federace a poměrně negativní reakci zejména tehdejší FKP tato snaha již nedošla svého naplnění a PDB de iure zanikla. Ne však de facto.

JUDr. Jiří KOMOROUS – PROTIDROGOVÁ BRIGÁDA

Organizační struktura policie (1991–92)

Federální jednotky pak utvářely Federální policejní sbor, jehož součástí byla mimo jiné i Federální kriminální policie, nástupkyně „předlistopadové“ Federální kriminální ústředny. Federální kriminální policie „obhospodařovala“ jednotlivé kraje ČSFR prostřednictvím regionálních expozitur, což byly skupiny policistů, kteří pracovali v regionu nezávisle na místních policejních složkách.

Jejich úkolem bylo zpracovávat trestnou činnost závažného charakteru: organizovanou trestnou činnost, mezinárodní zločinecká seskupení, zvláště závažné trestné činy terorismu, drogy a další závažnou trestnou činnost. Jednou z těchto expozitur byla Expozitura FKP pro Středočeský kraj, která sídlila v té době v Praze U Křížovníků. A jí velel kpt. dr. Josef Štěrba.

Praha – 1. července 1991 – 9:00 – Správa policie hl. m. Prahy

„No, prosím,“ zahučel jsem do telefonu a údivem mi spadla brada. „Tady kapitán doktor

Ovšem přísun drog bude přece jen omezen.

Medvědí službu tentokrát policistům prokázali zvědaví novináři. Rozhlasová stanice VOX vysílala zprávu o zásahu už ve čtvrtek odpoledne, brzy po ní také reagovala ČSTK. Několik zločinců tak bylo předčasně varováno a stačilo zamést stopy. Policie si zatím nedokáže vysvětlit, kde došlo k úniku informací. S největší pravděpodobností ale bude na vině některý ze zasvěcených.

Podle informací očitých svědků proběhl samotný zásah a zatýkání ukázkově. Někteří byli dokonce přesvědčeni, že zde zahraniční filmový štáb natáčí nějaký thriller. Protože panovalo odůvodněné podezření, že Alžírčané jsou ozbrojeni, použily červené barety také zbraň. Ovšem jen k jednomu varovnému výstřelu. Nakonec však vše proběhlo hladce. Přihlížející letištní personál a cestující dokonce příslušníky jednotky odměnili potleskem.

Náměstek ředitele Federálního policejního sboru a člen Rady Úřadu pro narkotika Jiří Vacek včera optimisticky prohlásil: „Pokud se potvrdí, že obviněný muž je ústřední postavou celé distribuce měkkých drog v Československu – jak z výpovědí zadržených vyplývá – tak by se pravděpodobně alespoň na čas podařilo činnost jedné z hlavních organizací v ČSFR pozastavit.“ Zároveň konstatoval, že v letošním roce bylo zatím orgány FPS zadrženo 8,8 kilogramu hašišu. Vloni pak celkem 236 kilogramů narkotik včetně více než metrák kokainu a 82 kg heroinu, tedy drog z nejtvrdějších.

Tyto výsledky považuje Jiří Vacek za dobrý výsledek systematické práce, na které mimo jiné mají zásluhu i Ján Langoš a Jiří Ruml. Ovšem jeho mnohaleté zkušenosti ho utvrzují, že boj proti drogám se nedá vyhrát. Je to spíš problém civilizační a společenský.

Hašiš v Praze

PRAHA – Hašiš v hodnotě kolem dvou milionů korun a s ním tři Libyjce zadrželi minulý čtvrtek v Praze při společné akci policistů z federální protidrogové brigády, příslušníků České policie a tzv. pražského „veksl týmu“. Teprve v pondělí o tom informoval tiskový mluvčí FMV Martin Fendrych.

Prvních 960 gramů drogy našli policisté v obalech od videokazet a dalších 2350 gramů vysoce kvalitního hašišu při domovní prohlídce u Libyjců. Zajistili také obuv, v níž byla droga určená pro československý trh, pašována.

Akce ÁDEL 17. 1. 1992

Štěrba,“ ozvalo se ze sluchátka. „To je pan Komorous?“

Přítakával jsem do přístroje a s otevřenou pusou jsem čekal na další věty. „Rád bych vás pozval ke mně na kávu, jestli by se vám to hodilo dnes dopoledne,“ pokračoval hlas a já jsem souhlasil.

Vešel jsem do kanceláře šéfa expozitury kapitána doktora Štěrby. S uspokojením jsem zaznamenal, že kapitán Štěrba je mladší, sportovního a sympatického vzezření. Se zájmem jsme se navzájem chvíli okukovali.

Kapitán pokýval hlavou, usrknul kávu a pohlédl z okna.

„Měl bych jeden návrh, budeme si tykat. Já jsem Pepík,“ napřáhl ke mně ruku.

„Já jsem Jirka,“ stiskl jsem nabízenou ruku, „ale většinou mi všude říkají, včetně feťáků, Gogo.“

„Jo, slyšel jsem o tom, slyšel jsem i o tom, že máte docela solidní výsledky. Ta vaše parta.“

„To musíš posoudit ty,“ odvětil jsem skromně. Štěrba se na mě znovu zkoumavě zahleděl a velmi zřetelně pronesl: „Víš o tom, co bys měl dělat na Protidrogové brigádě, která se teď vytváří?“ Zavrtěl jsem popravdě hlavou:

„No, domnívám se, že bychom měli pracovat jako detektivové a ne jenom v rámci teritoria Prahy, ale v rámci celé republiky. Měl by to být centrální útvar.“ Kapitán mě stále hypnotizoval a jako by nic řekl: „Budeš mi dělat náměstka.“

Určitě na mě musel být dost legrační pohled. Vypouklil jsem oči na velitele expozitury a nebyl schopen vydat ze sebe ani slovo. „Souhlasíš s takovou nabídkou?“ pokračoval Štěrba a v klidu dál upíjel svou kávu.

Kývl jsem váhavě hlavou a kapitán Štěrba se s uspokojením usmál.

„Dobrá, nikomu zatím nevyprávěj o tom, že jsme se spolu setkali, a až přijde čas, tak se ti ozvu.“

Naše neuvěřitelné a bláznivé sny začaly najednou dostávat viditelné kontury.

Hašiš v kufru

VYSOCE KVALITNÍ DROGA V PRŮHONICKÉM HOTELU

P r a h a (ina) - Téměř deset kilogramů hašiše, jehož hodnota se na černém trhu pohybuje kolem 10 milionů korun, zabavila v sobotu 18. dubna v Club hotelu Praha Protidrogová brigáda Federálního policejního sboru. Devatenáct balíčků vysoce kvalitního hašiše našla policie v kufru nizozemského občana. Spolu s ním zadrželi policisté i československou občanku. Oba pašeráci, na které uvalil soud pro Prahu-západ vazbu, jsou stíháni pro trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek. Podle paragrafu 187 trestního zákona by mohli být odsouzeni až na deset let. Na předem připravené akci se podíleli i policisté dálničního oddělení Mírošovice. Podle pracovníků Protidrogové brigády zatím nelze určit, jestli jsou oba kuryři zapojeni do organizovaného obchodu s narkotiky. Tiskový mluvčí federálního ministerstva vnitra Martin Fendrych vyloučil souvislost sobotní akce se zásahem proti pašerákům drog na ruzyňském letišti.

PROTIDROGOVÁ BRIGÁDA ZASAHOVALA

Zátah v hnízdě narkomanů

Třicetiletý Rudolf H. z Kladna, který v minulosti už dvakrát okusil chuť vězeňského chleba, pozbyl nyní svou svobodu potřetí. V bytě svého známého J. L. v ulici Dělostřelců se už těšil na dávku Efedrinu, který si zručně připravil. Místo pouti do slastného snění, ho však čekala cesta policejním autem a transport do vazby ruzyňské věznice. O dva dny později dopadli

policisté v témže bytě dalšího narkomana, třikrát trestaného Jana V. ze Švermova. Ten si pro změnu vyráběl Pervitin. Na základě pátrání protidrogové brigády Federálního policejního sboru bylo narkomanské hnízdo v ulici Dělostřelců odhaleno a zadrženi jsou stíháni za nedovolenou výrobu a držení omamných jedů a psychotropik. (kr)

ODBOR DROG

ÚTVARU ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU

ÚSTŘEDNY KRIMINÁLNÍ POLICIE 1993–1994

Kvalitativně nový historický stupeň znamenalo datum 1. 1. 1993, rok vzniku České republiky. Došlo ke zrušení nevyhovujícího modelu v oblasti činnosti policie při řešení problematiky omamných a psychotropních látek z konce federace, a byla založena jednotná protidrogová centrála České policie,

kteřá se pod názvem ODBOR DROG stala součástí Útvary organizovaného zločinu Ústředny kriminální policie. Stala se skutečně policejní protidrogovou centrálou České policie výlučně působící v dané problematice a garantující mezinárodní spolupráci. Stanovené úkoly na úseku boje proti drogové kriminalitě plní jako vysoce produktivní a výkonné pracoviště ÚKP PP ČR. Kromě přímého výkonu působí i jako pracoviště analyticko-informační, metodické a koordinační. Dále působí jako:

- Centrální výkonná složka Policie ČR, jež plní úkoly v oblasti potírání a předcházení drogové kriminality. Činnost odboru drog se soustřeďuje na nezákonný obchod a výrobu omamných a psychotropních látek na území České republiky a jejich nezákonný dovoz a vývoz.
- Centrální služba pro koordinaci činnosti represivních složek ve smyslu realizace Programu kontroly drog OSN vycházejícího z příslušných mezinárodních úmluv z let 1961, 1971 a 1988.
- Zajišťuje spolupráci s obdobnými mezinárodními organizacemi.

Za rok činnosti Odboru drog se jednoznačně pozitivně osvědčila koncepce tohoto útvaru. Jako naprosto nezbytná se ukázala nutnost centralizovat boj proti drogové kriminalitě a organizovanému zločinu jako takovému, do jednoho silného výkonného centra, nepodléhajícího jakýmkoliv místním vlivům, schopného garantovat policejní výkon v této oblasti, a to i na poli mezinárodním, s odstraněním rizika roztržitosti, nekoordinovanosti a nebezpečí úniků informací v této citlivé oblasti. Na základě peč-

Příloha k usnesení vlády ze dne 18. srpna 1993 č. 446

Seznam úkolů

1. *Vypracovat zásady koordinovaného boje proti drogové kriminalitě a příslušné dohody o součinnosti,*
Termín: do 30. září 1993
Provede: ministr vnitra ve spolupráci s ministrem financí a ministrem obrany
2. *Zajistit rozvoj Národní drogové informační služby (NDIS) tak, aby byla schopna analyzovat komplexní a mnohoúrovňové informace pro boj s drogovou kriminalitou, zejména organizovanou,*
Termín: do 31. prosince 1994
Provede: ministr vnitra
3. *Zajistit personální a technické vybavení složek Policie České republiky, které se účastní potírání trestné činnosti v souvislosti s drogami, přednostně v rizikových oblastech,*
Termín: do 31. prosince 1995
Provede: ministr vnitra

Evžen STANĚK, Rudé právo
ze dne 20. října 1993

ČESKÝ PERVITIN DOBÝVÁ EVROPU

PRAHA – Syntetické drogy dobývají svět. Jedna z nich, pervitin, známá jako perník, vymyšlená a vyrobená u nás, si dobývá nejen naši republiku, ale už i Evropu. Při nedávné tajné akci Bumerang, kterou uskutečnila protidrogová brigáda Ústředny kriminální policie ČR (ÚKP), bylo na Kladensku během čtrnácti dnů zlikvidováno čtrnáct tajných laboratoří. Zadrženo a obviněno třiatdvacet lidí, kteří pervitin vyráběli nebo šířili.

Zadrženi – mezi nimi mj. dva šestnáctiletí – byli obviněni celkem ze třiceti devíti trestných činů. Mezi různými jinými věcmi se podařilo zabavit jim i 1 200 tub alnagonu, ze kterých pervitin vyráběli. Alnagon pocházel z krádeže v lékárně. Tyto informace poskytli novinářům na tiskové konferenci v Praze zástupci protidrogové brigády ÚKP.

livé analýzy činnosti, výsledků a též i z hlediska plnění usnesení vlády ČR č. 446 ze dne 18. 8. 1993 se dotváří Odbor drog ÚKP PP ČR jako silná a výkonná protidrogová centrála v České republice. Odbor drog se postupně vyprofiloval v mezinárodně uznávaného partnera. Aktivně se etabloval nejen v oblasti přímého výkonu, ale i ve spolupráci v preventivních, školicích programech, přípravě legislativy atd.

Odbor drog byl členem dvou mezinárodních pracovních policejních skupin a na zasedání jedné z těchto skupin v červnu 1994 byl Odbor drog vyhodnocen jako nejefektivněji pracující protidrogová centrála policie zemí bývalého východního bloku.

V závěru roku 1994, po dvou letech činnosti zde byl efektivní, výkonný policejní útvar, mající za sebou nemalé výsledky a úspěchy jak v České republice, tak v rámci mezinárodního potírání drogové kriminality.

Odbor drog ÚKP PP ČR byl rozdělen na čtyři základní pracovní báze.

I. Analyticko-informační

Plní úkoly v oblasti analýzy rozpracovaných akcí, věcí ukládaných a ukončených a v oblasti vytváření nezbytných informačních toků jak uvnitř, tak i vně útvaru. Dále provádí ukládání a vyhodnocování všech informací, poznatků a případů do databáze Odboru drog ÚKP PP ČR. Obhospodařuje blokační systém, zajišťuje vnitřní a vnější informační servis, provoz počítačové sítě, vede archiv, provádí lustrace pro Interpol a ostatní součásti Policie ČR a lustrace v podnikovém rejstříku podle potřeb ostatních oddělení.

II. Koordináční a metodické

Plní úkoly na úseku koordinace činnosti jednotlivých oddělení Odboru drog ÚKP PP ČR ve vztahu k jednotlivým expoziturám ÚKP PP ČR, ostatním službám Policie ČR a mimoresortním subjektům, podílejícím se na řešení drogové problematiky. Provádí metodickou činnost ve vztahu k expoziturám ÚKP PP ČR a ke kriminální službě zabývající se drogovou problematikou na úrovni krajů a okresů. Při realizaci konkrétních případů poskytuje pomoc a zajišťuje provedení speciálních úkonů nebo služeb pro potřeby jednotlivých oddělení Odboru drog ÚKP PP ČR a podle potřeby i pro expozitury ÚKP PP ČR.

III. Mezinárodní oddělení

Plní úkoly v oblasti operativního rozpracování zločineckých skupin, a to zejména z hlediska jejich trestné činnosti v oblasti převozu omamných a psychotropních látek přes území České

Kladensko je podle kriminalistů tradiční oblastí výroby drog – jednak zde vždy bylo velké množství učilišť a v nich mnoho potenciálních konzumentů drog, jednak je velmi blízko do Prahy, kde se drogy dobře prodávají.

PROČ JE PERNÍK STÁLE OBLÍBENĚJŠÍ

J. Komorous z protidrogové brigády úspěch akce Bumerang považuje pouze za dočasný. Jeden vaříč drogy totiž naučí potřebný postup v průměru pět dalších lidí. Zvláštností našich tajných laboratoří je, že se jen málokdy podaří někoho chytit s větším množstvím drogy najednou – v laboratoři jsou kromě vaříčů přítomni zároveň dealeři i konzumenti pervitinu. Co se vyrobí, je okamžitě rozprodáno či zkonsumováno.

Leckdo z přítomných přítom odkouká postup výroby, a tak se pervitin šíří do stále většího počtu míst v republice. Vrstvá i agresivita závislých, kteří většinou nepracují a prostředky k obživě si opatřují zločinem.

Naznačuje to skutečnost, že kromě střelných a bodných zbraní jim byly zabaveny i ruční granáty, které však vaříči nestačili díky rychlosti zásahu policejních specialistů použít.

Stále větší oblíbenost pervitinu zřejmě spočívá v tom, že jeho účinky jsou srovnatelné s kokainem. Pervitin je však nesrovnatelně levnější. I proto jeví o tuto „českou drogu konce dvacátého století“ živý zájem za hranicemi. V jedné z laboratoří našla protidrogová brigáda ampule s nálepkami CZEKO připravené k exportu. Jeden gram pervitinu – stačí na deset dávek – se v ČR prodává za tisíc až patnáct set korun, v Německu za dvě stě marek.

V ČR ŘADÍ SMÍŠENÉ GANGY

Mezinárodní bandy obchodující s drogami, mj. s pervitinem, na našem území a v zahraničí jsou podle zjištění pracovníků ÚKP vždy smíšené z cizinců a místních kriminálků. Zahraniční částí band tvoří většinou Jugoslávci a občané bývalého SNS, méně Němci a Italové. Svěráční jsou jako vždy Číňané – od jejich gangů nám hrozí rozšíření vysoce kvalitního heroinu. Začínají ho ve stále větším množství dovážet z Asie pro náročné evropské konzumenty.

republiky. Odpovídá za úzkou koordinaci a součinnost se zahraničními speciálními protidrogovými centrály, zabezpečuje mezinárodní spolupráci, zpracovává dožádání zahraničních policejních centrál a zajišťuje výměnu aktuálních informací z oblasti drogové kriminality v rámci mezinárodní spolupráce (zajišťování, účast a organizování mezinárodních porad, školení apod.).

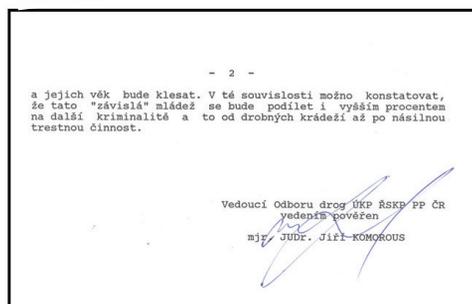
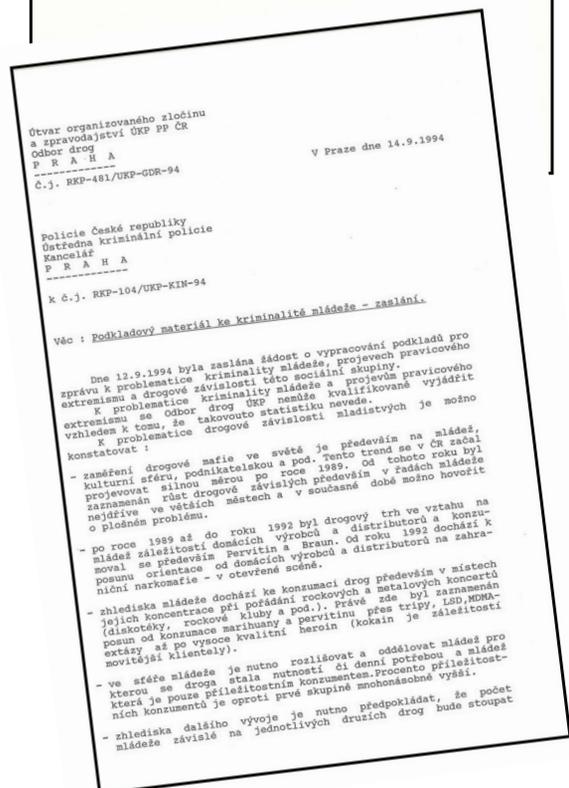
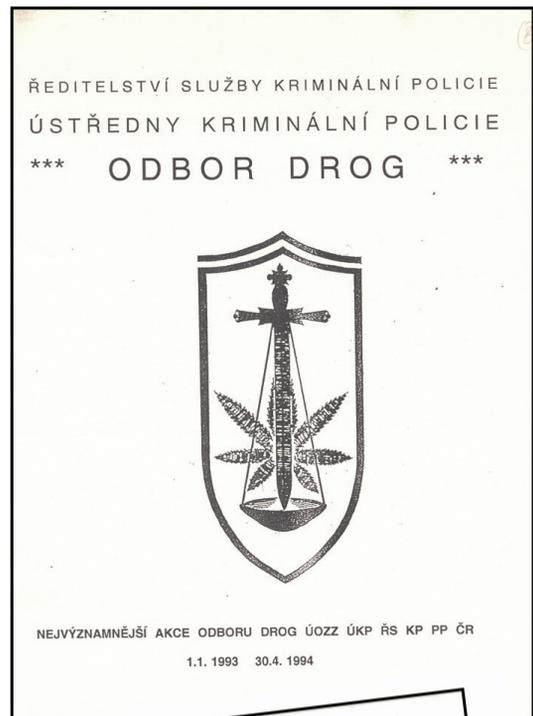
IV. Speciální oddělení

Je rozděleno na pět operativních skupin. Plní úkoly v oblasti aktivního operativního rozpracování celé takzvané vnitřní báze, to je zločineckých skupin působících a přímo ovlivňujících nelegální drogovou scénu na území České republiky z hlediska výroby, vývozu, dovozu a organizované distribuce omamných a psychotropních látek na domácím trhu. Mimo to v plném rozsahu zodpovídá za drogovou problematiku na území Středočeského kraje a hl. m. Prahy, kde nahrazuje druhá oddělení expozitur ÚKP PP ČR.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ AKCE ODBORU DROG ÚKP V ROCE 1993

Jako nejvýznamnější akce roku 1993 z hlediska vnitrostátního, z hlediska paralyzování určité zločinecké skupiny, z hlediska pozitivního ohlasu mezi občany, z hlediska mezinárodního ohlasu a v neposlední řadě i z hlediska policejní efektivity lze spatřovat následující úspěšně dokončené realizace:

1. „CINDY“ – v rámci akce CINDY se dlouhodobým rozpracováním podařilo zcela paralyzovat a posléze zatknout profesně velice zdatnou organizaci bývalých veksláků a prostitutek, kteří distribuovali pervitin v dosti značném množství po pražských restauracích, klubech a erotických salónech, tedy podnikcích vyšší cenové kategorie a tomu odpovídající klientele. Jednalo se o organizovanou skupinu lidí. Trestní sazby v této skupině hrozí u většiny pachatelů patnáctiletými tresty odnětí svobody.
2. „ZÁTAH“ – akce ZÁTAH byla první vynikající ukázkou mezinárodní kooperace v konkrétní operaci, kdy se tato akce realizovala na základě úzké součinnosti protidrogových centrál České republiky a Rakouska. Celá operace včetně zatčení probíhala v přímém kontaktu a výsledkem bylo zatčení čtyř vedoucích organizátorů jednoho z mezinárodních kanálů „Balkánské cesty“, včetně zajištění drogy v hodnotě cca 10 milionů Kč.
3. „BUMERANG I – III“ – operace BUMERANG byla největší akcí, pokud se týče

strategického záměru OD ÚKP v roce 1993. Jejím cílem bylo rozrušení, paralyzování a ve finální části zatknutí organizátorů výrobců a distributorů, tedy celé sítě produkující pervitin ve Středočeském kraji, zejména v okresním městě Kladně. Akce zcela splnila plánované cíle a výsledkem bylo zatknutí pachatelů a zajištění laboratoří.

4. „SÍŤ“ – akce SÍŤ byl druhý významný úspěch protidrogové centrály ČR v oblasti vypátrání mezinárodně hledaného zločince s drogovými delikty. Jednalo se o občana Spojených států amerických Paula K. K., na kterého byl vydán mezinárodní zatykač nejvyššími úřady státu Kalifornie. Pozitivní výsledek této akce byl velice kladně kvitován i úřady USA.
5. „TIR“ – tato přísně tajná operace spočívala ve vypátrání, ustanovení a sledování dosud

největší zásilky drog za rok 1993, pohybující se na našem území a směřující do Nizozemska. Po dohodě a v kooperaci s odpovědnými orgány SRN a Nizozemska se podařilo přes krycí úsilí inkriminovaného vozidla TIR na našem území „odvést“ zásilku až na určené místo a tam realizovat zajištění 100 kg heroinu včetně pachatele. Tato tajná operace byla velice pozitivně ohodnocena zahraničními partnery a bylo tlumočeno poděkování nizozemských policejních orgánů policistům OD ÚKP za tuto akci.

Na základě hluboké analýzy činnosti za uvedené období byla koncem roku 1994 zpracována podkladová zpráva v rámci reorganizace celé Ústředny kriminální policie a navrženy jisté změny struktury Odboru drog s navrhovanými opatřeními i v rámci policie ČR obecně.

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA ÚTVARU PRO ODHALOVÁNÍ ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE 1995–2000

Na přelomu let 1994/95 proběhla reorganizace tehdejší Ústředny kriminální policie v nové útvary, z čehož nejpodstatnější změna týkající se „protidrogovky“ byla akceptace analýzy nevyhovující existence dvou protidrogových policejních služeb na centrální úrovni a nevhodnost odtržení drogové analytiky od protidrogového výkonu.

Vedení policie a resortu MV tedy opět velmi vhodně upravilo organizaci protidrogového výkonu policejní služby tím způsobem, že zrušilo poslední dekoordinací prvek v protidrogové policejní službě na centrální úrovni – NDIS a spojením úkolů a organizace NDIS a bývalého odboru drog ÚKP vytvořilo **Národní protidrogovou centrálu**, která se stala součástí samostatného Útvary pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální policie.

Vnitřní struktura NPDC byla oproti roku 1994 pozměněna, ze čtyř základních pracovních bází působících v roce 1994 bylo vytvořeno pět výkonných oddělení a dvě servisní skupiny. Tato organizace byla zvolena na základě analýzy činnosti OD ÚKP za rok 1994, na základě průzkumů incidence a prevalence hygienickou službou. Došlo k vyšší specializaci jednotlivých pracovních skupin podle převládajícího druhu OPL a podle původu osob zapojených do činnosti zločineckých seskupení.

1. oddělení – heroin
  2. oddělení – kokain
  3. oddělení – cannabisové produkty
  4. oddělení – syntetické drogy, domácí drogová scéna,
  5. oddělení – 1. skupina – mezinárodní, osoby z Balkánu, Dálný východ
2. skupina – prekurzory
- samostatná skupina koordinace a metodiky
  - samostatná skupina analytiky a informací

Náplň činnosti jednotlivých oddělení a skupin

1. až 4. oddělení

Plnilo úkoly v oblasti aktivního operativního rozpracování zločineckých skupin působících a přímo ovlivňujících nelegální drogovou scénu na území České republiky z hlediska výroby, vývozu, dovozu a organizované distribuce omamných a psychotropních látek na domácím trhu. Jejich působnost byla rozdělena podle charakteru výroby OPL na přírodní a syntetické, podle druhů OPL a podle původu osob páchajících tuto trestnou činnost.

5. oddělení

Je rozděleno na dvě operativní skupiny:

1. skupina plnila úkoly v oblasti operativního rozpracování zločineckých skupin, a to zejména z hlediska jejich trestné činnosti v oblasti převozu omamných a psychotropních látek přes území České republiky. Odpovídala za úzkou koordinaci a součinnost se zahraničními speciálními protidrogovými centrály, zabezpečovala mezinárodní spolupráci, zpracovávala dožádání zahraničních policejních centrál;
2. skupina plnila úkoly v oblasti aktivního operativního rozpracování samostatných pachatelů a zločineckých skupin působících na úseku prekurzorů.

Skupina koordinace a metodiky

Plnila úkoly na úseku koordinace činnosti jednotlivých oddělení NPDC ve vztahu k jednotlivým expoziturám ÚOOZ, ostatním službám Policie ČR a mimoresortním subjektům, podílejícím se na řešení drogové problematiky.

Při realizaci konkrétních případů poskytovala pomoc a zajišťovala provedení speciálních úkonů nebo služeb pro potřeby jednotlivých oddělení NPDC a podle potřeby i pro expozitury ÚOOZ. Odpovídala za styk s orgány státní správy, dalšími organizacemi a institucemi, zabezpečovala výměnu zkušeností se zahraničními partnery a prováděla publikační činnost, tedy plnila i úkoly zaniklé Národní drogové informační služby.

Výhledově měla provádět metodickou činnost ve vztahu k expoziturám ÚOOZ a k útvarům kriminální služby zabývajícím se drogovou problematikou na úrovni krajů a okresů.

Skupina analytiky a informací

Plnila úkoly v oblasti analýzy rozpracovaných akcí, věcí ukládaných a ukončených a v oblasti vytváření nezbytných informačních toků jak uvnitř, tak i vně útvaru. Dále prováděla ukládání a vyhodnocování všech informací, poznatků a případů do databáze NPDC. Obhospodařovala blokační systém, zajišťovala vnitřní a vnější informační servis, provoz počítačové sítě, vedla archiv, prováděla lustrace pro Interpol a ostatní součásti Policie ČR a lustrace v podnikovém rejstříku podle potřeb jednotlivých oddělení. Současně působila jako hlavní garant součinnosti s Odborem strategické analýzy ÚOOZ.

Další rok činnosti útvaru specializovaného na boj s trestnou činností na úseku OPL jednoznačně pozitivně potvrdil rozhodnutí centralizovat boj proti organizované drogové kriminalitě do jednoho silného výkonného centra, nepodléhajícího jakýmkoliv místním vlivům, které je schopno garantovat policejní výkon v této oblasti, a to i na poli mezinárodním, s odstraněním rizika roztržítosti, nekoordinovanosti a nebezpečí úniku informací.

Tato organizace byla zvolena na základě analýzy činnosti OD ÚKP za rok 1994, na základě průzkumů incidence a prevalence hygienickou službou. Došlo k vyšší specializaci jednotlivých pracovních skupin podle převládajícího druhu OPL a podle původu osob zapojených do činnosti zločineckých seskupení.

Okamžitě se tento krok pozitivně odrazil v mezinárodní spolupráci, která obratem zaznamenala velmi vzestupnou tendenci od aktivní účasti ve stálých mezinárodních pracovních skupinách až po operativně zakládané mezinárodní koordinační a součinnostní týmy k řešení jednotlivých konkrétních caus, s vyústěním v konkrétní realizace pachatelů trestné činnosti.

Naplno se „rozjely“ meziresortní společné pracovní skupiny s celníky a Inspektorátem omamných a psychotropních látek MZ. Velmi dobré vztahy se ještě zkvalitnily zejména s Kriminologickým ústavem, s Národní ústřednou Interpolu, s Úřadem vyšetřování ČR a dalšími útvary policie.

Konkrétním odrazem vhodnosti níže uvedených opatření byl nárůst objasnění trestné činnosti po linii drog jak v ČR, tak v mezinárodní kooperaci zejména ve skutkových podstatách vyšší a vysoké společenské nebezpečnosti.

Velmi uspokojivě se začala rozvíjet i spolupráce a účast NPDC v oblasti prevence, ať už formou vlastní publikační činnosti nebo samotnou účastí na akcích, přednáškách, protidrogových meziresortních projektech apod.

Velmi potěšitelně se tento fakt odrazil mimo jiné i na 23. zasedání šéfů Národních protidrogových centrál v roce 1997, ve španělském Alicante, kde byla česká NPC ve funkci viceprezidenta zasedání a byla opětovně oceněna jako jedna z dobrých protidrogových jednotek Evropy a z bývalého východního bloku jako nejlepší.

Za největší úspěch NPC ÚOOZ za rok 1995 lze jednoznačně prohlásit realizaci skupiny osob rozpracovaných souběžně v KS **LOKÁTOR a ECUADOR** – jedná se o dosud největší zajištěnou továrnu na výrobu MDMA – Extase v Evropě. Skupina občanů ČR a Nizozemska organizovaná českým emigrantem vybudovala poblíž Prahy v přízemí a garáži vily malotonažní výrobu průmyslového charakteru.

V roce 1996 byla korunována několikaletá snaha NPDC přísně a přesně vymezit působnosti jednotlivých složek Policie ČR na úseku boje proti drogové kriminalitě. Byl vydán závazný pokyn policejního prezidenta, kterým se upravuje postup příslušníků policie ČR při odhalování trestné činnosti související s toxikomanií. Tento pokyn řešil základní vztahové otázky mezi subjekty působícími v této oblasti a současně určoval věcnou příslušnost těchto subjektů z hlediska stupně organizovanosti páchané trestné činnosti, z hlediska zapojení mezinárodního prvku a podobně, dále určuje povinnosti a oprávnění těchto subjektů z hlediska sběru a přístupu k informacím, spolupráce se zahraničím, plnění hlášené povinnosti atd.

Byla vytvořena druhá stálá pracovní skupina složená z pracovníků oddělení drog odboru boje proti podlouductví GŘC a pracovníků 2. skupiny 5. oddělení NPDC pro zlepšení boje v rámci chemické diverze. V této skupině působí ještě pracovníci samostatného inspektorátu OPL ministerstva

zdravotnictví. Tato činnost měla za cíl působení proti možnému úniku prekurzorů zpod kontroly a jejich zneužívání k nelegální výrobě OPL.

Vedení ÚOOZ, policejního prezidia a Ministerstva vnitra dále vyšlo vstříc dislokačním a reorganizačním požadavkům NPDC, kdy tak byla definitivně vyřešena dislokace NPDC včetně možnosti dalšího rozvoje technického zabezpečení a prohloubena vnitřní specializace jednotlivých pracovišť NPDC.

Toto vysoce pozitivní rozhodnutí nadřazených složek NPDC staví na vyšší kvalitativní úroveň spolupráci NPDC s GŘC, neboť společná dislokace této skupiny umožní lepší technické vybavení a jeho efektivnější využívání.

NPDC se postupně stala význačným partnerem, který se zapojoval do většiny mezinárodních akcí v teritoriu střední Evropy. Lze konstatovat, že zde nesehrávala pouze roli přizvaného pozorovatele, ale v poměrně vysoké míře sehrávala aktivní roli organizátora těchto akcí.

Na základě geografické polohy a historického vývoje se jasně ukazovaly jako nejbližší spolupracující policejní složky SRN, Rakouska a Švýcarska. Dále byli významnými partnery policisté Velké Británie, severských zemí a Itálie z důvodu vysílání kurýrů z ČR do těchto zemí. Strategickými partnery byly dále všechny země ES, nástupnické země bývalého SSSR, zejména z jeho západní části, a země bývalého socialistického tábora. Z hlediska strategické výměny informací a zejména z hlediska fungování pracovišť ve většině exponovaných oblastí nebo zemí to byly USA a jejich DEA.

NPDC byla díky promyšlené personální práci schopna udržovat přímou komunikaci ve všech světových i některých dalších, méně obvyklých jazycích. Tato cesta byla někdy, i přes stále se zlepšující úroveň služeb Národní ústředny Interpolu Praha (NUI), zejména v realizačních fázích díky své rychlosti nezbytná. Některé země vysloveně komunikují pouze na základě osobní známosti policistů. NUI Praha tvoří, i když samozřejmě není zahraničním subjektem, velice významného partnera při mezinárodní spolupráci.

V roce 1998 se jako nový trend objevila snaha opakovaně využít respektive zneužít hromadné sdělovací prostředky v útoku proti NPDC nebo jejím konkrétním akcím ve snaze skandalizovat a poškodit pověst této jednotky. Je to jedna z klasických metod organizovaného zločinu používaná i v jiných problematikách.

Národní protidrogová centrála Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie Policie České republiky (dále jen NPDC), která byla garantem mezinárodní spolupráce a koordinace činnosti jednotlivých útvarů a služeb policie po linii toxu, měla mimo jiné za úkol sběr a vyhodnocování informací souvisejících s drogovou trestnou činností. Tato úloha byla mimořádně ztížena tím, že stávající informační systémy Policie ČR neumožňovaly v současné době jiné centrální vyhodnocování než podle realizované trestné činnosti, tedy podle § trestního zákona. Nebylo tak možné provádět sběr a vyhodnocování dat podle toho, zda se jednalo o výrobu, dovoz, vývoz, převoz či distribuci OPL. Nebylo možné rozlišovat podle druhů OPL a velké problémy činily i analýzy podle regionů ČR. Z toho důvodu byla v roce 2000 jako součást projektu PHARE 2000 pro ČR navržena výstavba národního centra pro represii jako centrálního monitorovacího a informačního systému provozovaného společně policií a celní správou dislokované u NPDC.

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA SLUŽBY KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ 2001–2006

Dne 15. ledna 2001 byla NPC na základě rozkazu policejního prezidenta vyjmuta z organizační struktury Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a stala se samostatnou specializovanou jednotkou, odpovědnou především za odhalování a dokumentování organizované drogové kriminality v ČR. Současně je NPC garantem mezinárodní spolupráce v této oblasti, zejména s ohledem na mezinárodní smlouvy, jejichž signatářem je Česká republika.

Národní protidrogová centrála kromě represivní činnosti dále:

- provádí systematický sběr a zpracování informací, jejich operativní analýzu, třídění a strategické výstupy, poskytuje podklady pro kompetentní orgány, pro statistické účely, prevenci, oblast státní správy a legislativy, zabezpečuje nepřetržitý informační servis pro potřeby dalších složek Policie ČR,
- koordinuje činnost subjektů zúčastněných na boji proti trestné činnosti na úseku OPL a sjednocuje jejich postup,
- vytváří podmínky a předkládá podklady pro výměnu informací s obdobnými zahraničními útvary,
- spolupodílí se na vytváření účinných postupů a strategií pro boj s trestnou činností na úseku OPL.

Úkoly protidrogové centrály na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou vymezil závazný pokyn č. 64/2001.

Národní protidrogová centrála zejména:

- a) reprezentuje a zastupuje policii mimo resort a na mezinárodní úrovni na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou,
- b) vyhledává, odhaluje, dokumentuje a objasňuje organizovanou drogovou kriminalitu na celém území České republiky i v rámci mezinárodní spolupráce a případy hodné zvláštního zřetele (např. je-li na případu mezinárodní zájem, spojení rozpracovaných případů),
- c) sjednocuje a koordinuje postup specializovaných a odborných pracovišť, popřípadě deleguje rozpracování na úseku odhalování a dokumentování protiprávních jednání souvisejících s drogovou kriminalitou a vyžaduje od nich potřebnou součinnost,
- d) spolupracuje v oblasti operativně pátrací činnosti s Generálním ředitelstvím cel a centrálně koordinuje

POLICIE V BOJI PROTI DROGÁM

Při všech rezervách a nedostacích policie ČR svůj úkol snižování nabídky za stávajících podmínek plní. Ani v případě ještě dalšího zlepšení efektivity naší práce již nedojde k zásadnějšímu posunu v oblasti záchytu a paralyzace drogových sítí.

Positivní změna nastane, až se podaří „zlomit“ tendence v oblasti poptávky, tj. snížení zájmu o drogy, zejména u mladé generace, a tomu je třeba podřídít veškeré protidrogové aktivity vládních i nevládních organizací.

Splnění tohoto kardinálního úkolu lze dosáhnout splněním základních výchozích postupů:

1. **Stanovit** principiální strategický cíl drogové politiky státu – společnost bez drog. Tomu podřídít veškeré aktivity včetně financování různých programů.
2. **Maximálně** omezit mediální působení liberalizační lobby např. vhodnou daňovou a licenční politikou orgánů státní správy s důsledným využitím i stávajících platných právních norem.
3. **Zapojit** do oblasti primární prevence, zejména v oblasti volnočasových aktivit mládeže, veškeré vládní i nevládní instituce.
4. **Využít** maximálně zkušeností ze zahraničí s podobnými programy v aplikaci na naše podmínky.
5. **Vytvořit** protidrogovou odbornou instituci ze zástupců lékařů, odborné veřejnosti, policistů a dalších jako koordinačního prostředku vůči liberalizační lobby v ČR, koordinačního prostředku při uplatňování zásad realizace Protidrogové strategie a jako poradního orgánu ministra vnitra při realizaci Protidrogové strategie v ČR.

Boj proti drogám je trvalý. Drogy byly, jsou a budou. Nesmíme proto ulehčovat drogovou cestu uživatelům drog. Musíme

- zakládání a činnost společných pracovních skupin v oblasti odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou,
- e) předává na příslušné útvary policie a na odbor mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia České republiky (dále jen „Interpol Praha“) poznatky o osobách, trestných činech a jiných důležitých skutečnostech a další materiály na úseku odhalování a dokumentování protiprávního jednání souvisejícího s drogovou kriminalitou,
- f) provádí sběr a analýzu informací týkajících se nedovoleného nakládání s vyjmenovanými látkami a vypracovává hodnotící a situační zprávy o situaci v této oblasti v České republice a tyto zprávy poskytuje odborným pracovištím,
- g) plní úkoly na úseku mezinárodní spolupráce cestou Interpolu Praha nebo vlastních přímých kontaktů a je garantem plnění konkrétních požadavků ve spolupráci s policejními sbory jiných států,
- h) předkládá řediteli kriminálního úřadu Policejního prezidia České republiky návrhy na legislativní úpravy,
- i) shromažďuje a zobecňuje nejnovější zkušenosti a poznatky z oblasti represe a prevence drogové kriminality; zpracovává a rozesílá metodické, výcvikové a instruktážní materiály a informační bulletiny odborným a specializovaným pracovištím; navrhuje pro využití v praktické činnosti nové postupy a prostředky práce (taktické, technické, zdravotně-bezpečnostní apod.),
- j) podílí se na projektech prevence drogové kriminality a navrhuje celorepubliková preventivní opatření,
- k) organizuje specializované kurzy a porady a účastní se porad a instrukčně metodických zaměstnání pro odborná a specializovaná pracoviště,
- l) zajišťuje nepřetržitý informační provoz pro odborná a specializovaná pracoviště, v mimopracovní době pro operační střediska policie a plní databázi „National Focal Pointu“ hlášením všech uzavřených případů,
- m) spolupracuje s Mezirezortní protidrogovou komisí a ústředními orgány státní správy,
- n) plní úkoly hlášené služby včetně úkolů souvisejících se zasíláním formátových zpráv pro ústředí Interpolu v Lyonu.

Na základě rekonstrukce trestního práva, zejména trestního práva procesního, účinného od 1. ledna 2002 došlo k faktickému spojení NPC s oddělením vyšetřování Úřadu vyšetřování pro Českou republiku a tím vznikla společná služba kriminální policie a vyšetřování NPC – ideální model policejní složky ve skutečně efektivním boji proti drogové kriminalitě.

Dne 15. července 2002 vznikly v rámci NPC čtyři expozitury a od 1. srpna 2002 další dvě, které sídlí v Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem,

vytvářejí nepříznivé prostředí pro distributory všemi zákonnými prostředky, byť těmi nejpřísnějšími...

VÝZNAMNÉ DNY NPC

Vedení Národní protidrogové centrály vede policisty nejen ke stoprocentnímu výkonu, ale snaží se, aby detektivové byli hrdí na útvar, ve kterém slouží. Policisté zařazení na NPC si každoročně připomínají významné dny v historii NPC. 1. listopad – den, kdy byla Protidrogová brigáda založena, se každoročně slaví jako DEN BRIGÁDY. Slavnostního shromáždění se zúčastňují významní hosté z Ministerstva vnitra, policejního prezidia a zahraniční styční důstojníci. Dne 24. května 1999 převzala Národní protidrogová centrála svoji standartu. 26. červen je Mezinárodním dnem proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi. Oba tyto významné dny jsou v historii NPC spojeny v DEN STANDARTY. Při příležitosti Dne Brigády a Dne Standarty jsou slavnostně předávána ocenění policistům za vykonanou práci.

PRSTEN NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

Policisté, kteří vydrží 10 let náročných služeb v boji proti drogovému podsvětí, dostanou za věrnost stříbrný prsten Národní protidrogové centrály. Je to jen malý dar za odvedenou práci ve velice náročných podmínkách.

PLAKETA NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

Vedení NPC si velice dobře uvědomuje, že boj proti drogám a zlu, které drogy představují, není jenom věcí policie, ale i dalších orgánů a institucí. Jelikož tento boj není snadný, vedení NPC u příležitosti významných dnů NPC předává plakety NPC, ať již jedincům nebo zástupcům různých organizací, kteří se dlouhodobě a aktivně na tomto boji podílejí.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OCENĚNÍ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

1995

- ❖ Ocenění NPDC v rámci zasedání mezinárodních protidrogových konferencí

Hradci Králové, Brně a Ostravě. Díky tomu je NPC v současné době schopna monitorovat dynamiku drogové trestné činnosti v rámci celé ČR a reagovat na ni. NPC dále vyhledává, odhaluje, dokumentuje a objasňuje organizovanou drogovou kriminalitu na celém území České republiky, v rámci mezinárodní spolupráce sjednocuje a koordinuje postup specializovaných pracovišť. NPC reprezentuje a zastupuje policii mimo resort, spolupracuje s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a dalšími ústředními orgány státní správy.

Na uvedené změny reagovalo i Policejní prezidium novelou závazného pokynu, kterým se upravuje činnost Policie České republiky v souvislosti s drogovou kriminalitou. Od 2. září 2003 je činnost policie upravena závazným pokynem policejního prezidenta č. 102.

V článku 5 jsou stanoveny úkoly národní protidrogové centrály a jejích expozitur.

Národní protidrogová centrála a její expozitury zejména

- a) plní úkoly především v oblasti boje proti drogové kriminalitě, provádí šetření, prověřování a vyšetřování trestných činů páchaných občany České republiky a cizími státními příslušníky a osobami bez státní příslušnosti v oblasti nedovolené výroby, dovozu, vývozu, převozu, obchodu, šíření a držení omamných a psychotropních látek, prekurzorů, pomocných látek a jedů, a to jak na území České republiky, tak i v rámci mezinárodní spolupráce,
- b) vykonává přímý výkon služby na úseku boje proti drogové kriminalitě, včetně využívání operativně pátracích prostředků a podpůrných operativně pátracích prostředků,
- c) zabezpečuje přímou spolupráci v oblasti boje proti drogové trestné činnosti se zahraničními policejními sbory i dalšími represivními službami nebo organizacemi,
- d) provádí úkony trestního řízení v rámci vlastní činnosti,
- e) provádí úkony trestního řízení v rámci spolupráce s policejními orgány, Vojenskou policií a obecní (městskou) policií,
- f) provádí úkony trestního řízení v rámci vyžádané právní pomoci ze zahraničí,
- g) získává, soustřeďuje, vyhodnocuje, archivuje, případně poskytuje nebo sdílí informace v souvislosti s pácháním drogové trestné činnosti,
- h) provozuje, spravuje a využívá informační systémy, zajišťuje vývoj těchto informačních systémů, vede statistiky a evidence potřebné k plnění úkolů národní protidrogové centrály, včetně spolupráce v oblasti ochrany a bezpečnosti údajů vedených v informačních systémech,
- i) provádí operativní, kriminalistické, taktické a strategické analýzy získaných informací,
- j) hodnotí příčiny a podmínky páchání drogové

„JIHOVÝCHOD“ a „STAR“ – Za velmi efektivní a příkladnou spolupráci a koordinaci v mezinárodním měřítku při odhalování nelegálních aktivit kosoalbánských drogových zločineckých seskupení.

1996

- ❖ 22. zasedání šéfů evropských policejních národních protidrogových centrál v Alicante ve Španělsku, kdy byla delegace NPDC jako výraz ocenění její práce, výsledků a efektivity zvolena viceprezidenty této nejprestižnější policejní evropské konference v oblasti potírání nedovoleného obchodu s drogami.

1997

- ❖ Významné a prestižní ocenění DRUG ENFORCEMENT ADMINISTRATION OF UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE (DEA – USA) NPDC za osobní přínos k mezinárodnímu boji proti drogám a prosazování práva v této oblasti.

1998

- ❖ Plaketa prezidenta Norské královské policie za operaci „KLEEC“ – zatčení Prince Dobroshiho v rámci mezinárodní operace VIKING.
- ❖ Děkovný dopis ředitele mezinárodních styků NCIS za podíl na operaci „KLEEC“

1999

- ❖ Významné a prestižní ocenění DRUG ENFORCEMENT ADMINISTRATION OF UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE (DEA – USA) za operaci VIGO (135 kg kokainu).
- ❖ 25. Zasedání šéfů evropských policejních národních protidrogových centrál v Edinburghu (Velká Británie). Zasedání zahajoval zástupce státního tajemníka Home Office pan George Howart (faktický náměstek MV Velké Británie). Konstatoval nárůst všech projevů organizovaného zločinu, ve kterém primární roli hrají drogy. Ve svém projevu mluvil o drogové situaci ve Spojeném

trestné činnosti a předkládá řediteli úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky, policejnímu prezidentovi cestou náměstka policejního prezidenta pro trestní řízení, Ministerstvu vnitra nebo dalším orgánům státní správy návrhy na opatření, navrhuje nebo provádí opatření k odstranění nedostatků,

- k) podílí se na preventivní činnosti v oblasti nespécifické primární protidrogové prevence,
- l) stanovuje koncepce práce na úseku boje proti drogové kriminalitě a podílí se na stanovování koncepce práce na úseku boje proti trestné činnosti mládeže,
- m) vede evidence,
- n) zajišťuje nepřetržitý informační provoz pro odborná a specializovaná pracoviště, v mimopracovní době pro operační střediska policie a plní databázi „National Focal Pointu“ hlášením všech uzavřených případů,
- o) spolupracuje s resortními i mimoresortními subjekty v oblasti protidrogové represe i prevence a s nevládními organizacemi na úseku protidrogové prevence, plní úkoly hlášené služby včetně úkolů souvisejících se zasíláním formátových zpráv pro ústředí Interpolu v Lyonu,
- p) podílí se na tvorbě interních aktů řízení, metodiky výkonu služby po linii postihování drogové kriminality.

Na centrálních výkonných pracovištích NPC byla po hloubkové analýze v roce 2004 provedena reorganizace. Původních šest operativních oddělení, primárně odpovědných za oblast trestné činnosti podle etnického původu pachatelů a sekundárně podle jednotlivých druhů OPL, bylo k 1. 7. 2004 sloučeno do dvou oddělení s vymezením věcné příslušnosti podle základního dělení OPL (1. oddělení zpracovává problematiku přírodních a polosyntetických drog, 2. oddělení problematiku syntetických drog a prekurzorů).

MIMORESORTNÍ SPOLUPRÁCE V ČESKÉ REPUBLICĚ

Vzhledem k tradičně velmi dobrým vztahům NPC a Generálního ředitelství cel Ministerstva financí ČR (které jsou často předmětem zájvu mnohých zahraničních kolegů!) mají pracovníci NPC touto cestou stálý operativní přístup k informacím, které jsou zaneseny do informačních systémů využívaných celními orgány (např. „BALKAN – INFO“).

NPC je jednou ze součástí české policie, která je vysoce uznávána i mimo resort Ministerstva vnitra. Již od samotných prvopočátků existence této složky bylo jedním z hlavních kréd vytvořit, udržovat a rozvíjet smysluplný a funkční systém spolupráce se všemi složkami státní správy, které svým způsobem přispívají k boji proti drogám. Tento trend se ukázal jako

Království, zvláště vyzdvihl nutnost všech zemí potlačovat drogovou kriminalitu. Účinně bojovat proti tomuto fenoménu nelze osamoceně, musí se přijímat účinná mezinárodní opatření, která vyžadují úzkou spolupráci. Vyzvedl zlepšující se pracovní vztahy po represivní linii se zeměmi střední Evropy a zvláště vyzvedl velice dobrou a úspěšnou spolupráci s Českou republikou. Řada zástupců dalších zemí se pozitivně vyjádřila o úrovni mezinárodní spolupráce s Českou republikou, konkrétně byly zmíněny případy spolupráce s Norskem (zatčení Prince Dobroshiho), akce na západoafrických zločineckých seskupeních zastřešené Interpolem v rámci programu Show Me How III, program Léčiva zpracovaný NPDC a Interpolem, podíl NPDC na sledovaných zásilkách ukončených záchyty značného množství OPL a prekurzorů v zahraničí.

Děkovný dopis mezinárodního ředitele NCIS (Velká Británie) N. BAILEY: „...děkuji za Vaši spolupráci ohledně libereckého případu. Je to vynikající příklad toho, čeho můžeme dosáhnout společnou prací v prostředí vzájemné důvěry a respektu. Zde ve Spojeném království byl český občan JISL Jan odsouzen k 16 letům vězení. Hlavní organizátoři v Londýně dostali tresty 23 let, 18 let a 11 let. Byl zabaven heroin v populární ceně 10,5 milionu britských liber (ve Spojeném království) a já vím, že Váš tým zabavil dalších 120 kg, které byly na cestě do Spojeného království. Obzvláště potěšující v tomto případě je skutečnost, že jste dokázali rozvíjet vyšetřování až k bodu, kdy jste zasáhli hlavní organizátory v Liberci. V tomto přeji Vám a Vaším kolegům v české celní službě vždy úspěch.“

správný a v průběhu minulých let přinesl nejen pozitivní výsledek. O spolupráci s celními orgány jsem se zmínil již výše. Dále je třeba vyzdvihnout především spolupráci s Inspektorátem omamných a psychotropních látek Ministerstva zdravotnictví ČR (jedná se o významný kontrolní a povolovací orgán, vydávající licence na zacházení, dovoz a vývoz jak omamných a psychotropních látek, tak důležitých chemikálií, zneužitelných pro výrobu drog) a licenční správou Ministerstva průmyslu a obchodu.

Samostatnou kapitolou jsou kontakty a vztahy, které byly za uplynulé období vytvořeny se subjekty především chemického průmyslu. Po dlouhodobých jednáních se podařilo vytvořit a za souhlasu všech zúčastněných podepsat „Memorandum o spolupráci“.

Jedná se o dokument v zemích bývalého východního bloku bezprecedentní, který na základě dobrovolného souhlasu upravuje pravidla spolupráce a výměny informací mezi policií ČR a celními orgány na straně jedné a subjekty chemického průmyslu na straně druhé.

NPC A EVROPSKÁ UNIE

Vzhledem ke specifice předmětné problematiky, její složitosti a rozsáhlosti je NPC stálým předmětem pozornosti i dalších nadnárodních společenství jako např. Evropského společenství.

Česká republika stojí na prahu Evropské unie. Pokud budou mít představitelé NPC i v budoucím období možnost ovlivňovat tvorbu předpisů, nařízení a zákonů, které upravují postupy v boji proti mezinárodní drogové kriminalitě, budou zastávány následující priority:

- sblížení zákonných norem týkajících se drogové kriminality a organizovaného zločinu,
- posílení mezinárodní spolupráce v operativních otázkách na úrovni odhalování, vyšetřování, obžaloby a soudního řízení včetně maximální flexibility a rychlosti při vyřizování všech žádostí o poskytnutí právní pomoci ve věcech trestních,
- vypracování společných opatření a strategií k prevenci a potírání praní špinavých peněz a užívání výnosů zločinu jako základního a nejdůležitějšího cíle všech obchodníků s drogami,
- vytvoření mezinárodních informačních systémů, jež by umožňovaly okamžitou operativní dosažitelnost informací z oblasti struktur vztahů a aktivit zločineckých organizací a jež by umožňovaly s předstihem připravovat koordinační opatření,
- vytvoření takových vazeb mezi jednotlivými partnery, které by v návaznosti na analytickém vyhodnocení stavu informací umožňovaly okamžitou a efektivní reakci v závislosti na vývoji operativní situace.

2000

- ❖ *Osobní poděkování norského premiéra předsedovi vlády ČR v rámci oficiální návštěvy ČR v Norském království za velmi dobrou spolupráci policejních složek Norska a ČR v oblasti drog (operace „VIKING“).*
- ❖ *Vyznamenání Italské republiky „NEI FIDELE SEI“ za operaci IRIDIUM.*

POLICISTA ROKU 2000

Odbor tisku a public relations Ministerstva vnitra vyhlásil novou tradici každoročního oceňování nejlepších policistů a jejich činů. Jde o mimořádné činy vykonané nejen ve službě, ale i mimo ni v civilu a beze zbraně, o činy, které jste měli možnost sledovat v médiích, ale i o ty, které mohly vaší pozornosti uniknout, byť by si ji bezesporu zaslouhovaly. Ministr vnitra Stanislav Gross ocenil ve 2. kategorii – Policejní čin roku na 1. místě Oddělení Národní protidrogové centrály služby kriminální policie za akci KUZEY.

POLICISTA ROKU 2001

Kategorie – Policista roku 1. místo nadporučík L. J. – Národní protidrogová centrála služby kriminální policie za činnost v rámci policejních jednotek v Kosovu, kde dosáhl díky profesionalitě vysokého funkčního zařazení.

POLICISTA ROKU 2004

Kategorie Velitel roku

2. místo plk. JUDr. Jiří Komorous, ředitel NPC SKPV

Nejen v r. 2004, ale již v předchozích letech při řízení NPC aplikoval pokrokové metody, které jsou nyní obsaženy v modelu Excellence EFQM. Na základě tohoto přístupu byla NPC schopna provést v r. 2004 hlubokou sebeanalýzu výsledků, způsobů a metod vlastní činnosti, která vedla k restrukturalizaci pražských pracovišť a hluboké systémové změně ve způsobu práce na centrálních pracovištích i expozi-turách.

NPC A POLITIKA

Ředitel NPC nebo jím pověřeni pracovníci jsou pravidelnými účastníky jednání Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky nebo různých výborů poslanecké sněmovny. Již takřka samozřejmostí se stala úzká spolupráce mezi

NPC a odbory prevence a bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR.

Velké cti se NPC dostalo v roce 2000, kdy ji navštívil a o práci jejích příslušníků se intenzivně zajímal exprezident ČR Václav HAVEL.

PŘÍPAD NEÚSPĚŠNÉHO KLIANTA

Abstrakt:

Ne vždy bývá ústavní odvykací léčba pacienta závislého na návykových látkách úspěšná. Terapie je svízelná například tehdy, pokud nemocný je závislý na několika návykových látkách současně. Popisujeme případ pacienta závislého na alkoholu, metamfetaminu (pervitinu) a kanabinoidech (marihuaně), který přes opakovaný ústavní pobyt a následné ambulantní doléčování ztratil kontakt s terapeuty a vrátil se ke drogám. Diskutujeme některé faktory, které mohly být příčinou léčebného neúspěchu, například podcenění závislosti na pervitinu nebo nevyužití možnosti podávání léků.

Klíčová slova:

Léčebný neúspěch, kombinovaná závislost, alkohol, metamfetamin, kanabinoidy.

Úvod

V následujícím článku se pokusíme přiblížit kazuistiku z Léčebny návykových nemocí (LNN) Nechanice. Týká se mladého muže, jehož cesta za abstinencí je klikatá a zatím neúspěšná. Podle našich statistik v LNN Nechanice máme více těch pacientů, o kterých víme, že po roce i po dvou letech abstinují. Přesto recidiva k léčbě závislostí patří. My se pokusíme příběh takového recidivujícího pacienta přiblížit. Také se budeme snažit předat zkušenost, že recidiva většinou nepředstavuje konec cesty za životem bez návykových látek.

V Léčebně návykových nemocí v Nechanicích probíhá střednědobá odvykací komunitní léčba, která trvá průměrně 12–13 týdnů. Je určena pro lidi závislé na alkoholu, lécích, nelegálních drogách i patologickém hráčství. V průběhu pobytu se snažíme upevňovat motivaci pacientů k abstinenci, pracujeme s jejich náhledem a kritičností k závislosti a svému chování. V psychoterapii mají možnost pracovat na svých osobních tématach, rozvíjet schopnosti zvládat intra- a interpersonální konflikty. Terapie je orientována na vzorce chování pacienta. Velký důraz klademe na následné doléčování. To probíhá i v rámci léčebny (týdenní opakovací pobyt) a v rámci AT-ambulancí. Dvakrát ročně se abstinující bývalí pacienti, spolu se svými rodinnými příslušníky, potkávají na víkendových psychoterapeutických setkáních.

Kazuistika, kterou předkládáme, se týká pacienta závislého na několika psychoaktivních látkách současně. Tento druh závislosti je relativně častý, zejména u mladých lidí. Kombinovaná závislost se obtížně léčí. Často dochází k recidivě zneužívání jedné z dříve aplikovaných návykových látek. Případně postižený začne zneužívat návykovou látku zcela novou. Dokud tito lidé nepřijmou fakt, že musí abstinovat od všech psychoaktivních látek a navíc od hraní hazardních her, mívají potřebu zkoušet užívat jednotlivé látky „kontrolovaně,..“ Následně zažívají nepříjemné důsledky svého chování a uvědomí si, že opět kontrolu ztratili.

Kazuistika

Pan I., vyučený kuchař ve věku 26 let, je závislý na několika psychoaktivních látkách současně. Od 14 let až do nástupu na léčbu pravidelně zneužíval zejména alkohol a kanabinoidy (marihuanu). Kolem 17 let si přibližně jeden rok intenzivně aplikoval pervitin. K jeho příležitostnému užívání se vrátil rok před léčbou v LNN Nechanice. Je svobodný, bezdětný, bydlí samostatně v blízkosti rodiny. V rámci svého oboru vystřídal postupně několik zaměstnání. Měl jeden vážnější dvouletý partnerský vztah. Rozešli se přibližně rok před jeho léčbou v LNN Nechanice. Následně prožil rok, kdy byl neustále pod vlivem psychoaktivních látek (alkohol, pervitin, marihuana). Rozhádával se se svou rodinou, ke konci měl potíže fungovat v zaměstnání. Pod tíhou následků svých činů pan I. sám došel k rozhodnutí, že situaci nezvládá a potřebuje se léčit.

První měsíc léčby v Nechanicích pan I. prožíval silné dysforické rozlady. O sobě mluvil hodně kriticky, intenzivně zvažoval smysl své další existence. K ostatním pacientům se choval nepřátelsky, často vůči nim vyjadřoval kritické připomínky. Nestál o bližší kontakty s terapeuty ani se spolupacienty.

První zlom v chování pana I. nastal po pohovoru rodiny s terapeuty. Příbuzní ho vykreslovali jako „milého kluka“, který jenom občas „trochu více zlobil“. Pan I. se jim tento obraz snažil systematicky narušovat, ale po pohovoru projevoval pozitivní emoce. Nedokázal odpovědět na otázku, proč přes všechny jeho činy si jej rodina cení a jeví o něj zájem. Vytratil se však jeho sebezavrhující postoj, začal se cítit lépe a zvolna navazovat vztahy s dalšími pacienty.

Ústřední téma na psychoterapeutických skupinách tvořil jeho vztah k matce, která je mnoho let

závislá na alkoholu. Z dětství si vzpomínal, že někdy byla „hodnou mámou“, která ho měla moc ráda, věnovala se mu. Pak náhle byla „zlou mámou“, křičela, nebo si jej nevšíkala. Jako dítě pacient netušil, kdy máma bude „hodná“ nebo „zlá“. Vzbuzovalo to v něm silnou vnitřní nejistotu. Na koláži rodiny v rámci arteterapie znázornil sebe jako lidský plod. Ústřední postavou byla velká máma, zbytek papíru zůstal prázdný. Velmi mu záleželo na navázání dobrého kontaktu s matkou. Měl pocit, že i v současné době by toho od ní ještě hodně potřeboval. Prožíval zklamání na propustkách z léčení, kdy matku potkával opilou a neměl možnost s ní promluvit. Nejraději by „nějak udělal“, aby přestala pít. S odstupem času jen částečně přijal myšlenku, že nyní má dost starostí sám se sebou. Že řešit mámino pití není v jeho moci. Že od ní pravděpodobně nedostane, co by chtěl, a s tím se bude muset smířit. Terapeuti nabádali pacienta k přiblížení k otci, ke kterému měl jen vlažný vztah.

V průběhu celé psychoterapie se vynořovalo pro pacienta důležité téma „péče“. Vlivem různých prožitků se jeho uvědomování posunovalo po ose: „Druzí jsou mi ukradeni.“ – „Mám potřebu pečovat o druhé.“ – „Mám ve zvyku o druhé pečovat až příliš moc.“ Stejně tak se jeho prožívání a uvědomování rozvíjelo po linii: „Nesnáším, když se o mně někdo snaží pečovat.“ – „Líbí se mi, když někdo o mně pečuje.“ – „Přál bych si, aby o mně pečovali víc.“ Ne zcela se panu I. dařilo pojmenovat, co by si od druhých lidí přál dostat a co ne. Potíže měl také v tom, že se pohyboval po extrémních polaritách „nezájem“ – „přílišná péče“ a měl těžkosti najít vhodný střed.

Pan I. od počátku dokázal dobře vyjádřit své názory na chování jiných lidí. Jen postupně však začal být schopen popisovat také své emoce, které prožíval v různých situacích či mezilidských kontaktech. Silným impulsem byla interakce v rámci terapeutické skupiny. Pacient tehdy sdělil, že své emoce přeci vyjadřovat nemusí, jelikož každý ví, jaký on má k němu vztah. Na to však spolupacienti emotivně zareagovali v tom smyslu, že nejsou schopni to poznat. Často mají pocit, že jsou pro něj nedůležité, zatímco jim naopak na panu I. velmi záleží.

To mu přišlo líto. Měl zájem, aby mu ostatní lépe rozuměli. Proto se snažil své vnitřní prožívání dávat více najevo. V situacích, kdy se mu to dařilo, prožíval pocit úspěchu.

V průběhu terapie se měnil jeho vztah k marihuaně. Jeho prvotní „zakázka“ byla abstinence od alkoholu a pervitinu, nikoliv od marihuany. Její zneužívání nevnímal jako rizikové. Po poskytnutí edukace terapeutickým týmem o účincích a rizicích zneužívání marihuany svůj postoj dlouhou dobu zvažoval. Jeho názor se měnil od „určitě si trávu chci ponechat“, přes „možná bych s ní mohl přestat. Ale trávy, kterou mám doma ve skříni, se nezbavím. To by byla škoda.“ až po „to je pěkná blbost užívat marihuanu. Když přijdu domů, tak se svých zásob zbavím“.

Když řádně ukončil ústavní léčbu, mnoho ostatních pacientů plakalo s tím, že „bez něj to už nebude ono“.

Pan I. se v rámci následné terapie rozhodl docházet jednou za dva týdny do AT ambulance, střídavě na individuální a skupinová sezení. Jeho první dojmy po odchodu z léčebny byly nepříjemné. Prožíval napětí, že do zaměstnání nastoupí pravděpodobně až po několika týdnech. Vztahy s příbuznými byly sice formálně v pořádku, nedokázal však s nimi důvěrněji hovořit. Prožíval silné bažení po pervitinu, od kterého nebyl schopen se oprostit. To jej překvapilo, jelikož se domníval, že jeho hlavním problémem je alkohol. S terapeutkou řešili, jak touhu po pervitinu zvládat. Odmítl chodit dvakrát týdně na ambulantní vyšetření hladiny alkoholu a jednou týdně na biochemické vyšetření nealkoholových návykových látek. Říkal, že vědomí, že bude kontrolován, mu v recidivě nezabrání. Terapeutku v danou chvíli nenapadlo zprostředkovat pacientovi kontakt s lékařem k předepsání léků snižujících touhu po návykové látce.

Za další dva týdny v rámci ambulantní psychoterapeutické skupiny byl nemocný nekomunikativní. V závěru sezení sdělil, že prožívá silné bažení a napětí, vzápětí rychle odešel. Na další sezení se nedostavil. Pan I. se ozval a dostavil na ambulantní kontrolu až po dalším měsíci. Tehdy prožíval „dojezd na pervitinu“. Pervitin zneužíval čtyři dny nepřetržitě, byl dehydratovaný. Svěřil se, že v průběhu minulého měsíce zažil několik vícedenních „pervitinových tahů“. V práci ani v rodině zatím na to nepřišli. S terapeutkou se domluvil na dodržování pitného režimu a několikátýdenním ústavním přeléčením v Nechanicích. Přijal úkol, že svou recidivu oznámí alespoň jednomu nejbližšímu členu rodiny.

Do ústavní léčby se však na poslední chvíli rozhodl nenastoupit. Na kontrolu do AT ambulance přišel s tím, že sice abstinuje od alkoholu a pervitinu, ale několikrát denně kouří marihuanu, s čímž nechce přestat. Racionální psychoterapie nebyla účinná. Přestože byla dohodnuta další ambulantní léčba, pan I. se již nedostavil. Ani spolupacientům z ústavní léčby se jej nepodařilo kontaktovat. Svě terapeutu se žádostí o pomoc kontaktoval až o půl roku později, v době závěrečných úprav tohoto článku.

Diskuze

Procento klientů, kterým se po ústavní léčbě daří abstinovat, je příznivé. (Dva roky od ukončení léčby z celkového souboru pacientů abstinuje 42,6 %, z toho 9,3 % po krátkém porušení abstinence. O 38,9 % jsme nezískali informace). Přesto se recidivy pacientů stávají běžnou součástí práce terapeutů léčících závislosti. Žádnou výjimku netvoří ti pacienti, kteří byli v komunitě úspěšní.

Nezvládnutí abstinence obvykle pro závislé přináší mnoho nepříjemných důsledků. Zejména pokud trvá dlouho. Přesto recidiva nemusí mít jen čistě negativní význam. Pacienti, kterým se ji podařilo zvládnout, ji často považují za velmi důležitou. V další léčbě (ať již ústavní nebo ambulantní) mají možnost ji rozebrat a přicházejí na skutečnosti, které jsou pro jejich abstinenci, ale i celkový spokojený život velmi významné.

Recidivy některých pacientů jsou však hodně důležité i pro jejich terapeutů. Ukazují jim, na co se mají při léčbě daných pacientů, ale i pacientů následujících, více zaměřit.

Konkrétně pan I. vůbec nečekal, že po propuštění bude jeho největší problém chuť na pervitin, nikoliv alkohol, který zneužíval nejčastěji. Z léčby znal způsoby zvládnání bažení. Avšak nepředpokládal, že s chutí na drogu se bude prát mnoho dní po sobě, nejen několik minut denně. Zpětně se zdá zřejmé, že na tuto eventualitu měl být terapeutů více upozorněn.

Lidé, kteří zneužívali pervitin, často v léčebně prožívají nebo zpětně popisují i několikadenní velmi silné bažení po této látce. V jeho průběhu cítí intenzivní vnitřní napětí, jen těžko dokáží své myšlenky odpoutat, jsou značně vyčerpaní. Takto silné bažení se po odeznění abstinence příznaků u zneužívání jiných psychoaktivních látek ani u patologického hráčství téměř nevyskytuje. Je vhodné pervitinisty na tento nepříjemný prožitek připravit a naplánovat mechanismy jeho zvládnání.

Pan I. poslední rok před léčbou užíval pervitin jen občasně, většinou v opilosti, před tím několik let vůbec ne. Proto terapeutický tým jeho možnost bažení po pervitinu podcenil. Nebyla také využita možnost podání anticravingové, nebo alespoň uklidňující medikace.

Tím nese pro nás tento případ poučení, které můžeme při léčbě dalších pacientů použít.

Recidiva našťastí většinou neznamená, že ústavní léčba byla úplně zbytečná. I neabstinující pacienti mají mnoho nových informací a dovedností, které jsou pro jejich další život důležité. Svůj „závislý“ životní styl prožívají jako nevyhovující. Více než před léčbou jsou schopni vnímat jeho nepříjemné důsledky, omezení a rizika. Uvědomují si, že je možné žít úplně jiným životním stylem. Osobně znají lidi, kterým se abstinence povedla. Mají přesnou představu, jaké konkrétní kroky pro život bez drog musí podniknout. A mnozí z nich si ve své recidivě měli možnost ověřit, že terapeuti nelhalí. Že už například nelze kontrolovaně pít.

Že se nelze vrátit do doby, kdy jim droga hodně dávala a málo brala. Získávají prožitek, že droga jejich potíže nevyřešila. Z proběhlé psychoterapie naopak většinou mají zkušenost, že se jim podařilo vyřešit některé jejich problémy samostatně. Proto velká část pacientů po porušení abstinence opět kontaktuje svoje terapeutů, někteří dříve, jiní později. Mají zájem o trvalou abstinenci a mnohým z nich se následně abstinovat daří.

Pan I. po tom, co porušil abstinenci několikadenními pervitinovými tahy, se snažil svoje bažení „léčit“ marihuanou. Vnímá ji jako menší zlo a věřil, že i přes užívání marihuany může docela slušně a dobře žít. Následující půlroční recidiva ho přesvědčila o opaku. Prožil na vlastní kůži, že nebyl schopen marihuanu užívat jenom v malém množství. I když to neměl v úmyslu, velmi brzy se vrátil i ke zneužívání alkoholu. Tím si ověřil informace o nemožnosti kontrolovaného užívání „náhražkové“ látky, stejně tak o nebezpečí návratu k „hlavním“ drogám. Jeho životní situace se hodně zkomplikovala, dohnaly jej potíže, které už jednou úspěšně zvládl. Pan I. má v současnosti zájem o abstinenci od všech návykových látek a nepotřebuje zkoušet, jestli s tou nebo onou se dá ještě žít. Získal prožitek, že on už takto žít nechce.

Andrea TIBENSKÁ, Ladislav HOSÁK, Radka MAIXNEROVÁ,
Dagmar VALEŠOVÁ, Psychiatrická klinika Fakultní nemocnice
v Hradci Králové

Kontakt:

Mgr. Andrea Tibenská
Psychiatrická klinika
Fakultní nemocnice
Sokolská 581
500 05 Hradec Králové
E-mail: tibada@seznam.cz

Literatura:

Höschl, C., Libiger, J., Švestka, J.: Psychiatrie. Praha: Tigris, 2002.
Zink
Světová zdravotnická organizace: Duševní poruchy a poruchy chování.
Mezinárodní klasifikace nemocí. 10. revize. Praha: Psychiatrické centrum Praha, 1992.
Zinker, J.: Tvůrčí proces v Gestalt terapii. Brno: Era group, 2004.

NOVÁ TERITORIA ORGANIZOVANÉHO ZLOČINU NA BALKÁNĚ: BOSNA A HERCEGOVINA

Mezi hlavní problémy současné Bosny a Hercegoviny (BaH) patří rozbujelá korupce a endemický organizovaný zločin, které silně ovlivňují hospodářské a sociální dění v zemi. Tyto fenomény dnes představují nejvážnější překážky v integraci Bosny a Hercegoviny do Evropy.

Většina bezpečnostních expertů se shoduje, že během dvanácti let po podepsání Daytonských mírových dohod, jejichž proklamovanými tématy byla obnova země zničené válkou a potrestání válečných zločinců, organizovaný zločin pevně vrostl do bosenské společnosti. Jeho vazby dnes sahají od pouličního prodeje drog a prostituce až do prostředí politických špiček. Bezpečnostní analytik Antonio Prlenda v sarajevského listu *Oslobodjene* odhaduje, že „sítě organizovaného zločinu řídí v Bosně a Hercegovině paralelní ekonomiku, která přináší větší zisky, než činí oficiální státní rozpočet“. „Organizovaný zločin financuje jak válečné zločince, tak některé současné politiky,“ dodává. Rovněž analýzy Evropské komise prezentují organizovaný zločin jako hlavní problém s tím, že boj proti organizovanému zločinu v Bosně a Hercegovině bude „dlouhý a obtížný kvůli symbiotickým vztahům mezi zločinem, podnikáním a politikou“.

Různé formy kriminálního byznysu

Podle zprávy Evropské komise jsou aktivity organizovaného zločinu v Bosně a Hercegovině značně různorodé. Na jejich vrcholu stojí propracované metody, jejichž pomocí jsou tunelovány státní prostředky a prostředky ze zahraniční pomoci, například bankovní sektor, státní podniky a projekty obnovy infrastruktury. Tyto kriminální operace připravují bosenské daňové poplatníky o desítky milionů euro ročně a jsou v nich angažováni jak profesionální zločinci tak místní politikové propojení prostřednictvím korupčních sítí. Bosenská finanční policie šetří ročně více jak dvě stovky případů zpronevěry peněz určených k obnově cest, výstavbě škol, veřejných budov apod. Příznačné je, že doposud žádná těchto velkých kauz neskončila odsouzením obviněných osob.

Například ve městě Sanski Most, silně poškozeném během války, byly městské prostředky na obnovu infrastruktury využity k výstavbě dostihového závodiště. Starosta Mehmed Alagić byl vyšetřován v souvislosti s 358 obviněními z korupce. Vyšetřování se týkalo i případu krádeže 450 000 USD ze zahraniční pomoci poskytnuté Saúdskou Arábií na nákup osiv a zemědělské techniky. Peníze namísto toho využil Alagićův bratr k založení banky.

Jiný případ se týkal zřejmě uměle způsobeného krachu známé BH Banky, který připravil zahraniční velvyslanectví a mezinárodní organizace zhruba o 10 milionů euro. Majitelem banky by Alija Delimustafić, na počátku 90. let bosenský ministr vnitra a během války v Jugoslávii ministr zahraničního obchodu.

Velice výnosnou aktivitou organizovaného zločinu v Bosně a Hercegovině se stalo pašování zboží, jako jsou cigarety, alkohol či pohonné hmoty. Evropská komise odhaduje, že nelegální zisky z pašování těchto komodit pohybují mezi 150 až 300 miliony euro za rok.

Zejména ve východních oblastech Republiky Srbské fungují centra na výrobu drog. Vedle heroínu je zde vyráběna především stimulační droga extáze. Problém nabyt natolik na závažnosti, že zde v minulých letech jednotky SFOR zavedly monitorování převozu látek využitelných k výrobě drog. Objevila se obvinění spojující s tímto zhoubným obchodem některé vysoké srbské činitele. Podle údajů bosenské policie jsou mimo hranice federace aktivní zejména Srbové z muslimské oblasti Sandžak.

Místní zločinci podnikají ve spolupráci se zahraničními sítěmi i v oblasti obchodu se ženami.

Podle důstojníků Policejní mise Evropské unie (EUPM) je vybírání „poplatků za ochranu“ v Bosně a Hercegovině často v rukou Kosovských Albánců. Například v Sarajevu tomuto druhu „podnikání“-dominují dva kosovoalbánské klany. Jeden z nich je dále značně aktivní v obchodování se ženami,

zlatem, kradenými automobily a zbraněmi, které pašuje přes Albánii, Kosovo a Makedonii. Důstojníci věří, že klan má dobré kontakty s představiteli federální policie.

Zatímco vztahy mezi bosenskými Srby a muslimy se po válce jen zvolna zlepšují, kriminální podsvětí se v tomto ohledu chová mnohem pragmatičtěji. Zločinci na obou stranách nemají problém spolupracovat se svými srbskými, muslimskými, černohorskými či chorvatskými „kolegy“ – například v rámci trojstranných výměn ilegálního zboží, které zahrnují kradené automobily, drogy a střelné zbraně.

Válečné kořeny

Mnoho větších kriminálních seskupení se v poválečném období přeměnilo v jakési paralelněekonomické podnikatelské subjekty, které někteří zahraniční experti popisují jako „oligarchie“. Jejich kořeny sahají k paravojenským jednotkám, které operovaly v Bosně a Hercegovině během jugoslávského konfliktu. Tyto skupiny během války získaly kontrolu nad obchodem s některými druhy nezákonného zboží a po válce v tomto výnosném podnikání dále pokračují. Vazby organizovaného zločinu na zkorumpované policisty a nacionalistické politiky se datují především z této doby.

Po rozpadu federace a vzplanutí občanské války v Jugoslávii se Srbsko muselo naučit žít pod tíhou hospodářského embaga. Bylo nutné hledat nové zdroje příjmů a nové cesty pro dodávky zbraní a vojenského materiálu. Jedním z takových zdrojů se stal i obchod s drogami, jehož se ujala srbská tajná služba. Pro obchod s drogami a následné „praní špinavých peněz“ v Evropě a na Balkáně zaktivizovala své starší mezinárodní kontakty a využila také služeb některých jugoslávských firem. Alain Labrousse, francouzský analytik Střediska pro geopolitické sledování drog (OGD) zabývající se rozбором drogových operací, tvrdí, že Srbové se naproti tomu zapojili do obchodu s heroinem a nezákonné zisky legalizovali prostřednictvím vlastního bankovního systému. Rozhodující část kriminálních činností držely v rukou tři státní organizace: SID (informační a dokumentační služba ministerstva zahraničí), SDB (tajná policie ministerstva vnitra) a KOS (kontrašpionáž ministerstva obrany). Obchod s drogami a další výnosnou činnost – padělání peněz – organizovaly prostřednictvím dvou prominentních osobností: Zeljka Ražnatoviće, alias „Arkana“, a Asanina Darka, silného kokainomana. Oba tito muži se ocitli na seznamu osob, hledaných Interpolem. Arkan pro útěk z belgického vězení, v němž se ocitl za bankovní loupež a Darko za zabití svého albánského konkurenta v obchodě s drogami v Bruselu – původně agenta Sigurimi (tajné služby komunistické Albánie).

„Arkan“ velel v roce 1991 paravojenským jednotkám odpovědným za masakry ve východním Slovinsku a v roce 1992 etnickým čistkám ve východní Bosně zaměřeným proti bosenským muslimům; v letech 1994 a 1995 terorizoval obyvatelstvo Kosova v čele ozbrojených milic, tzv. „Škorpionů“. Řada z „Arkanových“ „politických“ obětí byli ve skutečnosti jeho rivalové v kriminálním byznysu. „Arkan“ ani Darko nebyli nikdy v Srbsku obtěžováni policií. Naopak, když byl „Arkan“ v lednu 2000 zabit 38 kulkami z automatické zbraně v jednom bělehradském hotelu, hovořilo se o něm v kruzích blízkých prezidentu Miloševićovi jako o národním hrdinovi.

Výtěžky z kriminálních aktivit putovaly (a putují) do Makedonie a na Kypr, které byly již v době komunismu využívány jugoslávskými tajnými službami při obchodech se zbraněmi. Část z peněz směřovala na tajná bankovní konta srbských politických stran a státních organizací. Tyto prostředky pak byly dále využívány k prosazování politických cílů a financování srbské lobby v USA, Británii a Rakousku.

Bezpečnostní složky

Bosenské ministerstvo bezpečnosti má tři hlavní složky: pohraniční službu, zpravodajskou službu a agenturu vyšetřování a ochrany. Dopusud neaktivnější v boji s organizovaným zločinem je Státní pohraniční stráž (SBS), odpovědná za potírání pašování. Její úloha není nijak jednoduchá. Musí strážít 1500 km dlouhou bosenskou hranici. Koncepce pohraniční stráže, vybudované za pomoci OSN, počítá především s využíváním fixních stanovišť, disponuje pouze čtyřmi mobilními týmy a jen omezenými technickými prostředky jako helikoptéry, infračervenými sledovacími zařízeními a výzbrojí. To tváří v tvář dobře vybaveným pašerákům v často značně nepřehledném terénu znamená značnou nevýhodu. Hranice proto zůstává i nadále značně porézní.

Kritikové tvrdí, že Státní vyšetřovací a ochranná agentura (SIPA), označovaná za „Bosenskou FBI“, funguje z velké části pouze na papíře. Většina jejího personálu je zaměstnána při ochraně významných osob a v administrativě a pouze malý počet se skutečně věnuje boji s organizovaným zločinem.

Policie Bosny a Hercegoviny se naproti tomu skládá z více jak 15 nezávislých složek, které z konkurenčních důvodů mnohdy nespolupracují a operují roztržštěně.

To vše si vyžaduje značné organizační změny vedoucí k vytvoření jednotné struktury policie pro celou Bosnu a Hercegovinu. Ty bude obtížné provést bez pomoci ze zahraničí, respektive Evropské unie. Problematický v tomto ohledu zůstává i mandát mise EU – EUFOR, která koncem roku 2004 v Bosně a Hercegovině nahradila vojenskou stabilizační misi NATO – SFOR. I když mandát SFOR nehovořil o boji s organizovanou kriminalitou, její členové v praxi často sehrávali roli policistů při potírání činnosti paravojenských a kriminálních seskupení. Mandát EUFOR ve svém původním návrhu obsahoval klauzuli o boji s organizovanou kriminalitou, ta však byla nakonec vyškrtána. Způsob poskytování akutně potřebné zahraniční pomoci při potírání tohoto závažného fenoménu tak získal značně nejasné kontury.

Miroslav NOŽINA, Ústav mezinárodních vztahů

Former Yugoslavia

DVD Malá policejní akademie je již na prvních školách

V měsíci říjnu 2006 odstartovaly první semináře pro učitele občanské a rodinné výchovy základních škol na okresech v rámci Jihočeského kraje. Pedagogové tak získali možnost seznámit se nejen s DVD filmem Malá policejní akademie a jeho metodikou, ale obdrželi i další pomocné materiály k výuce.

Malá policejní akademie tak bude pokračovat dál, sice jiným způsobem než jsme byli zvyklí, ale všem nám jde přece o stejnou věc. Citlivým, empatickým přístupem k žákům vytvořit příznivou atmosféru ve třídě, seznámit je přiměřeně věku s touto problematikou a přispět u dětí k osvojování si prosociálního chování a odmítání porušování zákona. Projekt lze vhodně využít i v rámci nově vytvářených Rámcově vzdělávacích programů pro průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova,
- výchova demokratického občana.

DVD je určeno dětem na II. stupni ZŠ a víceletým gymnáziím. Film je neprodejný a školy jej získají účastí na jednodenním semináři. V Jihočeském kraji semináře organizují tiskoví mluvčí jednotlivých okresních policejních ředitelství a zabezpečuje je svou odborností Národní protidrogová centrála Policie ČR Praha a Okresní ředitelství Policie ČR České Budějovice. Byli jsme překvapeni zájmem pedagogů a základních škol o současnou problematiku a jsme velmi rádi, že napomůžeme v řešení těchto složitých patologických jevů. Účastníci oceňují praktičnost DVD, vysokou úroveň odbornosti a možnost okamžitého použití v hodinách občanské či rodinné výchovy.

Seminář je rozdělen na několik částí. Nejprve je to seznámení s projektem a ukázka práce s DVD. To v sobě zahrnuje nejen jednotlivé scénky šikany a záškoláctví, kriminality a alkoholové a nealkoholové toxikomanie, ale i výukovou část. Jsou zde připravené otázky, na které děti společně se svými učiteli hledají odpovědi, a stručné shrnutí jednotlivých témat. V programu PDF je zde možnost stáhnout i pracovní sešity MPA určené dětem. V další části semináře pracovníci NPC vysvětlí účastníkům současnou drogovou scénu v České republice a ukáží jim vzorky jednotlivých drog. V poslední části dopoledního zaměstnání je seznámení s legislativou, týkající se drogových trestných činů. Velký zájem je o část přednášky, která se týká problematiky drog přímo na školách, postup učitele v různých situacích, nástin školního řádu, jak by se měla řešit otázka drog ve škole, a řešení konkrétních případů, se kterými se učitelé již setkali.

Velmi se osvědčil i odpolední seminář, který již byl v režii jednotlivých okresních tiskových mluvčích. Ti sem pozvali pracovníky služby kriminální policie a vyšetřování, a tak se učitelé dozvěděli o problematice kriminality přímo od terénních pracovníků.

V měsíci říjnu a listopadu 2006 se s Malou policejní akademií seznámilo cca 200 pedagogů ze základních škol. Ohlasy už nyní jsou velké. V první polovině roku 2007 autoři předpokládají projekt nabídnout do škol v rámci Jihomoravského a Středočeského kraje. Poté se postupně nabídky rozšíří i do dalších krajů naší republiky. Školám tak vznikne možnost, jak opět rozšířit své preventivní aktivity s dětmi v oblasti sociálně patologických jevů. Výukový DVD program umožní využít jinak nedostupnou Malou policejní akademii v rámci celé České republiky.

Npor. PhDr. Lucie Ptáčková, Ph.D. Mjr. Bc. Miloš Vaněček

Soutěž Ministerstva vnitra

Události v preventivním projektu odboru tisku a public relations Ministerstva vnitra „Svět očima dětí“

Třetí kolo projektu odstartovalo dne 1. 1. 2006 a bylo ukončeno slavnostním předáváním cen vítězům, které proběhlo v prostorách Velkého sálu Městské knihovny na Mariánském náměstí v Praze dne 20. 6. 2006.

Slovem i písní celou akci provázel herec a moderátor Vladimír Hron, který svými vtipnými i záhudnými otázkami rozesmál všechny přítomné v sále. Ministr vnitra František Bublan osobně předal ceny a pogrataloval 194 dětem, což trvalo rekordní čas v historii tohoto projektu, a to přes 3 hodiny.

Děti prvního i druhého stupně byly hodnoceny v pěti soutěžních kategoriích:

- > Hudební (zpěv, tanec, hra na hudební nástroj...)
- > Dramatická (vytvoření divadelního představení, příběhu)
- > Výpočetní technika (např. vytvoření webových stránek nebo počítačové prezentace na dané téma...)
- > Literární (vlastní zkušenosti, básně, pohádky...)
- > Výtvarná (výkresy, trojrozměrná díla...)

Záslužnou roli na pochopení problematiky, originalitě a preciznosti zpracování děl, sehráli také pedagogové a vychovatelé, kteří stejně jako děti strávili nad projektem spousty času. Proto byl i letos oceněn alespoň jeden zástupce této skupiny, a to v kategorii „Nejaktivnější a nejobětavější pedagog“. Dvě speciální ceny čekaly také na školy, a to za věrnost projektu „Svět očima dětí“ a kvalitní práci s dětmi (*Vítězná díla i jejich autory je možné shlédnout na internetových stránkách projektu na adrese: www.mvcr.cz/soutez*).

Výše zmíněné soutěžní kolo se zaměřilo na oblast, o které se ve společnosti v posledních letech začíná stále více a více hovořit, – **trestní odpovědnost dětí a mladistvých**. Jak již samo téma napovídá, jedná se o poměrně širokou problematiku, která může potrápít nejen samotné děti, ale také pedagogy a rodiče. Pro zřehlednění a snadnější pochopení tématu vznikla publikace (s totožným názvem), která je rozdělena do 7 kapitol:

- A. Extremismus
- B. Divácké násilí
- C. Patologické hráčství – Gamblerství
- D. Návykové látky (drogy, alkohol...)
- E. Týrání, sexuální zneužívání (CAN, sexuální zneužívání, komerční zneužívání...)
- F. Přestupek, trestný čin nebo jen legrace? (krádeže, loupeže, vandalismus...)
- G. Kontaktní místa případné pomoci

Dalším impulsem pro vznik publikace byla nejen snaha poskytnout pedagogům aktuální informace, ale také zapracovat podklady určené dětem ať již prvního, nebo druhého stupně základní školy. V jednotlivých kapitolách je možné nalézt:

- vysvětlení problematiky
- příznaky soc. patologických jevů, formy, rizika
- charakteristiky pachatelů
- aktuální situace v ČR
- náměty pro práci s dětmi – hry pro dvojice i skupiny dětí, testy, kvízy
- rozsudky
- statistiky
- obrazové přílohy

O aktuálnosti tohoto tématu hovoří také skutečnost, že se do projektu zapojilo **123 nových vzdělávacích a výchovných subjektů** (např. mateřské školy, speciální školy, dětské domovy...) a **941 nových dětí**.

(Publikaci je možné získat v elektronické podobě na internetových stránkách projektu www.mvcr.cz/soutez nebo na odboru tisku a public relations Ministerstva vnitra.)

Pracovníci odboru tisku a public relations Ministerstva vnitra po vyhlášení projektu nezháleli, a podíleli se na realizaci dalších aktivit zaměřených na prevenci dětí i široké veřejnosti, a to: vzdělávacího **veletrhu Schola Nova a Bambiriády 2006**.

Veletrh Schola Nova se letos uskutečnil na konci března, od 28. 3. do 30. 3. 2006 ve Veletržním paláci v Praze.

Zaměření celé akce je orientováno na školu, vzdělávání a je určeno pedagogům, vychovatelům, vedoucím pracovníkům činným v již zmíněné oblasti. Návštěvníci měli možnost seznámit se s novinami ve vzdělávání, moderním vybavením učeben, novými učebními pomůckami...

Stánek Ministerstva vnitra již podruhé poskytoval návštěvníkům ucelené informace z oblasti preventivních projektů zaměřených na děti a mládež, pořádaných právě tímto resortem.

Na pracovníky stánku čekalo v průběhu veletrhu příjemné překvapení v podobě nejen kladných ohlasů na pořádané aktivity, ale také návštěvníků, kteří stánek opakovaně vyhledali po kladných zkušenostech z loňského ročníku.

Úspěšnost této akce a zájem veřejnosti dokresluje návštěvnost, která přesáhla pětitisícovou hranici.

„Báječný dětský svět“ – motto Bambiriády, velké akce pro děti, která probíhala na konci letošního května ve 26 městech celé České republiky. Již po osmé měly děti možnost seznámit se s rozmanitými způsoby trávení volného času, které pro ně připravují jednotlivé instituce (zábavné a poučné hry, preventivní projekty).

V Praze probíhala Bambiriáda od čtvrtka 25. 5. do neděle 28. 5. 2006 na Vítkově, a to za počasí, které testovalo jak vytrvalost návštěvníků, tak chvílemi i jejich otužilost. Stan Ministerstva vnitra nabízel jak útočiště před nepřízní počasí, tak možnost využití volných chvil dětí i dospělých rozmanitými způsoby.

Děti si mohly vyzkoušet své znalosti prostřednictvím testů, které byly rozděleny podle věku a schopností dětí. Nejmladší vybarvovaly „Dráčka Záchranáčka“ a „panenku Lucinku.“ Prvňáčci a druháci odpovídali na otázky týkající se bezpečnosti v dopravě (dopravní značky...), ale také nebezpečí, které na ně číhá při cestě ze školy a do školy (neberu bonbóny od cizích lidí, nechodím s cizím člověkem do jeho auta...). Vyhledávaný byl také test ke znalostem o šikaně a o pomoci kamarádovi či sobě samému.

Starší děti si naopak získaly testy týkající se práv a povinností dětí vůči rodičům, vyplývající ze zákona o rodině, ale také možnost poznání, kdy se hranice legrace nenápadně přesouvá k hranici přestupku nebo dokonce trestného činu.

Oříškem, a to nejen pro děti, byl úkol vybarvit správně vlajku České republiky nebo Velký státní znak.

Literárně zdatné děti měly možnost stát se reportérem internetového Radia Vnitro, vymyslet a napsat podle svých představ reportáž z Bambiriády nebo naopak složit báseň na předem zadaná slova. Nejlepší příspěvky je možné si poslechnout na internetové adrese

Zatímco děti plnily úkoly, rodiče byli seznámeni s preventivními projekty Ministerstva vnitra. Většina si domů odnášela nejen letáky s případnými kontakty na příslušné organizace, ale také publikaci „Trestní odpovědnost dětí a mladistvých“ (1. a 2. díl), která jim poskytne informace z oblastí: extremismus; diváckého násilí; patologické hráčství-gamblerství; návykové látky (alkohol, drogy); týrání a sexuální zneužívání; legrace, přestupek nebo trestný čin.

Někteří z rodičů využili situace a kladli různorodé otázky pracovníkům Policejního prezidia a Mi-

nisterstva vnitra. Nejaktuálnější informace k drogové problematice a případné modelové situace řešil přímo na místě pracovník Národní protidrogové centrály. Problematiku Hasičského záchranného sboru komunikovali pracovníci Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Další vyhledávanou aktivitou bylo bezesporu loutkové představení pro děti s názvem „Lucie a Tydlifón“. Příběh holčičky dokázal navodit nejen příjemnou atmosféru, ale také zapojil do příběhu samotné děti, které se snažily holčičce pomoci z problémů. Dvě hodné sudičky naučily děti písničku, kterou si při odchodu zpívaly se svými rodiči.

Číslo 34 tisíce – to je konečný počet návštěvníků, kteří za pouhé čtyři dny navštívili areál Bambiriády v Praze a nechali se unést báječným dětským světem.

Odborné materiály k okruhům soutěžního tématu včetně testů, kvízů, náměty pro práci s dětmi, novinky projektu (např. nově vzniklý kalendář na rok 2006, knihy...), oceněná díla, fotografie vítězů ze slavnostního předávání cen, informace o dalších aktivitách projektu, např. účast na veletrzích a výstavách, je možné shlédnout na internetových stránkách projektu na adrese:

První pololetí roku 2006 bylo pro projekt Svět očima dětí a realizátory projektu ve znamení mnoha aktivit směřujících nejen k pedagogům, ale také k dětem a jejich rodičům. Druhá část roku bude směřována k přípravě nového soutěžního kola a práci na odborných materiálech pro pedagogy i děti.

Mgr. Lucie VYHNÁLKOVÁ, odbor tisku a public relations Ministerstva vnitra

Drogová kriminalita v ČR od roku 1995 ve světle statistik

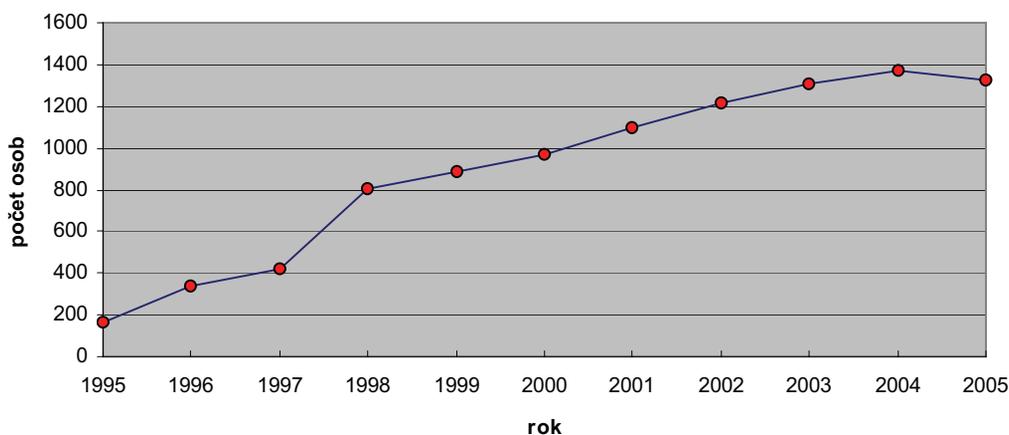
Úvod

V následujícím textu používám pojem „drogová kriminalita“ ve smyslu tzv. drogové kriminality v užším smyslu, tedy trestných činů nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187, § 187a a § 188 tr. zák. a trestného činu šíření toxikomanie podle § 188a tr. zák. Tyto trestné činy také souhrnně označuji jako trestné činy drogové. Jiné trestné činy související s užíváním nelegálních drog, jako jsou např. násilné trestné činy páchané pod jejich vlivem, opatrovací kriminalita apod., do uvedené kategorie neřadím. Pojmu „droga“ pak užívám výlučně ve smyslu omamných a psychotropních látek (dále též OPL), uvedených v přílohách 1 7 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, v platném znění.

Při pohledu na statistiky drogových trestných činů, registrovaných policií, či osob za drogové trestné činy stíhaných, obžalovaných a odsouzených (viz dále), lze nabýt dojmu, že drogová kriminalita svým rozsahem nepředstavuje v ČR v kontextu celkové míry trestné činnosti významnější problém. Drogové trestné činy představují dlouhodobě mírně přes 1 % všech u nás policií registrovaných trestných činů. Podíl osob, odsouzených v ČR za drogovou kriminalitu, na celkovém počtu odsouzených osob, činí posledních pět let cca 2 % a v letech předešlých byl ještě nižší. Přesto nelze problematiku drogové kriminality bagatelizovat.

Charakteristickým rysem drogové kriminality, jako kriminality tzv. „bez obětí“, je vysoká latence. Lze předpokládat, že drogové trestné činy evidované v oficiálních statistikách jsou pouze malou částí skutečně páchané drogové kriminality. Kromě toho, jak vyplývá i z výše uvedeného dělení na drogovou kriminalitu v užším a širším smyslu, samotné drogové trestné činy podle § 187, § 187a, § 188 a § 188a tr. zák. představují jen malou část kriminálních aktivit, souvisejících se základním problémem, kterým je užíváním nelegálních drog. V úvahu je třeba v této souvislosti vzít nikoliv zanedbatelné množství trestných činů páchaných pod vlivem OPL (násilná, mravnostní, majetková kriminalita) a především kriminalitu opatrovací. A konečně je drogová kriminalita pouze jedním z řady vzájemně souvisejících sociálně patologických jevů, provázejících užívání nelegálních drog (organizovaný zločin, záškoláctví, domácí násilí, prostituce, šíření viru HIV a žloutenky atd.). V těchto souvislostech nelze ani relativně nízký počet evidovaných případů drogových trestných činů podceňovat.

Graf 1: Počty osob pravomocně odsouzených za drogové trestné činy (§ 187, § 187a, § 188, § 188a tr. zák.) v letech 1995–2005

Pramen: Statistická ročenka kriminality Ministerstva spravedlnosti ČR za příslušný rok.

Graf 1 ukazuje vývoj počtu osob pravomocně odsouzených v ČR za drogové trestné činy, v letech 1995–2005. Pouze v tomto případě používám souhrnný údaj pro všechny drogové trestné činy, neboť tento graf slouží pro ilustraci podílu populace, sankcionovaného v souvislosti s drogovou kriminalitou. Dále se již budu věnovat jednotlivým drogovým trestným činům zvlášť. Pracuji přitom s absolutními čísly, nikoliv s jinak obvyklými indexy přepočítanými na určitý počet obyvatel, neboť rozdíl počtu obyvatel v jednotlivých letech sledovaného období podle údajů Českého statistického úřadu nepřesáhl 1,5 %.¹⁾ Dalším důvodem je skutečnost, že ve sledovaném období tvořily vždy cca 5–10 % osob odsouzených v ČR za drogové trestné činy osoby s jinou než českou státní příslušností. ČSÚ do svých statistik o počtu obyvatel však zahrnuje pouze tzv. trvale či dlouhodobě usazené cizince, tedy osoby bez státní příslušnosti ČR, které mají povolení k pobytu, vízum nad 90 dnů, nebo požívají azylu v ČR.

Metodologická poznámka

Rozbor statistických údajů je nezbytnou součástí snahy o pochopení jakéhokoliv kvantifikovatelného jevu, jakým jsou i drogová trestná činnost a částečně též reakce trestní justice na ni. Na druhé straně však může (a často tomu tak bývá) nedůsledné a povrchní nakládání se statistickými daty vést k nepodloženým či přímo mylným závěrům, a tím přispět k vytváření jakéhosi virtuálního obrazu zkoumaného jevu. Spolehlivost statistických údajů ovlivňují zejména

- metodika vykazování a zpracování dat (včetně případných změn územního členění geografického celku, za který se údaje evidují);
- lidský faktor (tj. správný a pečlivý postup při vykazování a zpracování dat).

Pro účely tohoto článku jsem údaje o počtu zjištěných trestných činů a jejich objasněnosti získal ze statistik Policie ČR a údaje o počtu stíhaných, obžalovaných a odsouzených osob, stejně jako o uložených trestech ze statistik Ministerstva spravedlnosti ČR. Vzhledem k výše uvedeným faktorům ovlivňujícím spolehlivost statistických údajů je třeba při jejich analýze mít neustále na paměti několik skutečností. Předně je to fakt, že zatímco námi použité policejní statistiky pracují s trestnými činy (skutky), použité statistiky Ministerstva spravedlnosti ČR evidují osoby, proti nimž je trestní řízení vedeno.

Policejní statistiky v současnosti vycházejí z Evidenčně statistického systému kriminality. Kriminalita se v něm eviduje na základě oznámení podaných občany či policií operativně zjištěných skutečností, nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Podmínkou jejich zařazení do evidence kriminality je stanovení trestně právní kvalifikace. Každý skutek se znaky trestného činu se vykazuje jako samostatný trestný čin. Platí, že jediný skutek je zpravidla vykazován jako jeden trestný čin, i když jde o jednočinný souběh (ve statistice se vykáže nejzávažnější z nich). U vícečinného souběhu se vykazuje tolik trestných činů, kolik bylo samostatných skutků. Jako jediný skutek jsou vykazovány i trestné činy hromadné a trvajících. Za objasněný se považuje trestný čin, kdy bylo zahájeno trestní stíhání či bylo sděleno podezření z trestného činu nebo byla věc odložena podle ustanovení § 159a odst. 2 a 3 trestního řádu.²⁾

Dlužno ovšem dodat, že způsob, jakým je pojem „trestný čin“ používán v policejní statistice, neodpovídá vymezení obsahu tohoto pojmu v teorii trestního práva (např. se evidují i jednání, která mají znaky trestného činu, spáchaná osobami trestně neodpovědnými pro nedostatek věku). Novela trestního řádu č. 265/2001 Sb., která mj. do trestního práva procesního zavedla pro případ pokračování v trestném činu odlišné pojetí „skutku“ oproti trestnímu právu hmotnému³⁾, tento vzájemný vztah pojmů užívaných v oblasti trestního práva a v policejních statistikách ještě zkomplikovala.

To může mít velký význam např. při analýze údajů o trestné činnosti spočívající v prodeji drog, kdy se často o pokračování v trestném činu jedná (pachatel - dealer opakovaně po delší dobu prodává drogy více různým osobám). V takových případech pak na metodice vykazování a jejím plnění velmi

¹⁾ Viz <http://www.czso.cz>.

²⁾ Viz např. Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti na území ČR v roce 2004 (ve srovnání s rokem 2003), MV ČR, Praha 2005, str. 8.

³⁾ Trestněprávní teorie i praxe do té doby pokládala pokračování v trestném činu (jakož i trestný čin trvajících a trestný čin hromadný) pro účely hmotněprávní i procesní za jediný skutek, zatímco od r. 2002 se pro účely trestního řízení pokládá za samostatný skutek i dílčí útok pokračujícího trestného činu; bližší viz např. Novotný, O., Dolenský, A., Jelínek, J., Vanduchová, M.: Trestní právo hmotné – I. Obecná část. ASPI Publishing, Praha 2003, str. 90.

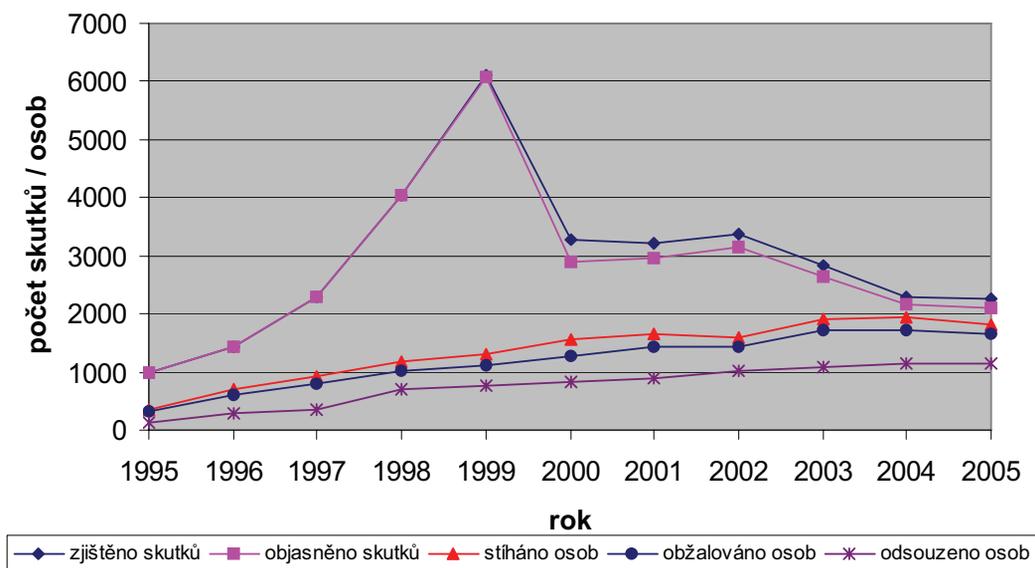
záleží, zda výsledný obraz nebude skutečnost hrubě zkreslovat. Vývojové trendy v oblasti zjištěné kriminality (viz dále) naznačují a informace z policejního prostředí⁴⁾ potvrzují, že policie v průběhu sledovaného období (a to od r. 2000) změnila metodiku vykazování podobných jednání, a to tak, že již nevykazuje zvlášť každý jednotlivý zjištěný dílčí útok pokračujícího trestného činu (případ prodeje drogy), čímž se jí vykazované skutečnosti blíží definici „skutku podle trestního práva hmotného.“

Pokud se jedná o obsah jednotlivých sledovaných ukazatelů ze statistik Ministerstva spravedlnosti ČR, lze vycházet z vysvětlivek ke statistické ročence kriminality. Stíhanými osobami se rozumí osoby, proti kterým bylo v daném roce vedeno trestní stíhání dle § 160 trestního řádu (roky 1996, 1997 a 1998), popř. jejichž trestní stíhání podle § 160 trestního řádu bylo v daném roce ukončeno (roky 1999–2005). Jako obžalované jsou vykazovány osoby, na které byla v daném roce podána obžaloba dle § 176 trestního řádu, a jako odsouzené ty, jejichž odsuzující rozsudek nabyt v daném roce právní moci.

S tím souvisí i skutečnost, že lze hodnotit pouze časové řady jednotlivých sledovaných ukazatelů, nikoliv vzájemný vztah jednotlivých ukazatelů v témže roce (např. poměr stíhaných, obžalovaných a odsouzených osob v roce 1996). Důvodem je fakt, že každý z těchto ukazatelů se vztahuje právě jen k danému roku, takže kupříkladu zdaleka ne o všech osobách, na které byla v určitém roce podána obžaloba, bylo v témže roce soudem také pravomocně rozhodnuto. I s tímto vědomím je však překvapující rozdíl v údajích Ministerstva spravedlnosti ČR, týkajících se počtu obžalovaných osob a počtu osob, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto (tedy nejen počet odsouzených osob, ale i těch, jež byly obžaloby zproštěny, jejichž stíhání bylo zastaveno atd.). Počty obžalovaných osob (nejen v případech drogové kriminality) vykázaných státním zastupitelstvím jsou ve všech sledovaných letech významně vyšší než počty obžalovaných, jejichž trestní stíhání v daném roce podle údajů soudu pravomocně skončilo. Přes výše popsanou skutečnost, že o podaných obžalobách bývá často rozhodnuto až v následujících letech, je tento jev zarážející. Částečným vysvětlením by mohla být praxe, kdy do počtu obžalovaných osob jsou zahrnovány i případy, kdy soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření a obviněný je následně v dalším roce obžalován znovu, tedy případy kdy bylo na tutéž osobu v téže věci (nikoliv však v tomtéž roce) podáno více obžalob. Taková osoba se objeví mezi obžalovanými v každém roce, v němž na ni byla podána obžaloba, ačkoliv se jedná stále o tutéž věc, zatímco ve statistice soudní se objeví v téže věci pouze jednou – v roce, kdy rozsudek nabyt právní moci.

Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů – § 187 tr. zák.

Graf 2: Počty zjištěných a objasněných případů trestného činu dle § 187 tr. zák. a počty osob za tento trestný čin stíhaných, obžalovaných a odsouzených v letech 1995–2005

⁴⁾ Viz např. vyjádření bývalého policejního prezidenta genpor. JUDr. J. Koláře v článku Statistika (Policista, č. 2/2003, rubrika Slovo policejního prezidenta, <http://www.mvcr.cz/casopisy/policista/2003/02/spp203.html>).

Obecně lze konstatovat, že objasněnost drogové kriminality podle policejních statistik je pravidelně velmi vysoká (nad 90 %). Je ovšem pravdou, že sama policie přiznává vysokou latenci těchto deliktů, která vyplývá z jejich povahy, z faktu, že zde zpravidla neexistuje osoba, která by se subjektivně cítila jako oběť trestného činu, že se často stírají rozdíly mezi těmito „oběťmi a pachateli, kteří náleží ke stejné svébytné subkultuře. Jediný opravdu významný propad objasněnosti – cca o 10 % – byl mezi všemi drogovými delikty zaznamenán právě u trestného činu dle § 187 tr. zák. (který je tradičně nejfrekventovanějším drogovým trestným činem), a to v roce 2000. V tomtéž roce u něj po předchozím strmém nárůstu (meziročně až o 76 % mezi lety 1997 a 1998) došlo k prudkému propadu v počtu zjištěných deliktů (graf 2). Jak již bylo výše naznačeno, lze tento nebývalý propad (o 46 %) přičíst především změně metodiky vykazování pokračujících drogových trestných činů. Po následné stagnaci pak od roku 2003 začal počet zjištěných trestných činů dle § 187 tr. zák. opět klesat (mezi lety 2002 a 2005 o téměř 33 %).

Pokles zjištěných trestných činů dle § 187 tr. zák. v roce 2000 a po roce 2002 se v následujících letech nepromítl do počtu osob za tyto trestné činy stíhaných, obžalovaných a odsouzených. Jejich počty po celé sledované období vcelku pravidelně narůstaly, přičemž zejména vývoj počtu odsouzených osob měl od roku 1998 téměř lineární průběh. Počty stíhaných a obžalovaných osob významněji vzrostly mezi lety 2002 a 2003 (opačný trend než u zjištěné kriminality). V posledním sledovaném roce počty stíhaných, obžalovaných i odsouzených osob poněkud poklesly. Vzhledem ke skutečně mírnému tempu tohoto poklesu (o 6 %, 4 %, resp. 1 %) však lze hovořit spíše o stagnaci.

Tabulka 1: Tresty uložené za trestný čin dle § 187 tr. zák. v letech 1995–2005

rok	odsouzeno osob celkem	NEPO	PO	peněžitý trest	obecně prospěšné práce	jiný trest	upuštěno od potrestání
1995	138	50	81	4	–	0	3
1996	283	116	149	7	–*	5	6
1997	357	145	192	9	6	2	3
1998	702	279	358	17	15	1	32
1999	765	279	432	4	23	0	27
2000	819	315	441	1	34	2	26
2001	905	365	474	3	41	5	17
2002	1007	347	540	3	77	6	34
2003	1077	313	631	1	93	8	31
2004	1146	331	586	1	90	5 (78)**	55
2005	1135	351	575	4	84	0 (64) **	60

* – v roce 1996 nebyl trest obecně prospěšných prací samostatně vykazován, pokud byl uložen, je obsažen ve skupině „jiný trest“

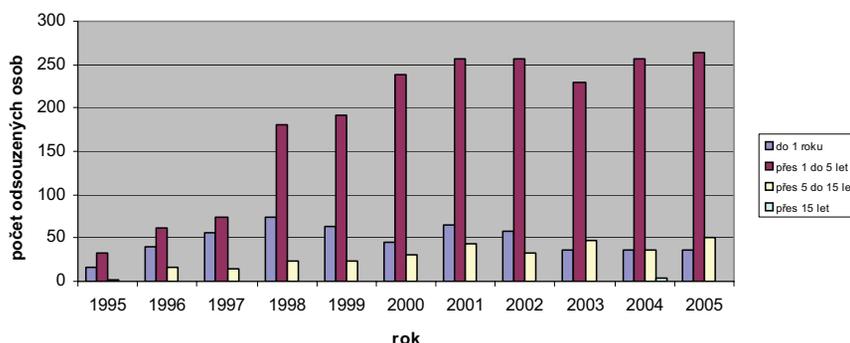
** – od roku 2004 v závorce uveden počet uložených trestních opatření dle zák. č. 218/2003 Sb.

NEPO – nepodmíněný trest odnětí svobody

PO – podmíněný trest odnětí svobody

Mezi tresty uloženými za trestný čin dle § 187 tr. zák. trvale převládá podmíněný trest odnětí svobody, představující více než polovinu všech odsuzujících rozsudků (viz tabulku 1). Po několika letech poklesu podílu nepodmíněných trestů odnětí svobody nastal v roce 2000 obrat a v roce 2001 již podíl těchto trestů na všech odsouzených dosahoval téměř výše podílu z roku 1996 (41% – 40,3%). Do roku 2004 však tento podíl znovu poklesl na nejnižší úroveň za celé sledované období (28,9 %) a i v roce 2005 zůstal jen mírně nad 30 %. Podíl ostatních trestů se teprve v roce 2001 dostal nad hranici 5 % a stoupl k 10 %, zejména zásluhou rostoucího počtu ukládaných trestů obecně prospěšných prací. Od roku 2004 je samostatně vykazován počet mladistvých, jimž bylo soudem pro mládež uloženo trestní opatření podle zákona č. 218/2003 Sb., ovšem bez rozlišení druhu trestního opatření, což podíl ostatních trestů ovlivňuje.

Graf 3: Délka nepodmíněných trestů odnětí svobody uložených za trestný čin dle § 187 tr. zák. v letech 1995–2005

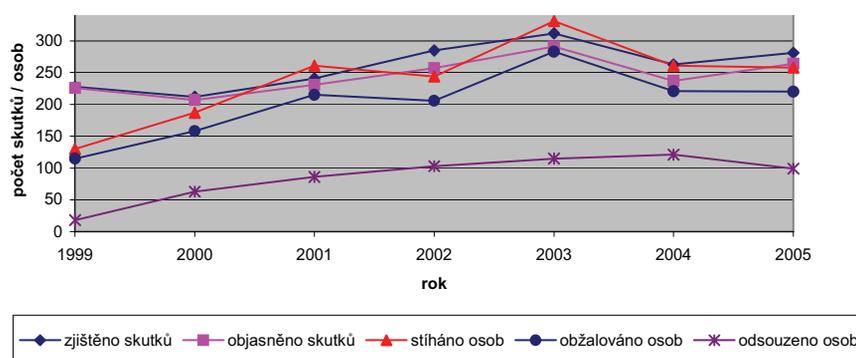

Na složení uložených trestů odnětí svobody podle jejich výše se odrazil fakt, že s účinností od 1. 7. 1998 došlo k úpravě trestních sazeb, a to v základní skutkové podstatě zvýšením na jeden rok až pět let, takže uložení trestu odnětí svobody do jednoho roku bylo nadále možné jen u mladistvých (do nabytí účinnosti zákona č. 218/2003 Sb.) či za využití institutu mimořádného snížení trestu odnětí svobody dle § 40 či § 32 trestního zákona. Určitou roli mohla sehrát i praxe, kdy některé nejméně závažné skutky byly od roku 1999 kvalifikovány podle § 187a tr. zák. Trvale nejvíce ukládanými nepodmíněnými tresty odnětí svobody, jak ukazuje graf 3, jsou tresty v rozmezí přes jeden rok do pěti let, přičemž jejich podíl se v roce 2004 vyšplhal nad 77 %. Od roku 1999 roste podíl trestů v rozmezí přes pět do patnácti let, jehož výše v roce 2001 překonala 10 % a od r. 2003 se drží kolem 15 % (výjimečný trest v délce přes 15 let byl uložen pouze ve třech případech v roce 2004). Důvodem může být jak úspěšnost orgánů činných v trestním řízení při odhalování a stíhání příslušníků vyšších struktur drogové kriminality, tak i změna v přístupu soudů k trestání pachatelů závažnějších forem drogové trestné činnosti.

Pro úplnost lze uvést, že ochranné léčení protitoxikomanické je v trestním řízení soudy ukládáno poměrně nízkému počtu osob. U trestného činu dle § 187 tr. zák. se počet jeho pachatelů (příp. pro nepřítomnost trestně neodpovědných pachatelů činu, který má jinak znaky uvedeného trestného činu), jimž soudy uložily ochranné léčení, ve sledovaném období pohyboval převážně mezi 40 a 50 osobami (nejvýše 60 v r. 1996) ročně, u ostatních trestných činů počet osob, jimž bylo ochranné léčení uloženo, nepřesáhl ročně 6.

Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů – § 187a tr. zák.

Graf 4: Počty zjištěných a objasněných případů trestného činu dle § 187a tr. zák. a počty osob za tento trestný čin stíhaných, obžalovaných a odsouzených v letech 1999–2005

Počty zjištěných a objasněných trestných činů podle § 187a tr. zák. od zavedení tohoto ustanovení do trestního zákona po většinu času mírně stoupaly, vrcholu dosáhly v roce 2003 a po propadu v roce 2004 se v roce 2005 pohybovaly mírně pod úroveň z roku 2002 (graf 4). Výraznější nárůst (meziročně cca 40 %) se v prvních třech letech účinnosti zákona č. 112/1998 Sb. projevil u počtů stíhaných a obžalovaných osob. Po stagnaci v r. 2002 pak v následujícím roce nárůst v podobné míře pokračoval, zatímco v r. 2004 došlo k citelnému poklesu na úroveň, na které se tyto indikátory držely i v roce 2005. S určitým časovým posunem tedy jejich vývoj kopíruje trend v počtu zjištěných trestných činů.

Počty odsouzených osob po celé sledované období rostly, přičemž po strmém nárůstu mezi prvními dvěma lety (způsobeném hlavně tím, že v prvním roce účinnosti zákona č. 112/1998 Sb. nebyly ukončeny zdaleka všechny případy, které se vyskytly v policejní evidenci) se jeho tempo zpomalilo na velmi mírné a v posledním sledovaném roce došlo k poklesu. Na uvedeném vývoji se zatím příliš neprojevují účinky zavedení zkráceného přípravného řízení a zjednodušeného řízení před soudem, neboť tyto instituty nejsou zatím v řízení o trestném činu dle § 187a tr. zák. ve větší míře využívány (v r. 2003 bylo na potrestání navrženo 6 osob, v r. 2004 osoby 4 a v r. 2005 osoba 1). Absolutní počty stíhaných a odsouzených osob nejsou nijak závratné a v tomto směru se zřejmě nenaplnily obavy odpůrců zavedení § 187a do trestního zákona. Je však otázkou, zda tomu tak je v důsledku citlivého postupu orgánů činných v trestním řízení při kvalifikaci jednotlivých případů, nebo se jedná pouze o výsledek vysoké latence daného druhu kriminality.

Tabulka 2: Tresty uložené za trestný čin dle § 187a tr. zák. v letech 1999–2005

rok	odsouzeno osob celkem	NEPO	PO	peněžitý trest	obecně prospěšné práce	jiný trest	upuštěno od potrestání
1999	18	11	3	1	2	1	0
2000	63	17	30	2	6	4	4
2001	86	16	45	2	18	0	5
2002	103	18	60	3	17	2	3
2003	115	9	73	7	20	2	4
2004	121	7	77	5	22	1 (4)**	5
2005	99	9	53	5	27	1 (0)**	4

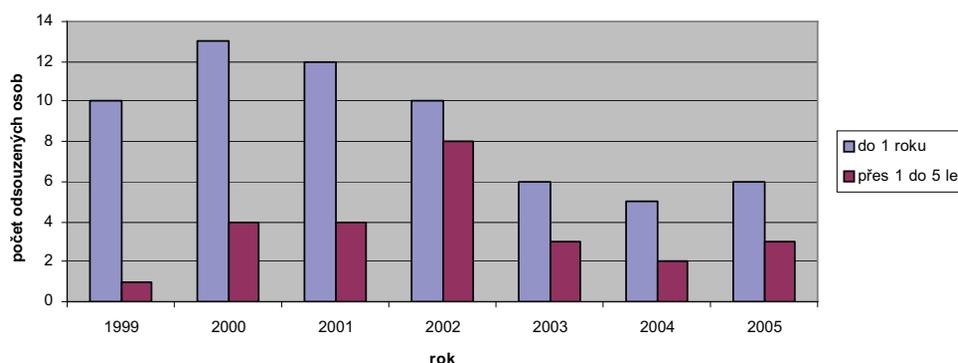
** – od roku 2004 v závorce uveden počet uložených trestních opatření dle zák. č. 218/2003 Sb.

NEPO – nepodmíněný trest odnětí svobody

PO – podmíněný trest odnětí svobody

Ke zřejmě pochopitelnému vývoji dochází ve skladbě ukládaných trestů, kdy se výrazně snížil podíl nepodmíněných trestů odnětí svobody na všech případech odsouzení obžalovaného (61,1 % v r. 1999, 5,8 % v r. 2004, 9 % v r. 2005), a to zejména ve prospěch trestů podmíněných, které v roce 2004 představovaly již více než 60 % všech případů odsuzujících rozsudků. Rovněž podíl trestu obecně prospěšných prací se za sledované roky zvýšil na cca 27 % (viz tabulku 2).

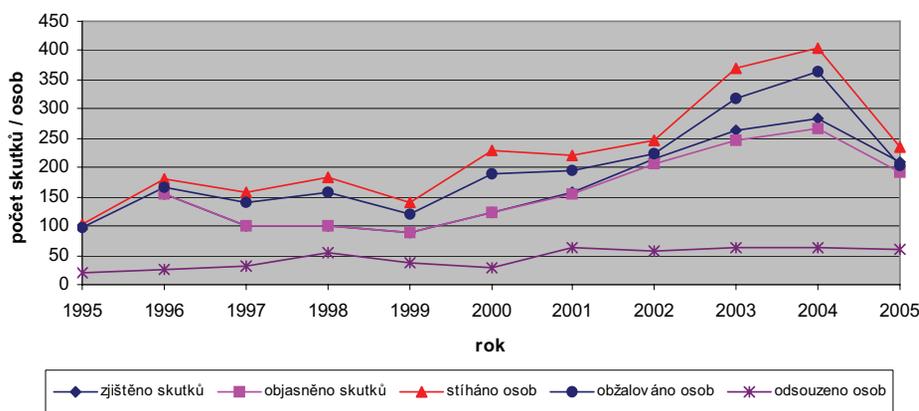
Graf 5: Délka nepodmíněných trestů odnětí svobody uložených za trestný čin dle § 187a tr. zák. v letech 1999–2005

Výše ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody odpovídá trestním sazbám za uvedený trestný čin, které v základní skutkové podstatě činí až dva roky a ve skutkové podstatě kvalifikované jeden rok až pět let. Většina uložených nepodmíněných trestů tak, jak ukazuje graf 5, nepřesahuje jeden rok.

Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů – § 188 tr. zák.

Graf 6: Počty zjištěných a objasněných případů trestného činu dle § 188 tr. zák. a počty osob za tento trestný čin stíhaných, obžalovaných a odsouzených v letech 1995–2005

Jak ukazuje graf 6, vývoj počtu zjištěných a objasněných trestných činů dle § 188 tr. zák. prošel podle policejních statistik ve sledovaném období propadem, vrcholícím v r. 1999, a opětovným nárůstem, přerušeným až v roce 2005. V údajích o počtech stíhaných a obžalovaných osob stojí za zmínku přibližně šedesátiprocentní nárůst mezi roky 1999 a 2000, který se poté projevil i ve více než stoprocentním nárůstu počtu osob odsouzených v následujícím roce. Mezi lety 2001 až 2004 se počty stíhaných a obžalovaných osob zvýšily o více než 80 %, aby se následně v posledním sledovaném roce prudce snížily o více než 40 %. Naproti tomu počet odsouzených osob od r. 2001 spíše stagnuje.

Tabulka 3: Tresty uložené za trestný čin dle § 188 tr. zák. v letech 1995–2005

rok	odsouzeno osob celkem	NEPO	PO	peněžitý trest	obecně prospěšné práce	jiný trest	upuštěno od potrestání
1995	20	7	12	1	–	0	0
1996	27	7	16	2	–*	0	2
1997	32	6	23	1	0	0	2
1998	55	8	41	1	3	0	2
1999	38	7	26	1	2	1	1
2000	29	3	22	0	4	0	0
2001	62	13	40	4	4	0	1
2002	58	10	34	1	12	0	1
2003	63	9	41	1	10	1	1
2004	64	15	36	1	8	1 (1)**	2
2005	60	17	28	0	12	0 (1)**	2

* – v roce 1996 nebyl trest obecně prospěšných prací samostatně vykazován, pokud byl uložen, je obsažen ve skupině „jiný trest“

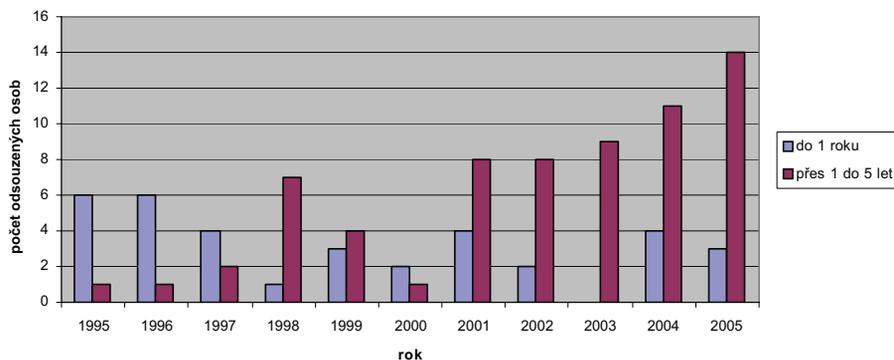
** – od roku 2004 v závorce uveden počet uložených trestních opatření dle zák. č. 218/2003 Sb.

NEPO – nepodmíněný trest odnětí svobody

PO – podmíněný trest odnětí svobody

Skladba uložených trestů byla, jak je vidno z tabulky 3, po sledované období poměrně stálá. Charakterizuje ji převaha podmíněných trestů odnětí svobody a opětovný nárůst podílu trestů nepodmíněných v posledních letech. Podíl ostatních trestů na všech odsuzujících rozsudcích se od r. 1999 drží nad deseti procenty a v r. 2002 překonal dvacetiprocentní hranici.

Graf 7: Délka nepodmíněných trestů odnětí svobody uložených za trestný čin dle § 188 tr. zák. v letech 1995–2005

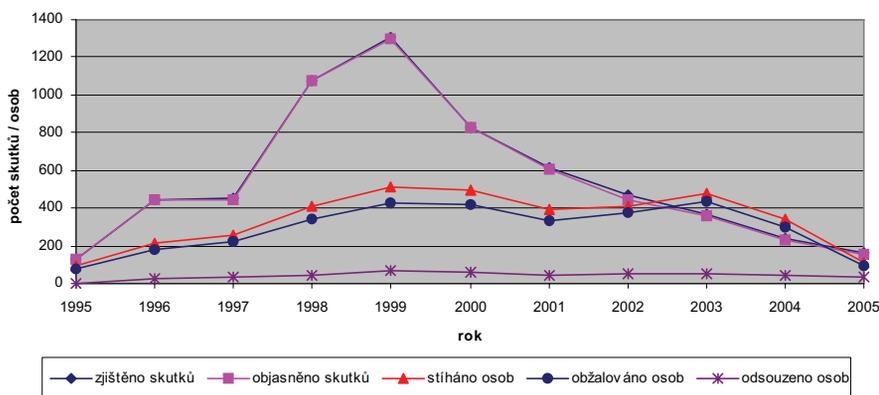

Ohledně výše ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody (graf 7) je třeba jen zopakovat vliv novely č. 112/1998 Sb., zpřísňující od 1. července 1998 trestní sazbu v prvním odstavci § 188 tr. zák. na jeden rok až pět let, čímž omezila možnost ukládání trestů odnětí svobody do jednoho roku a přesunula tak většinu trestů do kategorie přes jeden rok do pěti let.

Šíření toxikomanie 188a tr. zák.:

Graf 8: Počty zjištěných a objasněných případů trestného činu dle § 188a tr. zák. a počty osob za tento trestný čin stíhaných, obžalovaných a odsouzených v letech 1995–2005

osob za tento trestný čin stíhaných, obžalovaných a odsouzených v letech 1995 - 2005

Počty zjištěných a objasněných trestných činů dle § 188a tr. zák. ve sledovaném období rostly až do roku 1999 a od té doby stále klesají, přičemž k výraznému meziročnímu nárůstu došlo v letech 1996 a 1998 (o více než 230 %, resp. 130 % vyšší počet oproti předchozímu roku), zatímco naopak meziroční pokles v letech 2000, 2004 a 2005 přesahoval 30 % (cca 38 %, 35 %, resp. 34 % oproti předchozímu roku). Počet zjištěných trestných činů se tak vrátil téměř na úroveň z r. 1995 (graf 8). Rovněž ve statistikách Ministerstva spravedlnosti ČR jsou roky 1996 a 1998 léty významného meziročního nárůstu počtu osob stíhaných, obžalovaných a odsouzených (u počtu osob odsouzených to platí i pro rok 1999). K již ne tak výraznému nárůstu došlo ještě v letech 2002 a 2003, poslední dva roky jsou již ve znamení znatelného poklesu, a to zejména v roce 2005.

Tabulka 4: Tresty uložené za trestný čin dle § 188a tr. zák. v letech 1995–2005

rok	odsouzeno osob celkem	NEPO	PO	peněžitý trest	obecně prospěšné práce	jiný trest	upuštěno od potrestání
1995	4	0	4	0	–	0	0
1996	24	5	17	0	–*	2	0
1997	30	4	20	1	0	0	5
1998	45	1	35	1	1	0	7
1999	70	6	46	0	6	0	12
2000	61	7	43	2	5	0	4
2001	41	10	23	1	5	0	2
2002	48	4	31	0	7	0	6
2003	49	4	33	0	8	0	4
2004	45	7	19	0	11	0 (5)**	3
2005	32	1	14	0	1	0 (12)**	4

* – v roce 1996 nebyl trest obecně prospěšných prací samostatně vykazován, pokud byl uložen, je obsažen ve skupině „jiný trest“

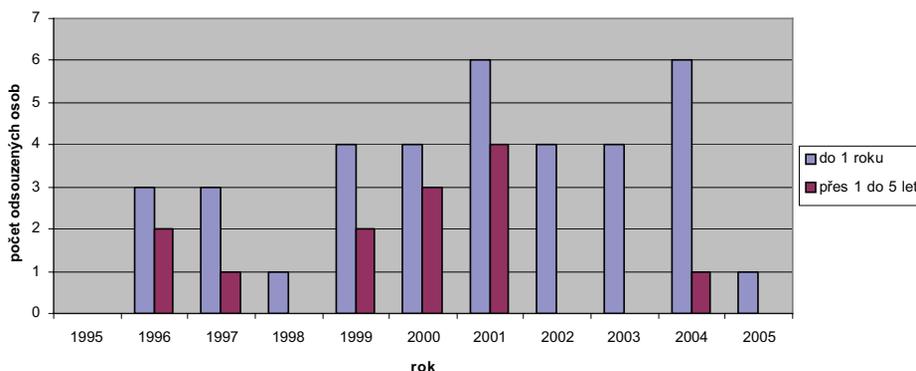
** – od roku 2004 v závorce uveden počet uložených trestních opatření dle zák. č. 218/2003 Sb.

NEPO – nepodmíněný trest odnětí svobody

PO – podmíněný trest odnětí svobody

Jak ukazuje tabulka 4, ohledně skladby ukládaných trestů je vývoj obdobný jako u trestného činu dle § 188 tr. zák. – tedy trvalá převaha podmíněného odsouzení, ovšem s narůstajícím podílem jiných trestů nespojených s odnětím svobody. Vzhledem k poměrně nízkému celkovému počtu osob odsouzených za tento trestný čin je uvedený přehled od roku 2004 citelně zkreslován skupinou případů, kdy bylo uloženo trestní opatření podle zákona č. 218/2003 Sb., aniž by byl vykazován druh uloženého trestního opatření.

Graf 9: Délka nepodmíněných trestů odnětí svobody uložených za trestný čin dle § 188a tr. zák. v letech 1995–2005

Délka ukládaných nepodmíněných trestů odnětí svobody se odvíjí od trestní sazby, jejíž horní hranice byla u základní skutkové podstaty zvýšena od 1. 7. 1998 z jednoho na tři roky a u skutkové podstaty kvalifikované ze tří na pět let, takže stále je většina trestů ukládána v délce do jednoho roku (viz graf 9). Přes obavy, které část veřejnosti projevovala v souvislosti s rozšířením okruhu okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby o šíření toxikomanie tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem (od 1. 7. 2002 zavedl zákon č. 134/2002 Sb.), se podíl nepodmíněných trestů odnětí svobody nad jeden rok počínaje rokem 2002 naopak zcela minimalizoval.

Zastoupení okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby

Výše uvedený rozbor statistických údajů v členění podle jednotlivých drogových trestných činů (tj. ve čtyřech kategoriích – § 187, § 187a, § 188 a 188a tr. zák.) poskytuje základní přehled o stavu a vývoji registrované drogové kriminality, neumožňuje však rozlišovat často velmi rozdílné konkrétní formy jednání, které mohou skutkové podstaty jednotlivých drogových trestných činů naplňovat. Kupříkladu trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 tr. zák. může spočívat jak v bezúplatném poskytnutí cigarety marihuany mezi dvěma osobami, tak i v organizaci rozsáhlého obchodu s OPL v rámci mezinárodní organizované skupiny.

Pro podrobnější pohled na charakter registrované drogové kriminality podle typové závažnosti jednání, naplňujících skutkové podstaty jednotlivých trestných činů, lze využít zvláštní statistické sestavy Policejního prezidia ČR (Sestava 22; Celková kriminalita členění podle paragrafů tr. zákona). V této sestavě jsou jednotlivé policií evidované trestné činy členěny podle jejich přesné právní kvalifikace, tedy s uvedením příslušného paragrafu, odstavce, příp. písmene. To umožňuje sledovat počty různých typů jednání, naplňujících skutkové podstaty drogových trestných činů, alespoň podle jednotlivých okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby (i když dalším omezením je skutečnost, že jednotlivé kvalifikované skutkové podstaty drogových trestných činů někdy zahrnují alternativně více okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby). Vzhledem ke způsobu, jakým jsou trestné činy, za něž jsou jednotliví pachatelé stíháni, obžalováni a odsouzeni, vykazovány státními zastupitelstvími a soudy ve statistických listech trestních (rovněž právní kvalifikace s uvedením paragrafu, odstavce a písmene), by patrně podobné sestavy mohly být zpracovávány též v rámci justičních statistik.

Pro účely tohoto článku byla využita uvedeným způsobem členěná policejní statistická sestava za roky 2001, 2002, 2003 a 2005. Vcelku pochopitelné je, že největší podíl mají mezi drogovými trestnými činy registrovanými policií jednání uvedená v základních skutkových podstatách, tj. bez okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby, příp. taková jednání, u nichž se sice podobná okolnost vyskytuje, ovšem podle § 88 odst. 1 tr. zák. se k ní nepřihlíží, neboť pro svou závažnost podstatně nezvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. U trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 187 tr. zák. se jejich podíl v uvedených letech pohyboval mezi 43 % (2002) a 57 % (2005), u trestného činu dle § 187a tr. zák. se zvýšil z 83 % v r. 2001 na 89 % v r. 2005, a u trestného činu dle § 188 tr. zák. vzrostl z 92 % v r. 2001 až na 98 % v r. 2005. U tohoto trestného činu jsou obě okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby (spáchání trestného činu ve větším rozsahu, resp. vůči osobě mladší osmnácti let) přibližně stejně zastoupeny, aniž by ovšem kterákoliv z nich překročila znatelně v některém ze sledovaných let pětiprocentní podíl.

U trestného činu šíření toxikomanie podle § 188a tr. zák. byl poměr počtu jednání uvedeného v základní skutkové podstatě a jednání spočívajícího ve spáchání daného trestného činu vůči osobě mladší osmnácti let přibližně vyrovnán s tím, že se v průběhu sledovaného období otočil ve prospěch základní skutkové podstaty (z poměru 42 % ku 58 % v r. 2001 na poměr 58 % ku 42 % v r. 2005). Z tohoto pohledu je zajímavé, že ve sledovaných letech nebyl policií evidován žádný trestný čin dle § 188a odst. 1, 2 písm. b) tr. zák., tj. šíření toxikomanie tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem. Potvrzuje to nedůvodnost již výše zmíněných obav části veřejnosti z ohrožení svobody slova v důsledku rozšíření okruhu okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby u tohoto trestného činu o uvedenou okolnost, k němuž došlo s účinností od 1. 7. 2002 zákonem č. 134/2002 Sb.

Podstatně členitější jsou skutkové podstaty trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 tr. zák. (viz tabulku 5). Zaměříme-li se na výskyt jednotlivých okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby, jednoznačně převládá členství pachatele v organizované skupině, resp. spáchání činu ve větším rozsahu (§ 187 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák.), jež se ve sledovaných letech vyskytovalo ve 20 % – 30 % zjištěných případů (nejméně 20 % v r. 2005, nejvíce 31,5 % v r. 2002), a také spáchání činu vůči osobě mladší osmnácti let (§ 187 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák.), jež na zjištěných případech tvořilo obdobný podíl (21 % v r. 2005, 28,5 % v r. 2001). Z ostatních okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby mělo významnější relevanci jen spáchání činu vůči osobě mladší patnácti let (§ 187 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák.) s podílem mezi 6,5 % a 9 %.

Tabulka 5: Výskyt okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby u zjištěných případů trestného činu dle § 187 tr. zák. v letech 2001, 2002, 2003 a 2005

Okolnost	2001		2002		2003		2005	
	P	%	P	%	P	%	P	%
1	694	21,70	1057	31,47	673	23,88	459	20,24
2	910	28,46	719	21,40	717	25,44	474	20,91
3	16	0,50	154	4,5	15	0,53	2	0,09
4	293	9,16	266	7,92	184	6,53	152	6,70
5	2	0,06	1	0,03	1	0,04	0	0
6	20	0,63	2	0,06	1	0,04	6	0,26
7	8	0,25	3	0,09	1	0,04	1	0,04
8	18	0,56	62	1,85	31	1,10	27	1,19

Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby:

- 1 – pachatel členem organizované skupiny, nebo spáchání činu ve větším rozsahu [§ 187 odst. 1, 2 písm. a)];
  - 2 – spáchání činu vůči osobě mladší než osmnáct let [§ 187 odst. 1, 2 písm. b)];
  - 3 – získání značného prospěchu [§ 187 odst. 1, 3 písm. a)];
  - 4 – spáchání činu vůči osobě mladší patnácti let [§ 187 odst. 1, 3 písm. b)];
  - 5 – způsobení těžké újmy na zdraví [§ 187 odst. 1, 3 písm. c)];
  - 6 – způsobení těžké újmy na zdraví více osob nebo smrti [§ 187 odst. 1, 4 písm. a)];
  - 7 – získání prospěchu velkého rozsahu [§ 187 odst. 1, 4 písm. b)];
  - 8 – spáchání činu ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech [§ 187 odst. 1, 4 písm. c)].
- P – počet zjištěných případů.

V jednotlivých případech se samozřejmě může vyskytovat kombinace dvou a více okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby. To je také důvod, proč výše uvedené procentní podíly výskytu jednotlivých okolností dohromady s podílem jednání uvedeného v základní skutkové podstatě § 187 tr. zák. přesahují 100 %. Pokud jde o podíl jednotlivých jednání na všech zjištěných trestných činech dle § 187 tr. zák. podle jejich přesné právní kvalifikace, pak nejčastěji se vyskytovala opět jednání kvalifikovaná jako trestné činy dle § 187 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák., resp. § 187 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák., tj. činy uvedené v základní skutkové podstatě spáchané členem organizované skupiny či ve větším rozsahu (12 % v r. 2001, 23 % v r. 2002), anebo vůči osobě mladší osmnácti let (15 % v r. 2005, 19 % v r. 2001 a 2003). Relativně často se vyskytovalo i jednání kombinující obě tyto okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, tedy kvalifikované jako trestný čin dle § 187 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zák. (2 % v r. 2002, 4 % v r. 2001 a 2005). Podobný výskyt měla ještě jednání kvalifikovaná jako trestné činy dle § 187 odst. 1, 2 písm. b), 3 písm. b) tr. zák., tedy trestné činy uvedené v základní skutkové podstatě spáchané vůči osobě mladší osmnácti let i vůči osobě mladší patnácti let (2 % v letech 2002, 2003 a 2005, 4 % v r. 2001), a dle § 187 odst. 1, 3 písm. b) tr. zák., tedy trestné činy uvedené v základní skutkové podstatě spáchané vůči osobě mladší patnácti let (4 % v r. 2003, 5 % v ostatních sledovaných letech).

Závěr

Za drogovou kriminalitu bývá v posledních několika letech v ČR pravomocně odsouzeno přibližně 1300 osob ročně. Počet policí zjištěných případů drogových trestných činů klesl v roce 2005 poprvé od roku 1997 pod 3000. Vzhledem k charakteru jednání, postižitelného podle ustanovení § 187, § 187a, § 187b a § 188a trestního zákona, však lze předpokládat, že v oficiálních statistikách je zachycena pouze malá část tohoto druhu trestné činnosti. Nelze též zapomínat na skutečnost, že statistické údaje poskytují pouze kvantitativní pohled na danou problematiku. Poznatky

jednotlivců a institucí, které se odhalováním a stíháním drogové kriminality zabývají, zahrnují informace a trendy, které se ve statistikách neprojeví.⁵⁾

V roce 2005 došlo k poklesu všech základních sledovaných ukazatelů, tedy počtu zjištěných drogových trestných činů i osob za tyto trestné činy stíhaných, obžalovaných a (poprvé od roku 1991) také odsouzených. U výrazně nejfrekventovanějšího drogového trestného činu, kterým je nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 tr. zák. lze však spíše hovořit o několikaleté stagnaci. Pokles počtu zjištěných drogových trestných činů pokračuje s výjimkou roku 2002 již od roku 2000 (s údaji z předcházejícího období nelze z důvodu odlišné metodiky evidování příliš srovnávat, z hlediska trendu však lze hovořit o nárůstu až do roku 1999), přičemž v posledních třech letech je zřetelný.

K citelnému poklesu počtu stíhaných a obžalovaných osob došlo u trestných činů nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 188a tr. zák. a šíření toxikomanie dle § 188a tr. zák. Zatímco však u trestného činu dle § 188a tr. zák. se jedná o pokračování trendu výrazného poklesu, v případě trestného činu dle § 188 tr. zák. jde spíše o návrat k hodnotám z počátku století. Počet osob, odsouzených za drogové trestné činy do roku 2004 narůstal, a to v porovnání s vývojem celkového počtu osob odsouzených v ČR v letech 1995 2004 (celkově mírný nárůst) mnohem výrazněji. V roce 2005 tento počet, jak již bylo uvedeno, poprvé v meziročním srovnání klesl a bude zajímavé sledovat, zda se jedná o výkyv dosud vzrůstajícího trendu, nebo zda se tento trend zastavil.

JUDr. Petr Zeman, Ph.D., Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha

---

⁵⁾ Podrobnosti o kvalitativním pohledu na trendy v oblasti drogové kriminality v ČR bude možno nalézt v závěrečné zprávě z výzkumu Institutu pro kriminologii a sociální prevenci „Možnosti trestní justice v protidrogové politice“, jež by měla být publikována na jaře 2007.

2x MOTOCYKL V BARVÁCH POLICIE

POLICIE PŘEDSTAVUJE NOVÝ MOTOCYKL HONDA

Zdroj Policie ČR

Od září 2006 se mohou řidiči v pražských ulicích setkat s dopraváky na nových motocyklech. Na základě výběrového řízení přistoupilo Policejní prezídium k nákupu motocyklů Honda Pan European, které se řadí ve své třídě mezi špičku.

Při své suché hmotnosti, těsně pod třemi sty kilogramy, stroj překvapí vynikající dynamikou a výbornou citlivou ovladatelností. Policisté by motocykly měli využívat zejména na rychlostních komunikacích, ale i při běžných kontrolách a každodenním řešení dopravních situací. Pražští policisté se mohou těšit celkem na šest těchto strojů. A že je na co se těšit, posuďte sami.

Pan European se může pochlubit vynikajícími jízdními vlastnostmi, za které vděčí seřiditelnému podvozku a profilovému rámu. Vodou chlazená, podélně uložená třináctistovka do V, o výkonu třia-
devadesáti kilowatů, mu dává dostatečnou dynamiku a ručička otáčkoměru se ochotně šplhá až do
červených polí, kolem osmi a půl tisíce otáček za minutu. O výkonu motoru vypovídá i kroutící
moment. Výrobce uvádí 125 Nm při 6000 otáčkách za minutu. Ručička rychloměru se tak bez pro-
blémů vyšplhá až k dvě stě padesátce. O bezpečnost řidiče a jízdní komfort se stará elektronicky
posuvný větrný štít, ABS s duálním kombinovaným brzdovým systémem nebo třeba vyhřívání gripů.
Vedle klasických přístrojů, jako je otáčkoměr a rychloměr, má řidič k dispozici i přehledný multi-
funkční displej. Ten, podobně jako u vozidel, ukazuje například průměrnou spotřebu, teplotu vzduchu,
ale informuje i o stavu paliva v nádrži, či teplotě chladicí kapaliny.

Technická data:

- motor: čtyřdobý kapalinou chlazený čtyřválec DOHC 16 ventilů
- zdvihový objem: 1261 ccm
- vrtání x zdvih: 78 x 66 mm
- kompresní poměr: 10,8 : 1
- max. výkon: 93 kW/8000 ot.
- max. kroutící moment: 125 Nm/6000 ot.
- suchá hmotnost: 287 kg
- objem nádrže: 29 litrů

Nové motocykly dostávali příslušníci dopravní policie i v roce 1963. V čísle 12 tehdejšího Světa Motorů byl uveřejněn následující článek.

MOTOCYKL PRO STÍHAČE

Tento efektní motocykl na titulní stránce není připraven pro silniční závody. Pod kapotáží je skryta sériová Jawa 350 a takovými motocykly jsou postupně vybavováni příslušníci dopravní policie VB.

V poslední době si motoristé zvykli vídat dopraváky spíše ve známých modrých hlídkových vozech s bílým pruhem. Bez motocyklu se však dopravák neobejde. Nehledě k tomu, že automobil je v provozu dražší a obvykle jej nelze plně obsadit, má motocykl nespornou výhodu v tom, že se dostane do

míst, kam to automobilem nejde, že se v „tlačení“ protáhne sebemenší skulinou a že se otočí na stupačce. A to je právě v dohledu na silniční provoz často třeba.

Dosud používané Jawy 500, které daly vzniknout přezdívce „pětistovka“, neodvratně stárnou, trpí nedostatkem náhradních dílů a velkou poruchovostí. Jelikož se tento typ již nevyrábí, je nahrazován Jawou 350, která se výkony příliš neliší. A kapotáží není sledován jen vnější efekt. Dopravák je ve službě na silnici 8 hodin denně a na motocyklu jezdí od jara do zimy. Kolikrát se za těch 8 hodin změní počasí! Kdyby celých 8 hodin jenom jezdil, mohl by se řádně „nabalit“. Poněvadž však během služby musí také dohlížet na provoz z „pevného stanoviště“, v případě potřeby musí řídit dopravu nebo likvidovat dopravní přestupek nebo nehodu, potřeboval by jakýsi universální oblek. Avšak žádný oblek nemůže dokonale splnit všechny požadavky, které služba na dopraváky klade, hlavně pokud jde o ochranu zdraví, a tak se u těchto otužilých a větrem ošlehaných kozáků silnic začínají dříve nebo později objevovat různé „motocyklové“ neduhy. Proto má kapotáž poskytovat ochranu před nepřízní počasí – ochrana zdraví dopraváků je hlavním důvodem, proč je zaváděna.

Dosud získané zkušenosti ukazují, že bude tuto funkci plnit dobře.

Kapotáž dále umožní zavedení již tradičně modré barvy s bílým pruhem i pro motocykly. Je známo, že takto zbarvená vozidla mají již z dálky uklidňující vliv na neukázněné řidiče.

Další výhodou kapotáže je snadná možnost montáže zvláštního výstražného znamení – modrého světla a dodatečně i sirény a vyřešení velkých schránek na potřebnou výstroj a montáž radiostanice.

Kapotáž je laminátová. Ačkoliv se poněkud zvýšila váha motocyklu a změnila polohu těžiště, nebyly jízdni vlastnosti, vyjma větší citlivosti na boční vítr, podstatněji ovlivněny. To potvrzují i známí motocykloví závodníci Šťastný a Havel, kteří dělali jízdni zkoušky prototypu.

Nakonec tedy nezbyvá než našim „stíhačům“ popřát, aby jim nové motocykly dobře sloužily a usnadnily jim jejich namáhavou službu a aby se stále zmenšoval počet těch, které musí pro nekázeň „stíhat“.

MALVAZINKY 25. SRPNA 2006

Úvodem bych připomněl závěr článku *Vládní rada Josef Vaňásek ještě jednou*, z Bulletinu 2/2006.

Rok 2006 je rokem 15. výročí založení Národní protidrogové centrály služby kriminální policie a vyšetřování. V souvislosti s tímto výročím byl řediteli NPC plk. JUDr. Jiřímu Komorousovi předložen návrh na opravu náhrobní desky. Vedení národní protidrogové centrály ctí tradice a policejní historii a tak bylo rozhodnuto, že pokud to bude možné, zajistí Národní protidrogová centrála opravu a výměnu poškozené náhrobní desky. Zahájená jednání na Hřbitovní správě Smíchov ukázala, že to nebude úplně jednoduché. Není spojení na pozůstalé a tak bude muset rozhodnout Správa hřbitovů a vydat povolení. Doufáme že naše žádost bude vyřízena kladně.

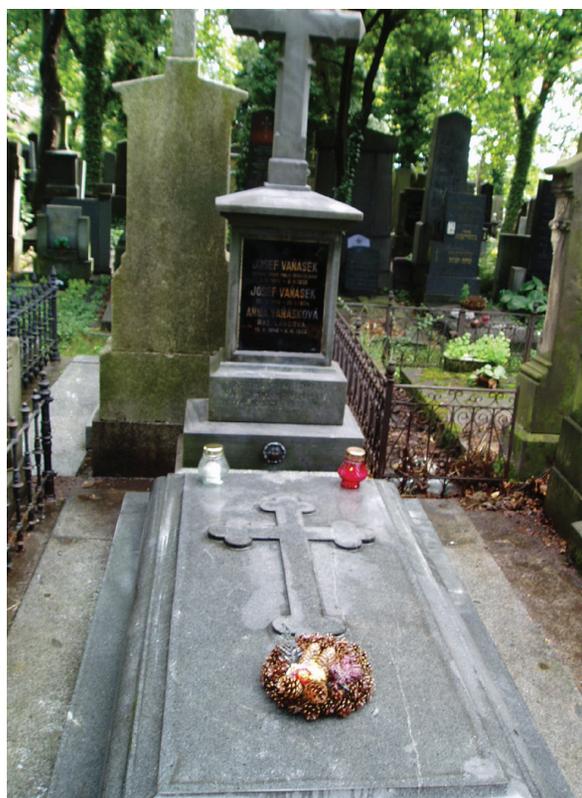
Žádost byla 6. března 2006 kladně vyřízena. Ing. Stanislav Pokorný, vedoucí HS Smíchov nás navíc požádal, zda by nebylo možné s naší pomocí provést narovnění stávajícího pomníku.

Pátek 25. srpna 2006 byl náš den „D“. V devět hodin jsme se sešli v kanceláři Ing. Pokorného. Bylo to první osobní setkání. Sešli jsme se prakticky ve stejné sestavě jako na jaře. Martin Michal, František Kaluža, Petr Kubera, Jiří Sláma, Jan Holub a Miloš Vaněček. Jednání bylo krátké a věcné.

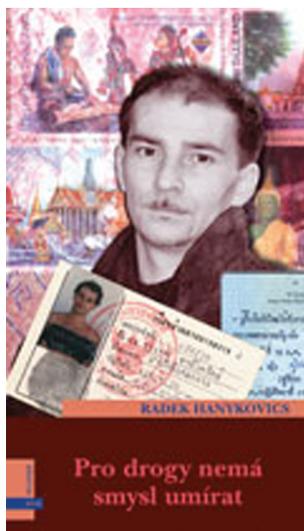
Hrob byl ve stavu, v jakém jsme jej na jaře opustili. Prohlídka ukázala, že stav, kromě rozbité náhrobní desky, není tak tragický. Pomník vychýlili kořeny stromy, které v jeho blízkosti rostou. Naše potíže s technickým vybavením nám pomohli odstranit pracovníci hřbitovní správy, a tak s jejich pomocí se nám podařilo vyčistit prostor pod pomníkem a ten usadit na původní místo. Rozbitá skleněná deska byla snata a zatím byla vyčištěna ta původní. Na závěr byl pomník a celý hrob umytý. Před odchodem jsme položili věneček a zapálili svíčku.

Jsem rád, že jsme dostali souhlas a mohli tak dodržet slib, který jsme si dali – uvést hrob vládního rady Vaňáska do náležitého stavu. Zbývá nám ještě jedno – až bude hotová, umístit novou náhrobní desku. Chtěli bychom to udělat 1. listopadu.

Miloš VANĚČEK, Národní protidrogová centrála

KNIHOVNIČKA

Radek Hanykovic

Pro drogy nemá smysl umírat

Před několika lety věnovala naše média pozornost případu Radka Hanykovicse – Čecha, který byl za pašování heroínu v Thajsku zatčen a odsouzen k 50 letům vězení. Jeho čin lidé právem odsuzovali, přesto nás ale zarazilo, když jsme se z jeho dopisů rodině dozvídali o tvrdých podmínkách, v jakých musel on i všichni spoluvězni žít. Po několika letech byl díky dohodě obou vlád převezen do vlasti a zbytek trestu, možná jen jeho část, si má odpykat zde. Na základě svých thajských vězeňských zápisků sepsal deník, v němž se zpovídá z toho, co ho k drogám přivedlo, jak došlo k jeho zatčení a jak vypadá život v thajském vězení na konci 20. století.

Cena 240 Kč

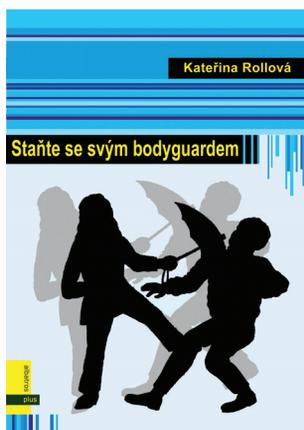

Stéphan Bourcet, Isabelle Gravillonová

Šikana ve škole, na ulici, doma. Jak bránit své dítě.

Agrese, šikana nebo zneužití jsou bolestné události, se kterými mohou být dítě nebo dospívající jednoho dne konfrontováni. Rodiče však mají často problémy s tím, aby pochopili, co dítě tváří v tvář těmto situacím zakouší. Tato brožura jim pomůže formulovat správné otázky (Jak se moje dítě ocitlo v nebezpečí – Proč se nebránilo (neubránílo) – Máme si stěžovat, jak a komu – Jak zabránit přehnané ochraně – Jak zjistit, zda není traumatizováno – Jak ho naučit, aby se dokázalo bránit a správně na agresi a šikanu reagovat).

Cena 135 Kč

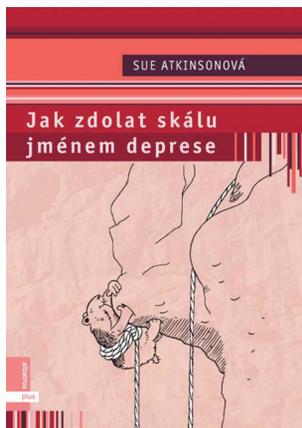

Kateřina Rollová

Staňte se svým bodyguardem

Praktickou „učebnici“ sebeobranu pro ženy a jejich děti vytvořila autorka se dvěma našimi nejlepšími mistry bojových umění, kteří sami vycvičili mnoho opravdových bodyguardů. Umění sebeobranu je dnes velmi důležité, a to nejen vzhledem k množství útočníků, kteří se pohybují na ulicích. Kniha popisuje psychologii napadeného (ženy, dítěte) a také útočníka, modelové situace a návody řešení pomocí kombinace standardně používaných technik, místo zbraní jsou zde však použity dostupné prostředky – deštníky, kabelky, klíče apod. Kniha obsahuje i srozumitelný právní rozklad důsledků sebeobranu – tedy co a za jakých okolností si můžeme dovolit.

Cena 150 Kč

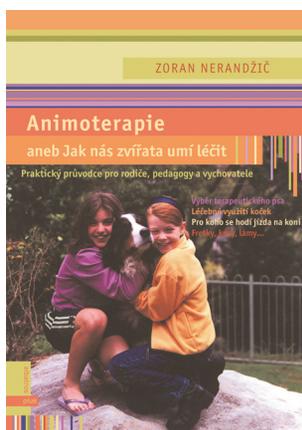

Sue Atkinsonová

Jak zdolat skálu jménem deprese

Praktický rádce při setkání s depresí, ať už vlastní nebo někoho z blízkých. Postižení depresí je vážný a nepříjemný stav, nemocní se cítí ochromeni, neschopni jakékoliv aktivity a bez pomoci zvenčí se neobejdou. A právě na tyto situace je příručka zaměřena. Obsahuje mnoho praktických rad a návodů, jak nemoc překonat – autorka přitom vychází z osobní zkušenosti, nepíše tedy pouze jako odborník, ale jako člověk, který se dokáže vcítit do duše nemocného. V každé kapitole uvádí mnoho pokynů, citátů i názorných ilustrací. Knížku tedy vždy stačí ve vhodnou dobu otevřít, nalistovat odpovídající stránky a nechat se vest osvědčenými postupy.

Cena 145 Kč

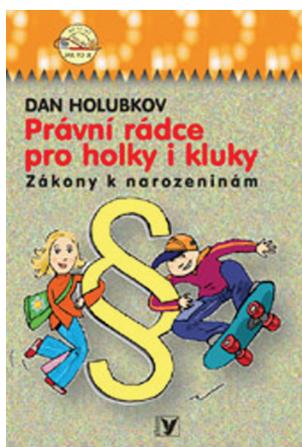

Zoran Nerandžić

Animoterapie aneb Jak nás zvířata léčí

Praktický a u nás svého druhu jedinečný průvodce pro rodiče, pedagogy a vychovatele. Zvířata (i rostliny) kladně ovlivňují psychický i fyzický život člověka již svou pouhou přítomností. V rukách odborníků však mohou dokázat v oblasti terapie daleko víc. Autor na základě dlouholetých praktických zkušeností popisuje možnosti využití léčebných schopností „domácích mazlíčků“ v domácím i ústavním prostředí včetně možných rizik. V kapitolách Psi „vyučují“ ve škole, Pomocné tlapky, Výhoda a nevýhoda koček, Pohyby na hřbetu koně a dalších tak laici i odborníci naleznou důležité informace pro práci se zvířaty při léčení nejrůznějších onemocnění.

Cena 139 Kč

Dan Holubkov

Právní rádce pro holky i kluky

Praktická příručka pro dospívající mládež. Seznamuje teenagery s věkovými hranicemi, při jejichž dosažení čekají člověka podstatné změny v jeho právním postavení, s právy, ale i povinnostmi, které tím získává. Téměř o každých narozeninách v tomto období života se totiž právní postavení mění. V tomto rádci tak čtenáři zjistí, kdy jsou žákem a dítětem, kdy mohou začít pracovat a jaké povinnosti jim z toho plynou, odkdy mohou být trestáni, kdy už nejsou tzv. pod zákonem nebo od kdy musí platit zdravotní pojištění. S těmito důležitými informacemi je spojen i srozumitelný výklad o soukromém a veřejném právu v ČR a EU.

Cena 30 Kč

PROKLETÁ KANCELÁŘ

V poslední době jsem Bulletin tak trochu zanedbával. Netušil jsem jak budu potrestán. I psaní těchto řádků jsem odkládal jak to jen šlo. Netušil jsem, že po té odmlce budu muset napsat nekrolog. Bulletin národní protidrogové centrály přišel o další spřízněnou dušičku. Od samého počátku, co jsem začal chodit pro rady do technologie, potkával jsem se s Janou Hanouskovou. Spokojené, rozesmáté sluníčko, které mělo vždycky kromě rady jak vyřešit objednávku i pár slov pro potěšení srdíčka. Aby ne. Jsme oba, ne nejsme, už jenom jsem pejskař. Proč jsem? Jana změnila kancelář. Naposledy seděla v kanceláři, kde pracoval i Ivar Fraitag. Bohužel v jeho případě jsem musel poprvé vzpomínat na dobrého kamaráda a poslat poslední sbohem. Nyní je to podruhé, jakoby ta kan-

celář byla nějak prokletá. Poslední věc, kterou jsme s Janou připravili, byl kalendář NPC pro rok 2007. Ona přišla s nápadem jak změnit jeho podobu. Rád jsem ji poslechl a tak mně a všem, co jsme měli Janu rádi, bude tento kalendář připomínat. Na konci roku bude kalendář prázdný, ne tak naše srdce. Jana v nich má své pevné místo.

Jana Hanousková nás náhle a navždy opustila dne 8. října tohoto roku.

Miloš Vaněček

Pf 2007

Všem váženým čtenářům *Bulletinu NPC*

V roce 2007 Vám jménem ředitele Národní protidrogové centrály služby kriminální služby a vyšetřování plk. Jiřího Komorouse i jménem svým za redakci *Bulletinu NPC* přeji zejména pevné zdraví a mnoho jak životních, tak i pracovních úspěchů.

Miloš Vaněček

Libri, s. r. o., Na Hutmance 7, 158 00 Praha 5
tel.: 251 613 113, fax: 251 611 013
e-mail: libri@libri.cz
Všechny naše tituly najdete na www.libri.cz

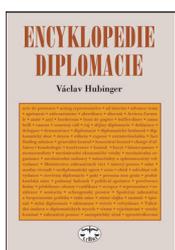
Distribuce Klíč, Na Hutmance 7, 158 00 Praha 5, tel.: 251 613 113, e-mail: distribuce@libri.cz

Stručná historie států

Ediční řada, v níž už vyšlo přes 40 titulů, je zaměřena na širokou čtenářskou obec a nabízí přehledné a zároveň čtivě podané dějiny jednotlivých států. Autory svazků jsou přední odborníci z vysokých škol, vědeckých ústavů AV ČR a dalších pracovišť. Knížky poslouží jak zájemcům o dějiny či současné politické dění, tak i všem, kteří se chystají na cesty. Mají sympatický „kapesní“ formát a každý svazek končí encyklopedickým heslem se základními údaji o zemi a s užitečnými radami pro návštěvníky. Všechny svazky řady jsou vedle své knižní podoby zároveň dostupné za nižší cenu jako elektronické knihy na www.libri.cz (buď v podobě pouze na prohlížení, nebo k vytištění).

Zatím vyšlo: Afghánistán, Angola, Babylónie, Bangladéš, Belgie, Bělorusko, Brazílie, Chile, Čína, Egypt, Etiopie, Finsko, Ghana, Guinea-Bissau, Irsko, Izrael, Jihoafrická republika, Kosovo, Kuba, Litva, Maďarsko, Mali, Mexiko, Morava, Nigérie, Nizozemsko, Pákistán, Panama, Peru, Podkarpatská Rus, Polsko, Portugalsko, Řecko, Sasko, Saúdská Arábie, Slezsko, Španělsko, Taiwan, Turecko, USA, Vietnam, Východní Timor

Nabídka dalších titulů nakladatelství Libri:

Encyklopedie diplomacie, V. Hubinger
Maximum pojmů, s nimiž se diplomat nebo zájemce o praxi v zahraniční politice může setkat a které současně definují práci diplomata jako řemeslo svého druhu. Text se soustředil na odbornou terminologii samotného výkonu zahraniční služby a má ambici být užitečnou, současnou příručkou. / 1. vyd., brož., 192 stran, 250 Kč, ISBN 80-7277-296-1

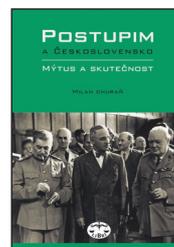
Československo a francouzská Afrika 1948–1968, P. Zidek

Autor podrobně vykresluje československou podporu národněosvobozeneckým hnutím ve francouzských koloniích. Nevyhýbá se přitom ožehavým otázkám jako např. akcím československé rozvědky nebo zbrojním dodávkám a přináší také analýzu mechanismů tehdejší zahraniční politiky. / 1. vyd., brož., 248 stran, 290 Kč, ISBN 80-7277-305-4

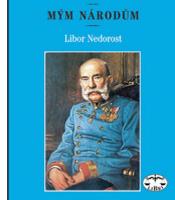

Postupim a Československo. Mýtus a skutečnost, M. Churaň

Autor vyvrací řadu mýtů vážících se k různým aspektům poválečného vývoje v Československu. Především pak ten, že vyhnání německé menšiny bylo důsledkem rozhodnutí velmocí, kterému se naše vláda jen „podřídila“. / Dotisk 1. vydání, brož., 157 stran, 210 Kč, ISBN, 80-7277-062-4

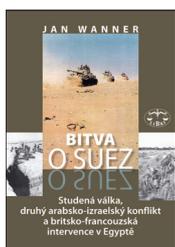

ČEŠI V I. SVĚTOVÉ VÁLCE 1. DÍL MÝM NÁRODŮM Libor Nedorost

Češi v 1. světové válce, 1. díl – Mým národům, L. Nedorost

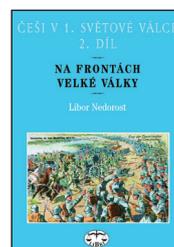
První světová válka očima českého vojáka. Kniha poskytuje základní fakta a údaje o složení, organizaci, výzbroji a výstroji ozbrojených sil Rakouska-Uherska v předvečer 1. světové války, ale i o prožitcích české společnosti na počátku tohoto konfliktu. Text je doplněn množstvím dobových ilustrací, článků, výřezů z vojenských předpisů a fotografií. / 1. vyd., brož., 240 stran, 290 Kč, ISBN 80-7277-321-6

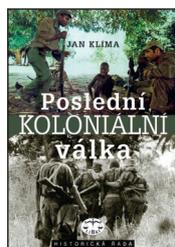
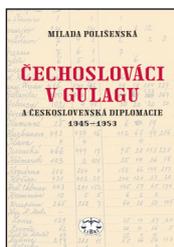
Bitva o Suez 1956. Studená válka, druhý arabsko-izraelský konflikt a britsko-francouzská intervence v Egyptě, J. Wanner
Krise na Středním východě 1956, vyvolaná znárodněním Suezského průplavu a začátkem egyptské vojenské spolupráce se sovětským blokem, patří k nejdramatičtějším vrcholům studené války. / 1. vyd., váz., přes 100 obr., 600 stran, 590 Kč, ISBN 80-7277-298-8

Češi v 1. světové válce, 2. díl – Na frontách Velké války, L. Nedorost

Kniha konfrontuje popis bitev, které vedla rakousko-uherská armáda, s pohledem reálných válečných zážitků jejích aktérů z řad obyčejných českých vojáků. Text doprovází mnoho dobových ilustrací, článků, mapek a fotografií. / 1. vyd., brož., asi 400 stran, na 350 obr., asi 450 Kč, ISBN 80-7277-322-4

Čechoslováci v Gulagu a československá diplomacie 1945–1953, M. Polišínská
Dosud neznámý pohled na stále se zeslabující a po roce 1948 už často jen formální úsilí o návrat odvláčených čs. občanů z táborů nucených prací v SSSR. Vedle dalších příloh je mimořádně zajímavá databáze 7 422 civilních osob deportovaných na konci 2. světové války z čs. území do SSSR. Tato databáze je k dispozici pouze na internetu: www.upn.gov.sk. / 1. vyd., váz., 512 stran, 490 Kč, ISBN 80-7277-315-1

JAKO PRÉMII ZDARMA KE KAŽDÉ OBJEDNÁVCE OBDRŽÍTE TITUL:

Poslední koloniální válka, J. Klíma

Autor poutavě líčí rozpad poslední koloniální říše, kterou mělo Portugalsko ještě ve druhé polovině dvacátého století jednak v Indii, ale především v Africe. 1. vyd., brož., 300 stran, 45 obrázků a 5 map, 250 Kč, ISBN 80-7277-033-0

Vybrané tituly zasiláme na dobírku (daňový doklad na vyžádání), poštovné 65 Kč, balné zdarma.

TÝDEN DROGOVÉ NEZÁVISLOSTI Z A T R A C E N Í

18. – 22. září 2006
klub STOUN

Dopolední program pro žáky středních škol

- ▶ **přednášky**
- ▶ **besedy s Radkem Hanykoviczem**

Večerní program pro širokou veřejnost (vstup zdarma)

pondělí ▶ **RK 130**

úterý ▶ **DOWNBELOW** – vzpomínkový koncert ve znamení
drogové nezávislosti. Vzestup a pád „Seattle“ scény.

▶ **„DOMOV?“**

vernisáž fotografií Lukáše Horkého

středa ▶ **SLEPÍ KŘOVÁCI**

čtvrtek ▶ **HIP-HOP PARTY DJ LOWA, OPCZ**

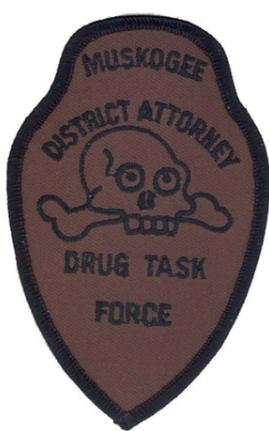
Statutární město Frýdek-Místek ve spolupráci s Okresním ředitelstvím policie ČR Frýdek-Místek, Městskou policií Frýdek-Místek, Národní protidrogovou centrálou, společností TS a.s. a klubem Stoun připravuje ve dnech od 18. do 22. září ojedinelý projekt s protidrogovou tematikou nazvaný „Týden drogové nezávislosti“ s podtitulem „Zatracení“. Hlavním společným jmenovatelem všech akcí jsou besedy s Radkem Hanykoviczem, českým občanem odsouzeným v Thajsku na pětadvacet let za pašování drog. Hanykovicz si část trestu odpykal v thajských věznicích, poté byl převezzen zpět do České republiky. Kvůli zdravotní indispozici mu byl výkon trestu dočasně přerušen. Zajímavou třešničkou na dortu je nepochybně projekce dokumentárního filmu o Hanykoviczově zatčení a pobytu ve vazbě v Thajsku. Dějištěm akce je hudební klub Stoun, organizátoři vsadili na jeho undergroundovou atmosféru, která je pro přednášky určené teenagerům dobrou volbou. Každodenní program je totiž rozprostřen do 2 bloků cca po 2 hodinách. Během dopoledne a odpoledne poběží přednášková část pro střední školy s odkazem na večerní promítání filmu a koncerty. Interiér klubu obohatí instalace výstavy fotografií Lukáše Horkého z drogového prostředí. Produkce Stounu se rozhodla do projektu vtáhnout místní kapely, které přijedou v rámci „Týdne drogové nezávislosti“ zahrát zdarma.

Nášivky protidrogových jednotek USA – část. 2

1. USA - Texas

2. USA

3. USA - New York

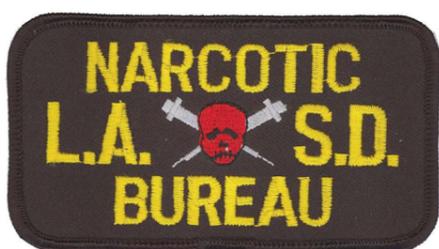
4. USA

5 USA

6. USA – Iowa

7. USA - Nevada

8. USA - Texas

9. USA - Iowa

10. USA - Nebraska

11. USA - Florida

LEDEN					
P	1	8	15	22	29
Ú	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
Č	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
N	7	14	21	28	

ÚNOR					
P		5	12	19	26
Ú		6	13	20	27
S		7	14	21	28
Č	1	8	15	22	
P	2	9	16	23	
S	3	10	17	24	
N	4	11	18	25	

BŘEZEN					
P		5	12	19	26
Ú		6	13	20	27
S		7	14	21	28
Č	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
N	4	11	18	25	